

צבא ההגנה לישראל

דו"ח מסכם שנה קלנדארית 2017

לפי חוק חופש המידע, התשנ"ח-1998

דו"ח חוק חופש המידע לשנת 2017

תוכן עניינים

3.....	הקדמה
9.....	מפקדת זרוע היבשה ואגף הטכנולוגיה והלוגיסטיקה
22.....	אגף כוח האדם (אכ"א)
27.....	הרבנות הצבאית (רב"ץ)
34.....	אגף המבצעים (אמ"ץ)
41.....	אגף התכנון (אג"ת)
44.....	אגף התקשוב
48.....	חיל האוויר והחלל (חה"א)
53.....	זרוע הים (חה"י)
57.....	פיקודים מרחביים (פקמ"ר)
60.....	פיקוד הצפון (פצ"ן)
64.....	פיקוד ההמרכז (פקמ"ז)
66.....	פיקוד הדרום (פד"ם)
70.....	פיקוד העורף (פקע"ר)
77.....	יחידת בתי הדין הצבאיים (יבד"ץ)
80.....	יחידת בתי המשפט הצבאיים ביהודה ושומרון (יבמ"ש)
84.....	המכללות הצבאיות

הקדמה

דין וחשבון שנתי של צה"ל מובא לציבור בהתאם להוראות החוק, אשר קובע:

- א. "רשות ציבורית תפרסם דין וחשבון שנתי שיכלול מידע אודות פעילותה ותחומי אחריותה והסבר על תפקידיה וסמכויותיה; הדין וחשבון יכלול גם דיווח של הממונה על הפעלת חוק זה ברשות הציבורית, ואולם רשאי הוא לפרסם דיווח זה בנפרד".
- ב. מובהר בזאת ולמען הסר כל ספק, כי בהתאם להוראות חוק חופש המידע נקבעו סייגים ביחס להחלת החוק על מערכת הביטחון, מטעמים של שמירה על בטחון המדינה, וזאת בהתאם לצו חופש המידע (נושאים שרשות ציבורית לא תמסור מידע לגביהם), התשנ"ט – 1999.

רוח צה"ל

צבא ההגנה לישראל הוא צבאה של מדינת ישראל. צה"ל פועל בכפיפות לרשויות השלטון האזרחי הדמוקרטי ולחוקי המדינה. מטרת צה"ל היא להגן על קיומה של מדינת ישראל ועל עצמאותה, ולסכל מאמצי אויב לשבש את אורח החיים התקין בה. חיילי צה"ל מחויבים להילחם, להקדיש את כל כוחותיהם, ואף לחרף את נפשם להגנת מדינת ישראל, אזרחיה ותושביה. חיילי צה"ל יפעלו על פי ערכי צה"ל ופקודותיו, תוך שמירה על חוקי המדינה וכבוד האדם, וכיבוד ערכיה של מדינת ישראל כמדינה יהודית ודמוקרטית.

"רוח צה"ל" – הגדרה ומקורות

"רוח צה"ל" יונק מארבעה מקורות:

- מסורת צה"ל ומורשת הלחימה שלו כצבא ההגנה לישראל.
- מסורת מדינת ישראל על עקרונותיה הדמוקרטיים, חוקיה ומוסדותיה.
- מסורת העם היהודי לדורותיו.
- ערכי מוסר אוניברסליים המבוססים על ערך האדם וכבודו.

"רוח צה"ל" הוא תעודת הזהות הערכית של צה"ל, אשר ראוי שתעמוד ביסוד הפעולות של כל חייל וחיילת במסגרת צה"ל, בשירות סדיר ובשירות מילואים.

"רוח צה"ל" וכללי הפעולה הנגזרים ממנו הם הקוד האתי של צה"ל. "רוח צה"ל" ישמש את צה"ל, על חייליו, מפקדיו, יחידותיו וחיילותיו בעיצוב דפוסי הפעולה שלהם. על פי "רוח צה"ל" ינהגו, יחנכו ויבקרו את עצמם ואת זולתם.

ערכי היסוד

הגנת המדינה, אזרחיה ותושביה
מטרת צה"ל היא להגן על קיומה של מדינת ישראל, על עצמאותה ועל ביטחון אזרחיה ותושביה.

אהבת המולדת ונאמנות למדינה
ביסוד השירות בצה"ל עומדות אהבת המולדת והמחויבות והמסירות למדינת ישראל – מדינה דמוקרטית המהווה בית לאומי לעם היהודי – לאזרחיה ולתושביה.

כבוד האדם
צה"ל וחייליו מחויבים לשמור על כבוד האדם. כל אדם הוא בעל ערך שאינו מותנה במוצא, בדת, בלאום, במין, במעמד ובתפקיד.

הערכים

טוהר הנשק
החייל ישתמש בנשקו ובכוחו לביצוע המשימה בלבד, אך ורק במידה הנדרשת לכך, וישמור על צלם אנוש אף בלחימה. החייל לא ישתמש בנשקו ובכוחו כדי לפגוע בבני אדם שאינם לוחמים ובשבויים, ויעשה כל שביכולתו למנוע פגיעה בחייהם, בגופם, בכבודם וברכושם.

מקצועיות
החייל ישאף לרכוש את הידע המקצועי ואת המיומנויות הנדרשים לביצוע תפקידו, וישמם תוך חתירה לשיפור מתמיד של ההישגים האישיים והיחידתיים.

משמעת
החייל יפעל כמיטב יכולתו לביצוע מלא ומוצלח של הנדרש ממנו על פי הפקודות ועל פי רוחן. החייל יקפיד על מתן פקודות חוקיות בלבד, ולא יציית לפקודות בלתי חוקיות בעליל.

רעות
החייל יפעל מתוך אהווה ומסירות לחבריו לשירות, ויחלץ תמיד לעזרתם כשהם זקוקים לו או תלויים בו, חרף כל סכנה וקושי, עד כדי חירוף הנפש.

שליחות
החייל יראה בשירותו הצבאי שליחות; יהיה נכון לתרום כל שביכולתו להגנת המדינה, אזרחיה ותושביה. זאת בהיותו נציג של צה"ל הפועל מתוקף ובמסגרת הסמכויות שניתנו לו על פי פקודות הצבא.

דבקות במשימה וחתירה לניצחון
החייל יילחם ויפעל באומץ לב נוכח כל הסכנות והמכשולים שבפניו, וידבק במשימתו בנחישות ובתבונה, עד כדי חירוף הנפש.

אחריות
החייל יראה עצמו שותף פעיל בהגנה על ביטחון המדינה, אזרחיה ותושביה. החייל יפעל תוך גילוי מתמיד של מעורבות, יוזמה ושקיפה, בשיקול דעת ובמסגרת סמכותו, כשהוא נכון לשאת באחריות לתוצאות פעולותיו.

אמינות
החייל יציג דברים כהווייתם, בשלמות ובדייקנות, בתכנון, בביצוע ובדיווח, ויפעל כך שרעיו ומפקדיו יוכלו לסמוך עליו בביצוע המשימות.

דוגמה אישית
החייל ינהג על פי הנדרש ממנו, ויקיים את שהוא דורש מזולתו, מתוך הכרה ביכולתו ובאחריותו, בצבא ומחוצה לו, להוות דוגמה ראויה.

חיי אדם
החייל ינהג באופן מושכל ובטיחותי בכל פעולותיו, מתוך הכרה בחשיבותם העליונה של חיי אדם. בעת לחימה יסכן את עצמו ואת רעיו במידה הנדרשת לביצוע המשימה.

דיווח הממונה על ביצוע חוק חופש המידע בצה"ל לשנת 2016

עמוד 1 מתוך 2

דיווח הממונה על העמדת מידע לציבור

צבא הגנה לישראל

שנת 2017

אופן המענה לבקשה

19	הרשות מסרה את כל המידע המבוקש
51	הרשות מסרה את המידע המבוקש באופן חלקי*
44	הרשות דחתה את הבקשה למסירת מידע
0	הטיפול בבקשה הופסק בשל אי תשלום אגרה
3	הטיפול בבקשה הופסק מטעמים הקשורים לפונה
29	הטיפול בבקשה טרם הסתיים
146	סה"כ

עילות דחייה מרכזיות

שם העילה	מספר בקשות שנדחו מעילה זו	אחוז מכלל הדחיות
9(ב)(4) - דיונים פנימיים	5	4.4%
9(א)(4) איסור על פי דין	4	3.5%
8(1) - הקצאת משאבים	20	17.7%
8(3) - לא ניתן לאתר את המידע או שאים מצוי בידי הרשות	37	32.7%
9(ב)(2) - מדיניות בעיצוב	2	1.8%
8(5) - המידע נוצר בידי רשות אחרת	15	13.3%
8(2) - נוצר לפני 7 שנים	3	2.7%
9(א)(1) - פגיעה בבתחון	9	8.0%
9(א)(3) - פגיעה בפרטיות	5	4.4%
8(4) - המידע פורסם	5	4.4%
9(ב)(1) - שיבוש תפקוד הרשות	2	1.8%
14 - החוק אינו חל	5	4.4%
9(א)(2) - צו	1	0.9%
סה"כ	113	100%

עמוד 2 מתוך 2

זמן טיפול

אחוז מכלל הדחיות	מספר בקשות שטופלו במסגרת זו	
9.6%	11	לא עלה על 15 יום
19.3%	22	בין 16-30 יום
24.6%	28	בין 31-60 יום
37.7%	43	בין 61-120 יום
8.8%	10	מעל 120 יום
100%	114	סה"כ

אבדות

סך אגרות שנגבו	0	ש
----------------	---	---

מידע כללי

דרכי התקשרות עם הממונה

על יישום חוק חופש המידע בצה"ל, תא חופש המידע בלשכת דובר צה"ל:

א. טלפון: 03-5698367.

ב. כתובת: ד. צ. 01025, חטיבת דובר צה"ל, לשכת דובר צה"ל.

ג. דואר אלקטרוני: foi@mail.idf.il

תמיכה במוסדות

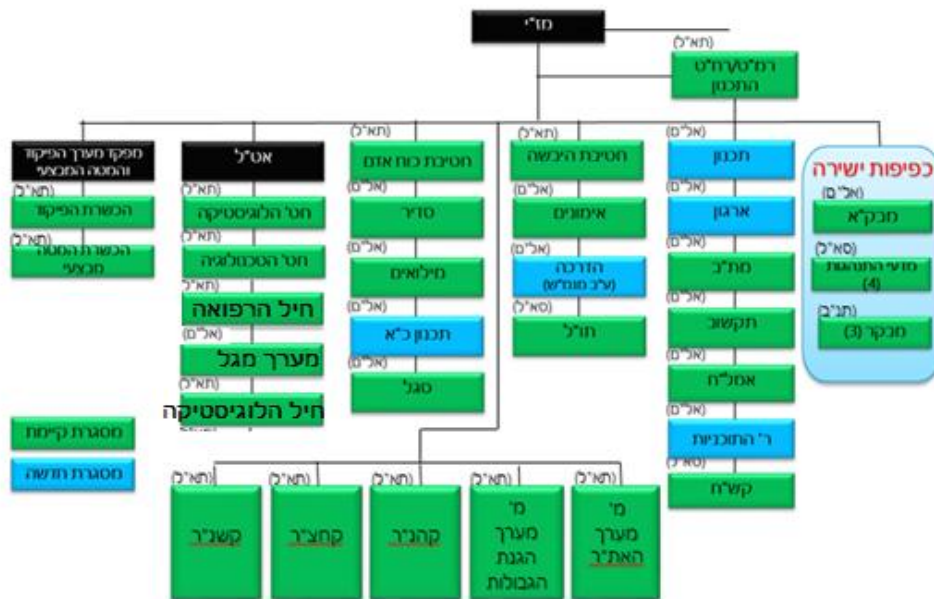
צה"ל אינו תומך במישרין במוסדות. פעילות של תמיכה של צה"ל נעשית בכפיפות למשרד הביטחון כמפורט בדו"ח המונה על חוק חופש המידע של משרד הביטחון לשנת 2017.

יחידות צה"ל

מבנה ארגוני • ייעוד • תפקידים • סיכום
שנתי

מפקדת זרוע היבשה (מז"י) ואגף הטכנולוגיה והלוגיסטיקה (אט"ל):

1. מבנה:

2. כללי:

2.1. ייעוד הזרוע:

- שמירה על כשירות ומוכנות גבוהה של כוחות היבשה בצה"ל לכלל המצבים – מוכנות למלחמה ומלחמה.
- שמירה על רציפות בניין הכוח במעבר מסדיר למילואים.
- גיבוש ומיסוד תפיסות, תורות לחימה, טכניקות ותרגולות, בהתאם לאתגר המתפתח והעתיד, תוך הדגשת הפעולה הרב-חילית והרב-זרועית.
- פיתוח מפקדים ולוחמים המהווים מכפיל כוח בשדה הקרב.
- קיום הכשרות מפקדים ולוחמים איכותיות ומקצועיות.
- פיתוח והטמעת טכנולוגיות ויכולות המעניקות יתרון מבצעי מובהק לכוחות היבשה.
- מתן מענה לצרכי הביטחון השוטף והגנת הגבולות לאור האיום הנוכחי והמתפתח.
- התייעלות ארגונית ומיצוי משאבים.

2.2. חזון הזרוע:

- התמרון כיכולת אב אסטרטגית למדינת ישראל, בהרתעת האויב ובהכרעתו. התמרון יהיה מהיר, מדויק ומוגן, יפעל באופן רשתי, משותף ומשולב, וינצח בכל מפגש עם האויב.
- כוחות היבשה יהיו מקצועיים, כשירים, מוכנים וחדורי רוח לחימה.

2.3. תפקידי זרוע היבשה:

א. תורה:

- (1) להיות סמכות מקצועית ביבשה ובכלל זה: לקבוע, לכתוב, לפרסם ולהטמיע את תורות היסוד התחומיות הזרועיות להפעלה ולבניין של כוחות היבשה.
- (2) להשתתף בגיבוש התפיסות המבצעיות לכלל צה"ל בעבור היבשה, לרבות אלה הדורשות שילוב בין-זרועי.

ב. ארגון:

- (1) לארגן ולתקן את כוחות השדה בהתאם לסמכויות שנקבעו בעבורה על ידי המפקדה הכללית, בהתאם להוראת קבע אגף התכנון שמספרה 06/09 – "סמכויות ארגון ותקינת כוח אדם בצה"ל".
- (2) להשתתף בתהליכי בניין הכוח המתבצעים במפקדה הכללית ולהמליץ על צורכי בניין הכוח ליבשה.
- (3) לארגן ולתקן את כוחות משמר הגבול הנמצאים תחת פיקוד צה"ל בתיאום עם משמר הגבול, בהתאם לסמכויות שנקבעו בעבורה.

ג. אימונים:

- (1) לקבוע את רמת הכשירות הנדרשת לכוחות השדה.
- (2) להכשיר את כוחות השדה ולאמנם.

ד. אמצעים:

- (1) לפתח, להצטייד ולהטמיע את האמצעים (אמצעי הלחימה) ואת האמצעים (אמצעי הסיוע ללחימה) שבסמכותה.
- (2) לנהל את המלאים ואת המשקים שבסמכותה.
- (3) להמליץ למפקדה הכללית על קביעת יעדי ההיערכות בעבור המלאים ביבשה, בהתאם להוראת קבע אגף התכנון שמספרה 03/02.

ה. כוח אדם:

- (1) לתכנן, לפתח, להכשיר ולשבץ כוח אדם בשיוכי חילות השדה, בסדיר ובמילואים, בכלל צה"ל.
- (2) לתכנן ולשבץ כוח אדם יבשה המשויך לחילות השדה ואט"ל.

3. סיכום פעילות שנת 2017:

ארגון:

- הטמעת מיזוג מז"י-אט"ל: ז"י הפך לפיקוד הגדול בצה"ל בזכות מיזוג הגופים. המענה הרפואי, הלוגיסטי והתשתיתי טוב. נוצרה שלמות בתהליך "היזום והעד הגריטה" – שלם אחד תחת גוף אחד שהביא להתייעלות בתחומים הלוגיסטיים-פיקודיים: העלאת זמינות דוידים ב-10% (פחות בתיקון), העלאת מספר חלפים ב-7% במרכז שיקום ואחזקה

וכו'. תפיסת אחזרה אחרת – תקציב ז"י לשינוי תפיסת האחזקה, חיזוק הקצה המבצעי ע"י ביטול אגד אחזקה לאגד מטכ"ל.

- העברת מערך מגל לאט"ל.
- הקמת גד' חי"ר-קל גבולות "לביא הבקעה".

כוח אדם:

א. קיום תכנית לטיפול בפערי תומכי לחימה –

- (1) מהסדרת מודלים זרועיים להזנת תומכי הלחימה.
- (2) ביצוע מופעים לכשירות מערכים במיקוד אחת לרבעון - טבחים, נהיגה ותקשוב.
- (3) סטאטוס מעכבי הכשרה אחת לרבעון - מיקוד במקצועות כגון: חובשים, טבחים ונהיגה בבסיסי הכשרה של ז"י.
- (4) שינוי שיטת המיצוי מחוץ לאורגן.
- (5) מימוש שני"ב (שירות נוסף בתשלום) אל מול תוכנית תגבורת בדגש על מקצועות קריטיים.

ב. שילוב חרדים בזרוע היבשה:

בשנתיים האחרונות משקיעה זרוע היבשה מאמצים ומשאבים רבים לשילוב אוכלוסיית החרדים בהיקפים הולכים ועולים, בגיוסי לחימה ותומכי הלחימה (תומכ"ל). בתחום התומכ"ל הוסדרו הכשרות מקצועיות (צבאיות ואזרחיות) על מנת להמעיט ככל שניתן את היקף החיילים שאינם מוכשרים למקצוע. מתבצעת עבודה להקמת בית תוכנה ואיוש מקצועות תקשוב איכותיים על בסיס חיילים חרדים, הכוללת הכשרות צבאיות ואזרחיות והרחבה של היקף המגויסים הקיים כיום למערך זה – כמכפיל כוח הממנף את איכותם האישית של חיילים אלה. הורחבה הפעילות מול מוסדות החינוך החרדים ע"י בעלי תפקידים ייעודיים לכך, כולל רתימה של מנהלי מכינות במגזר לגיוס החניכים.

ג. בנות החיל:

מיקוד באוכלוסיית בנות החייל (בנות דתיות) ע"י יצירת אטרקטיביות לתפקידים ביבשה. יצירת מנגנון שיבוץ ייעודי לאוכלוסייה זו בשיתוף עם מיטב. שיבוץ כקבוצה במקצועות השונים וכן הרחבה של חמ"ל בט"ש ותצפית בגזרות נוספות. בניית תכנית תגבורת מותאמת שמית.

ד. ביצוע תכנית לעידוד הגיוס – זרוע יבשה פועלת במספר מישורים וצירים במטרה להעלות והגברת המוטיבציה ליעדי הלחימה ביבשה וזאת ע"י חשיפה והנגשת המידע בקרב המלש"בים ומשפחתם טרם גיוסם. יצירת דיאלוג עם המלש"ב, הרחבת מקורות, הקדמת הקשר עם המלש"ב, הרחבת היקף הפעילות ורצף האירועים ומיקוד מסרים מאוכלוסיות.

ה. הרחבת תהליכי האיתור והמיון בזרוע, לצרכי טיוב איכות המשרתים בדרג המתמרון – זרוע היבשה עוסקת בטיוב ובחינת התהליכים לבחירת המפקד והלוחם ביבשה, במטרה להשפיע על תהליכי המיון הראשוניים והשניוניים, על מנת להתאים ולטייב את כ"א המשובץ לתפקידי לחימה ביבשה. יצירת מדניות זרועית לפיקוד זוטר וקצונה הן בשלב האיתור טרום הגיוס והן

בשלב הגיוס ואילך - מיקוד הפיקוד על בסיס איסוף נתונים במהלך השירות (ציוני הכשרות, נתונים אישיים, ראיונות, מיונים שביצע החייל, הרחבת כלי הערכה למפקד לטיוב האיכות).

ו. השלמת היערכות לקיצור השירות –

1) **בניית תוכנית תגבורת תומכ"ל ייעודית, מותאמת ודיפרנציאלית**

- הסדרת מודלי הזנת כ"א למציאות המשתנה
- התאמת תוכנית תגבורת ליחידה בהתאם לצרכים ולמודל ההזנה
- הגדרת סדר עדיפות זרועי לאיוש
- מיקוד במקצועות ספציפיים (טבחים, נהיגה, טכני)
- מיקוד באוכלוסיות לא מוכשרות

2) **הקצאת משאבים ייעודיים ללחימה ותומכ"ל**

- שני"ב ללוחמים ביחידות מיוחדות
- סל חודשי קבע ללחימה ליחידות הקצה
- משאבי גמישות למענה המרחבי
- שני"ב לאוכלוסיית התומכ"ל

3) **חיזוק יחידות ההכשרה**

- הקצאת משאבים ייעודיים לחיזוק יחידות ההכשרה
- חיזוק מעטפת הלחימה וההכשרה בבסיסי אימונים חטיבתיים.
- מיקוד וטיוב תהליכי המיצוי לפיקוד וקצונה
- כתיבת מדיניות הפיקוד והקצונה הזרועית
- טיוב איכות היוצאים לפיקוד וקצונה

4) **הרחבת מקורות הגיוס**

- אוכלוסיית החרדים – פתיחת פלוגת חץ בחטיבה 35, גיוס למערכי תומכ"ל ייחודיים וסיכום תכנית רב-שנתית להרחבת יעדים.

- עידוד גיוס ממוקד לבנות דתיות ופתיחת ערוצי שיבוץ נוספים
- מנגנוני ניהול ובקרה ייעודיים

- ניתוח התנהגויות וצרכים בחציון א' בואכה תכנון חציון ב' 2018 דו"חות בקרה על אופן מימוש איכות וכמות המשאבים שחולקו בהתאם לתוכניות.

- ז. מודל קבע צעיר והצעת גיל המג"ד – מודל הקבע הצעיר (כעת - "מודל שירות הקבע") יצא לפועל בשנת 2018 והזרוע תיקפה את מסלולי השירות בהתאם.

- ח. פיילוט שילוב לוחמות בשריון – הכשרה ייעודית שבחנה את השתלבות הנשים בתפקידי לחימה בטנקים לצורך הגנת הגבולות. לפיילוט נבחרו מספר לוחמות מגדוד קרקל ועברו הכשרה של 8 חודשים הכוללת טירונות ואימון מתקדם.

- ט. גידול בגיוס נשים ללחימה – ניתן לראות עלייה בכמות ואיכות הנשים אשר מתגייסות לתפקידי לוחמה, זאת בעקבות פעולות לעידוד גיוס ללוחמת נשים המתבצעות על ידי זרוע היבשה:

- הרחבת מקורות ללחימה נשים – פתיחת יחידות נוספות המיועדות לשילוב נשים בתפקידי לחימה והגדת המכסה לגיוס ביחידות הקיימות.
- מיון לוחמות – הפיכת המיון לאטרקטיבי ונגיש על ידי הצגת היחידות השונות במגוון אמצעים.
- אחרייך – שיתוף פעולה עם עמותת "אחרייך" המבצעת הכנה למלש"בים לשירות קרבי.
- מודל שימור הקשר עם הלוחמת – ליווי אישי של כל מלש"בית המביעה מוטיבציה לתפקידי לוחמה, גם לפני הגיוס וגם אחרי.
- שיתוף פעולה עם מיטב להגדלת המיוצבות ליעד.

אמצעים:

- א. הצטיידות וקליטת אמצעים חדשים.
- ב. חיזוק מרכיבים בביטחון שוטף והגנת גבולות והטמעתם בשטח.

אימונים והכשרות:

- א. קיום תרגיל גיס.
- ב. קיום 2 תרגילים אוגדתיים (תראו"ג).
- ג. קיום 13 אימונים במרכז לאימון מפקדות.
- ד. קיום 24 תרגילים חטיבתיים (תרח"ט) בסדיר ומילואים.
- ה. תרח"ט קומנדו ותרגיל יחידתי בקפריסין.
- ו. קיום קורס מפקדי חטיבות.
- ז. קורסי מפקדי גדודים ומפקדי פלוגות.
- ח. קיום 20 תרגילים במרכז לאימון מפקדות חטיבתיים.
- ט. תחילת הכשרות אג"ם (אגף המבצעים) לכל הרמות- אוגדה, חטיבה, גדוד.
- י. הקמת תשתיות ואמצעים לאימוני לוחמה בשטח בנוי ובשטח סגור ותשתית לאימוני לחימה בשטחים סגורים.
- יא. פיתוח והצטיידות במאמנים בכל הזרוע – תר"ש (תכנית רב שנתית) מאמנים מהווה תכנית זרועית לשיפור ההכשרות והעלאת יעילותן, הוא מורכב משיפור תשתיות ההדרכה, שדרוג ופיתוח המאמנים והסימולטורים, הסדרת תפיסת המודיעין המבצעי, בניית מרחב אימונים ופיתוח אמצעי אימון איכותיים ומתקדמים. בזכות התר"ש נחסכו עשרות מיליוני שקלים בצה"ל, ועד סוף התר"ש מדברים על חיסכון של כ-150 מיליון שקלים. כמו כן, הסימולטורים מהווים גם פתרון יעיל בכשירות הלוחמים, וכמות שעות הנהיגה. בשנת 2018, ענף המאמנים בחטיבת היבשה אף קיבלו את פרס מז"י ומקום שלישי בפרס היו עכ"ל על מאמני הנהיגה. המאמן יהיה חלק מכשירות מחייבת לרמת התרגיל הגדודי, בעל אפשרות אימון לנהגים, חובשים וקלעים, בתאים ובאולם מרכזי.

4. יעדים לשנת 2018:

ארגון:

- א. מיזוג מז"י אט"ל מהווה שינוי ארגוני וטומן בחובו התייעלות משמעותית בתקני כ"א.
 - ב. תר"ש אביב ושילוב מאמנים מתקדמים ביבשה- כל העבודה הזרועית על תשתיות האימונים והתאמתם לתרחישים האופרטיביים.
 - ג. "מוביליטי"- למידה מתקדמת בהכשרות ע"י טאבלטים.
 - ד. בחינת עדכון מבנה וארגון יחידות בצה"ל – כחלק מתר"ש גדעון, חיזוק אוגדות החוד ובחינת התאמת מבנה חטיבות היבשה.
 - ה. בחינת משמעות של קיצור השירות הנוכחי, ומשמעויות מקיצור שירות נוסף- בבחינת קיצור שירות נוכחי, למעשה הקיצור שחל על מתגייסי 2015, אנחנו מצויים בשיאה של ההשפעה על סד"כ היבשה.
- הזרוע ביצעה פעולות רבות, בהן שילוב אוכלוסיית חרדים בלחימה (הקמת תומר בגבעתי וחץ בצנחנים) ונשים בלחימה (הקמת שלושה גדודים מעורבים נוספים), קיצרה הכשרות ביחידות מיוחדות בעיקר ובתומכ"ל ופעולות רבות נוספות. זאת, בנוסף לשיפוי מקורות ממטה כללי ומשאבי כ"א (שנ"ב = שירות נוסף בתשלום) – הובילו לתמונת מצב כשירות טובה בסה"כ ביחידות.
- בבחינת קיצור שירות הבאה – ז"י מנהלת עבודת מטה מקיפה, בשיתוף אגף כוח האדם ואגף התכנון.
- הירידה ל-30 חודשי שירות טומנת בחובה התייעלות הכרחית בתהליכי הכשרה בעיקר, לצד נושאים נוספים שנבדקים.
- ו. קיום התייעלות אנרגטית בבסיסי הערבה – פרויקט המשמש להתייעלות בתחום משאבי המים והחשמל, הכולל: הקמת חוות סולאריות במחנות ז"י, מערכות בקרה ושליטה על הוצאת מים וחשמל בבסיסי צה"ל, תאורה חסכונית, ברזים מנתיים, הסבת תרמואלים לגז/משאבות חום, מרכזי אנרגיה, חיבור לגז טבעי.
 - ז. המשך שיקום תשתיות הבסיסים – שיפוץ מגורים, שיפור חדרי אוכל, הוספת מזגנים וכו'.

הכשרות ואימונים:

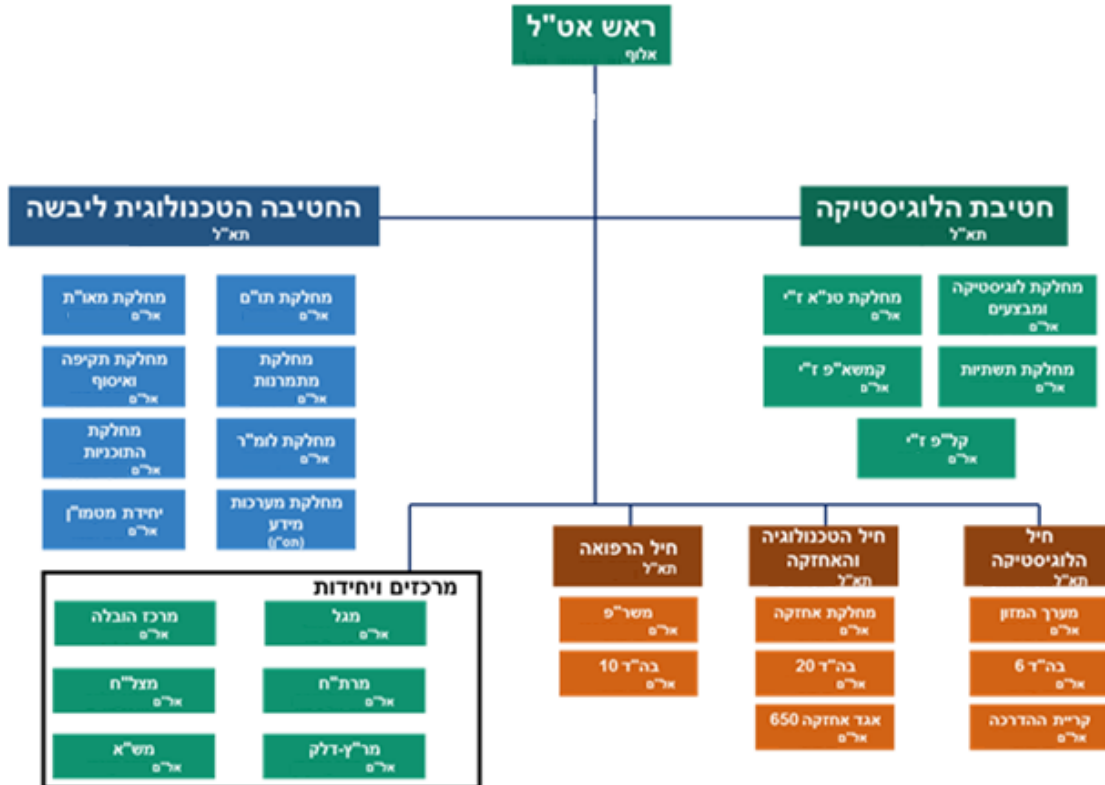
- א. חיזוק בתי הספר בזרוע – וויסות מקורות בין התוכניות לתעדוף ההשקעה ביחידות הערבה : שיזפון, צוקי עובדה, סיירים, ביסל"ח, שיבטה, מחנות אוג' עזה, ז"י, רוכב"ש (רוכב שמיים). זאת כחלק מתר"ש רותם הנותן מענה לוגיסטי לבסיסי הערבה.
- ב. הקמת בה"ס לקומנדו – בשנת 2017 אישר הרמטכ"ל הקמת בית ספר לקומנדו אשר יכשיר את לוחמי חטיבת הקומנדו למקצועות הקומנדו. הלוחמים ימשיכו לעבור את הטירונות והאימון המתקדם בסיסי האימונים של חטיבות החי"ר כפי שהתקיימו עד כה,

כאשר המשך ההכשרה יתבצע במסגרת בית הספר לקומנדו שצפוי לקלוט את ראשוני הלוחמים במהלך שנת 2019.

- ג. שילוב צי"ד בהכשרות – מערכת צי"ד (צבא יבשה דיגיטלי) היא מערכת שוי"ב (שליטה ובקרה) של זרוע היבשה המספקת לצה"ל מערכות תקשוב לדרג הלוחם המאפשרות העברת תמונת מצב אינטגרטיבית ועדכנית המשלבת בין כלל הגורמים המשתתפים בלחימה והמנהלים אותה. בשנת 2018 מתקיים שינוי להכנסת המערכת בצורה רחבה יותר בהכשרות שונות בזרוע היבשה (בדגש על חי"ר וחיל ההנדסה)
- ד. מודל אימונים 17-17 – במסגרת תר"ש אביב, הנחה הרמטכ"ל על תגבור גרף האימונים ומעבר חטיבות החי"ר למחזוריות אימון של 17 שבועות אימון לכל 17 שבועות של תעסוקה מבצעית, זאת לעומת משך תקופת האימונים בעבר שהייתה 13 שבועות לכל 20 שבועות תעסוקה מבצעית. המטרה בשינוי היא הגברת אפקטיביות האימונים וחיזוק המוכנות לחירום. האימונים הנוספים יתעסקו בכשירויות היסוד של הלוחמים עד לרמת הפלוגה: שבוע אחד יוקדש לירי ולתפעול הנשק האישי, שבוע אחר למקצוע הנוסף של הלוחם ובשבועות אחריו יתמקדו באימוני מפקדים ובתרגילי מחלקה ופלוגה.
- ה. חיזוק יכולות החניכה בקורס מפקדי פלוגות ומפקדי גדודים.
- ו. עמ"ט המדריכות – מתן מענה לשונות הרבה בין הכשרות המדריכות השונות והגברת אפקטיביות ההכשרה.
- ז. הסבת חטיבת גבעתי לנמ"ר – במסגרת עמ"ט לחיזוק "החוד היבשתי" בזרוע היבשה החולט כי כבר בשנת 2018 תחל חטיבת גבעתי הסבה לכלי הרק"ם "נמר".

אגף הטכנולוגיה והלוגיסטיקה (אט"ל)

1. מבנה:

2. כללי:

- א. אגף הטכנולוגיה והלוגיסטיקה (להלן: "אט"ל") הוא אגף במטה המתאם במפקדה הכללית, כמפורט בהוראת הפיקוד העליון שמספרה 2.0101.
- ב. אט"ל הינו אגף המקיים מאמץ לוגיסטי רב-זרועי, המאפשר את רציפות הלחימה ביבשה, באוויר ובים, בחירום ובשגרה.
- ג. אט"ל משמש גוף המטה בתחום הלוגיסטי במפקדה הכללית, בתפקידה כמפקדה המבצעת העליונה ביבשה.
- ד. במהלך שנת 2017 מומש במלואו תהליך המיזוג בין ז"י לאט"ל, כחלק מתר"ש גדעון. שנת העבודה 2017 אופיינה, בראש ובראשונה, בהסדרת תהליכי העבודה וגבולות הגזרה בין גופי המטה באט"ל, בזרוע ובמטה הכללי.
- ה. המיזוג עם זרוע היבשה הוביל ליכולת ניהול המערך הלוגיסטי בראייה שלמה ומרחיבה ולהובלת מערך הסיוע המנהלתי ביבשה, זאת לצד המשך מתן מענה לוגיסטי איכותי לכלל זרועות הצבא.

3. ייעוד:

א. אט"ל יהווה מפקדה טכנולוגית לוגיסטית עצמאית במפקדה הכללית להפעלה ופיקוד על המאמץ הלוגיסטי הרב זרועי בכלל מצבי השגרה, החירום והמלחמה.

4. תפקידים בתחום הפעלת הכוח:

א. לתכנן ולתאם את הפעלת הלוגיסטיקה הרב זרועית בצה"ל ולאשר את התוכניות הלוגיסטיות, למעט התחום הייעודי בזרוע האוויר, בזרוע הים ובאמ"ן.

ב. לפקד ולהפעיל את מרכזי אט"ל ולתאם את הפעלת המערך הלוגיסטי באמצעות מפקדות הפעלת הכוח בצה"ל.

ג. לגבש את התוכנית הלוגיסטית המטכ"לית בכלל ששת המערכים הלוגיסטיים (אספקה, רפואה, אחזקה, הובלה והיסעים, בינוי ותשתיות ושליטה) לאור התוכניות האופרטיביות.

ד. לבצע בקרה על המוכנות (הכשירות והכוננות) הלוגיסטית בצה"ל, למעט בתחומים ייעודיים בזרועות.

ה. לגבש את תמונת המצב הלוגיסטית, ולבצע הערכת מצב לוגיסטית, כחלק מהערכת המצב המטכ"לית, למעט בתחומים ייעודיים בזרועות.

ו. לנהל את המשקים והמלאים שבסמכותו.

ז. לתכנן, לנהל ולבקר את תכנית האחזקה הצה"לית ואת המשאבים למימושה – בהתאם ליעדי הכשירויות שאושרו במטכ"ל ולתוכניות שאושרו ע"י ז"י.

ח. לספק את צרכי הקיום של צה"ל.

ט. לתת מענה בתחום הלוגיסטיקה והשלישות ליח' זרוע היבשה.

י. אחריות על אחזקת מחנות האימונים ביבשה ושימור כשירות התשתיות.

5. תפקידים בתחום בנין הכוח:

א. לגבש את התפיסה המבצעית להפעלת הלוגיסטיקה בצה"ל.

ב. לכתוב את תורת היסוד התחומית "לוגיסטיקה".

ג. לבנות את הכוח הלוגיסטי למרכזי אט"ל ולמערכים לוגיסטיים בדרג הפיקוד המרחבי (אגד אחזקה, אלמ"ר (אגד לוגיסטי מרחבי) ויחידת הבינוי), בכפוף לאישור זרוע היבשה.

ד. לייעץ באשר לשינויים ארגוניים ביחידות צה"ל המשפיעים על המענה הלוגיסטי (על פי הוראת קבע אג"ת 06/09).

ה. ליזום, לנהל ולבצע מחקר, פיתוח והצטיידות למערכות אמל"ח ואמסל"ח ליבשה.

ו. ליזום ולשמש גוף אמל"ח למערכות מידע תפעוליות ומערכות שליטה ובקרה לוגיסטיות לכלל צה"ל למעט התחומים הלוגיסטיים הייעודיים בזרועות.

- ז. להשתתף בתהליך אישור פרויקטים בעלי משמעות לוגיסטית בצה"ל.
- ח. לייצג את צה"ל בתחומי הלוגיסטיקה במערכת הביטחון וברשויות המדינה, בתאום עם ז"י. בתחומי הרפואה הסמכות נתונה לקצין הרפואה הפיקודי הראשי.
- ט. להוות את גוף המטה לתחום הבינוי בצה"ל ובכלל זה הפעולות האלה:
 1. לקבוע את תקן (סטנדרט) הבינוי בצה"ל ולערוך בקרה על מימושו.
 2. לרכז את תמונת מצב התשתיות והמבנים בצה"ל.

6. תפקידים נוספים בחירום:

- א. לספק מענה לוגיסטי רב זרועי לצה"ל, בהתאם לתעדוף שייקבע במוצב הפיקוד העליון (למעט אפסניה ייעודית של זרוע האוויר, זרוע הים ואגף המודיעין).
- ב. לשלב את המשק האזרחי בפעילות הלוגיסטית של צה"ל בשעת חירום, לרבות הפעלת מפעלים חיוניים באמצעות משרד הביטחון וגיוס אמצעים.
- ג. לנהל את כלל משקי היבשה בשעת חירום.
- ד. לממש את תוכניות ההצטיידות בשעת חירום באמצעות משרד הביטחון.
- ה. לתכנן ולממש את משימות ריכוז סדר נכוחות וניוד אמצעים בזירת המלחמה, בהתאם לסדר העדיפויות של מוצב הפיקוד העליון, לרבות הפעלת גופי שליטה מהמשטרה הצבאית וממשטרת ישראל באמצעות מכלול התנועות הלאומי.

7. מטרות אט"ל לשנים 2017 – 2020:

- א. מוכנות המערך הלוגיסטי בצה"ל להפעלה בשגרה, בחירום ובמלחמה בראייה חדשנית.
- ב. אנשים במרכז העשייה – שליחות ומקצוענות כדרך חיים.
- ג. 'אט"ל איתן' – חיזוק המענה הטכנו-לוגיסטי הרב זרועי ככתובת מובילה ואיכותית לכלל צה"ל.
- ד. הובלת המענה הטכנו-לוגיסטי השלם של זרוע היבשה.
- ה. שותפות מובילה בתהליך המיזוג ביבשה והעצמת יתרונותיו.
- ו. מרכז אספקה אחוד- מחלום למציאות – חיזוק מענה לוגיסטי מתקדם וחדשני לצה"ל.

8. סיכום פעילות אט"ל לשנת 2017:

- בשנת 2017 התמקד אט"ל בעיסוק בתחומים הבאים:
- א. הגברת המוכנות הלוגיסטית של המערך הלוחם והמערך הלוגיסטי של צה"ל לחירום:
 1. הועלתה מוכנות המערך הלוגיסטי והגיעה לסגירות אופרטיבית בתוכניות המגננה והמתקפה.
 2. בוצעה מוכנות מלאה בכלל המערכים והרמות השונות.
 3. בוצעו נהלי קרב לתוכנית בזירות השונות.
 4. הועלתה הכשירות של כלל המערך הלוגיסטי על ידי מימוש גרף התכנון האופרטיבי הלוגיסטי והתרגילים.

5. שופרה הכשירות האופרטיבית של כלל המערך הלוגיסטי.
6. בוצעו פעולות לשיפור תשתיות אופרטיביות.
7. המשך קידום ומימוש תכולות התר"ש הלוגיסטי בתחומי הניוד הלוגיסטי, הספקה בהיטס, פינוי רפואי, ריענון פלטפורמות של מרכז הובלה, סימולטורים ותשתיות אחסנת תחמושת.
8. עמ"ט הלוחמות - התאמת ההכשרה והמעטפת הרפואית ללוחמות בצה"ל.
9. בוצעה בחינה מעמיקה של משקים עיקריים בראיית עשור קדימה, גובשה ומומשה תוכנית לריענון משקי וגריטת מערכים מיושנים.
10. אושרה תוכנית בקרת האש המאפשרת שיפור משמעותי בכשירות סד"כ הטנקים בחירום בתוך שנה וחצי.

ב. מתן מענה לפעילות צה"ל בשגרה:

1. ניתן מענה לוגיסטי לפעילות צה"ל בתעסוקה המבצעית, באימונים ובקיום השוטף.
2. הוקם מערך המזון - מעבר ממספר גופים קטנים ונפרדים לגוף אחד חזק בעל אחריות מלאה ומרחיבה על מזונו של החייל מקצה לקצה כשלם.
3. מומש פרויקט המענה השלם לחייל וחלוקת ה"כוכבים" למש"בים.
4. המשך מימוש תוכנית "חיים חדשים" לשדרוג תשתיות יחידת מחסני החירום וקידום פרויקטי בינוי שונים לשיפור תשתיות החיילים ביחידות הקצה וביחידות ההכשרה ("בית חם", "עוז לחיל", "המפגש הראשון" ועוד).
5. ביצוע מבצעי "אור בעיניים" ו"כדור לסל" לאיסוף ציוד ותחמושת עודפים מהיחידות.
6. לצד תפיסת האימונים החדשה 17:17, הוחלט על מעבר אחזקת האימונים לאחריות אט"ל. במסגרת זו, נבנתה תוכנית כוללת לאחזקה אחרת ובניית כלל מחנות האימונים בראייה עתידית ראויה.
7. קידום פעילות וועדה לבחינת רפואת השגרה בצה"ל.
8. מימוש תוכניות לקידום בריאות החיילים – הפסקת מכירת סיגריות בבסיסי צה"ל (הפתוחים), עידוד סדנאות גמילה מעישון והכנסת תרופות וחיסונים חדשים.
9. שיפור המענה הרפואי בערבה – הוספת רפואת מומחים, תגבור רופאים ראשוניים במרחב בסיסי הדרום, גיוס והפעלת רופאים מתנדבים, מיסוד תחום ההיסעים בערבה וסיפוק מענה רפואי מרחוק.
10. קידום ההתייעלות האנרגטית בצה"ל - הקמת ענף התייעלות אנרגטית בחיל הטכנולוגיה, הקמת חוות סולריות, החלפת מרכזי אנרגיה, התקנת ברזים מנתיים במקלחות (חיסכון במים), החלפת תאורה לתאורה חסכונית (LED) והתקנת מערכת שוי"ב לניטור ובקרה על צריכת חשמל.

ג. פיתוח, טיפוח ומיצוי כוח האדם :

1. גובשו מסלולי שירות במסגרת מודל הקבע הצעיר.
2. גובשו תוכניות שירות חייליות לקשירת קצינים ונגדים לשירות ארוך טווח.
3. חיזוק הזהות והמקצועיות החיילית.
4. מימוש תוכנית התכנסות לטיפול פרטני ואישי בכל קצין ונגד שתפקידו סוכם לצמצום.
5. המשך מימוש ופיתוח תוכנית מקצוע לחיים בחילות הטכנולוגיה והאחזקה, הלוגיסטיקה והרפואה.

ד. מימוש פרויקטי רכש והתעצמות לחיזוק המערך הטכנו-לוגיסטי :

1. אספקת מערכת שליטה ובקרה בגזרת איו"ש.
2. המשך פיתוח צמיד חכם המאפשר רציפות טיפול רפואי בדרגי הטיפול השונים.
3. פיתוח מערכת תקשורת לכלי רכב בלתי מאוישים.
4. סיום פיתוח מערכת המגישה נ.צ על בסיס מערכות תצפית קיימות.
5. סיום אספקת מכ"מים לגילוי שיגורי ירי תלול מסלול.
6. תחילת ייצור כלי פריצה מתקדמים להתגברות על מטענים.
7. פיתוח כדור אימונים זול לטנקים.
8. הדגמת חליף וילון (פריסקופ) לרק"ם (רכב קרבי משוריין) המאפשר שיפור ביכולת התצפית של הטנק.
9. תחילת אספקת בלונים טקטיים לאיסוף.
10. הוצאת הזמנה לסבלי חי"ר רובוטיים.
11. המשך הספקות מערכות מעיל רוח.
12. הוצאת הזמנה ל D9 סמי-אוטונומי.
13. אישור קו שיקום אושקוש.
14. המשך הספקות האמר גנרי.
15. פיתוח רשת תקשורת טקטי מהיר וחסין לגדוד.
16. מבצוע מערכת תצפית והרכשה ארוכת טווח וקלת משקל.
17. אישור פרויקט תותח חדש בוועדת שרים בקבינט.
18. חיבור אוגדת איו"ש למע' השליטה והבקרה הצה"לית.
19. רכש אמבולנסים במסגרת ריענון המשק.
20. רכש משאיות FMTV כחליף למערך הריאו המיושן.
21. ריענון משק גיפי רנגלר למפקדים.

ה. **קידום מערך ההדרכה הלוגיסטי הרב-זרועי:**

1. הכפפת מערך מגל לאט"ל לשם ראייה שלמה בהכשרות התומכ"ל בצה"ל.
2. עמ"ט הטירונות – שינוי תפיסת המפקד ותפיסת הטירונות בראי חדשנות לרלוונטיות לדור הצעיר והטכנולוגי.
3. העלאת הכשירות הרובאית של חיילי הפלס"ם.
4. הרחבת מודל רצף ההכשרה בקריית ההדרכה ובז"י וחסכון בימי הכשרת החניכים.
5. פיתוח והטמעת שיטות למידה חדשניות ומתקדמות (מאמנים, למידה מרחוק, משחקי למידה כולל במובייל ועוד).

ו. **הכשרות:**

עיקרי ההכשרות במערך הסדיר והמילואים, על פי מודל הכשרות הקצונה למפקדים ולבעלי תפקידים לוגיסטיים בכירים, אשר בוצעו בשנת העבודה 2017:

ז. **חיל הלוגיסטיקה:**

- א. הכשרות סדיר – התקיימו הכשרות לוגיסטיות מתקדמות משולבות, הכשרות לקציני לוגיסטיקה חטיבתיים סדירים, למפקדי פלס"ם, מפל"גי הספקה, והכשרות בתחום הלוגיסטיקה ברמה הבינלאומית.
- ב. הכשרות מילואים – התקיימו הכשרות למפקדי פלוגות מרכז ההובלה ומפקדי יחידות לוגיסטיות.

ח. **חיל הרפואה:**

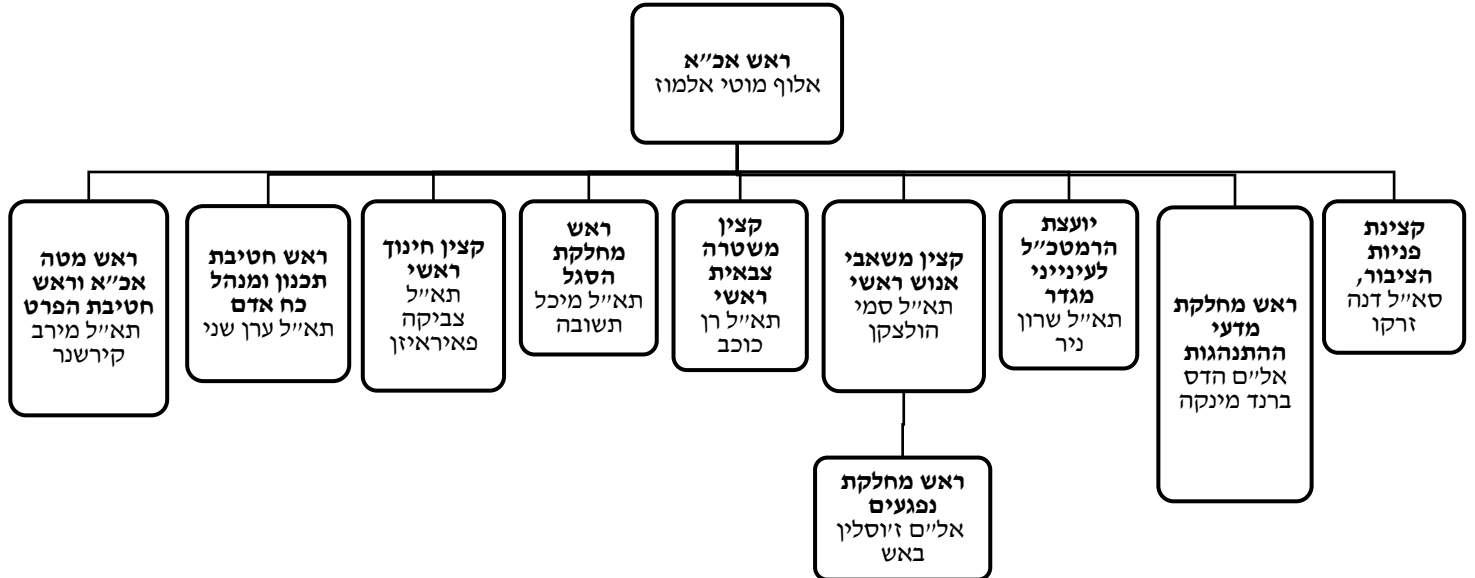
- א. הכשרות סדיר – התקיימו הכשרות לקציני רפואה, קציני רפואת שיניים, קציני ארגון רפואה, קציני חר"פ וקציני רפואה חטיבתיים.
- ב. הכשרות מילואים – התקיימו הכשרות לקציני רפואה ופרמדיקים בשדה ובעורף, וכן ריענון הכשרה לחובשים במילואים והכשרת התרמות דם.
- ג. התקיימו אימונים תוך שימוש בסימולטורים מתקדמים הן בבית הספר לרפואה צבאית (בה"ד 10) והן בפיקודים.
- ד. הסמכת מצילי חיים – הסמכה אוניברסלית כלל צה"לית אותה עובר כל לוחם בשלב הטירונות תוך פיקוח ובקרה של גורמי הרפואה. מטרתה להקנות ללוחם שאינו איש רפואי כלים טיפוליים למצבי חירום רפואיים ונפשיים בהם עלול להיתקל הלוחם בשדה הקרב.

ט. **חיל הטכנולוגיה והאחזקה:**

- א. הכשרות סדיר – התקיימו הכשרות לקציני טנ"א (טכנולוגיה ואחזקה) בחטיבות הסדירות, הכשרות מתקדמות לקציני טנ"א, הכשרות לקציני טנ"א גדודיים והכשרות למפקדי סדנאות ומפקדי בתי מלאכה.
- ב. הכשרות מילואים – התקיימו הכשרות למפקדי פלוגות אחזקה, לקציני טנ"א גדודיים, למפקדי מחלקות אחזקה, לקציני חלפים ולמפקדי כיתות בגדודים ובפלוגות האחזקה.

אגף כח האדם (אכ"א)

1. מבנה האגף:

2. כללי:

א. חזון אגף כח האדם:

אגף כוח האדם יעצים את היתרון האנושי, יבטיח את עליונותו המבצעית של צה"ל ויהיה מקצועי, רלוונטי ומשפיע.

המערך יוביל תהליכים בחברה הישראלית למימוש תפיסת צבא העם והשירות המשמעותי, תוך קידום נורמות של שותפות שקיפות ואתיקה, בהתאם ל"רוח צה"ל".

ב. ייעוד האגף:

לשאת באחריות המטה הכללי לעיצוב אסטרטגיית משאבי אנוש כוללת לצה"ל ולתכנון המשאב האנושי, להתוות, להטמיע ולבקר מדיניות משאבי אנוש, בהתאם לצרכי צה"ל ולשם השגת ייעודו.

ג. תפקידי האגף:

- לפעול למיצוי פוטנציאל כוח האדם בצה"ל מבחינה איכותית ומבחינה מספרית.
- לתכנן את איוש תקני כוח האדם בצה"ל, המפורסמים על ידי אגף התכנון, במסגרת שיא כוח אדם כללי המאושר על ידי הרמטכ"ל, בטווח שנתי ורב שנתי ובכפוף לשיא כוח אדם תקציבי.
- לקבוע עקרונות וכללים למסלול הקידום והשיבוץ של חוגרים ושל קצינים.
- לנתח ולאפיין מקצועות צבאיים ולקבוע את נתוני המיון והסיווג של כוח האדם, הנדרש לכל מקצוע ומקצוע.

- לקבוע דפוסים למנהלת כוח האדם בצה"ל ולהנחות את העוסקים בכוח אדם בכל התחומים הייעודים של אכ"א.
- להתוות את המדיניות לטיפול כוח אדם בצה"ל.
- להקנות כלים לחינוך חיילי צה"ל עם המדינה, עם הצבא ועם ערכיהם זאת לצד טיפוח רוח החיילים, מורשת הקרב וערכי המנהיגות של צה"ל.
- לגבש דפוס משטר ומשמעת, להטמיע אותם ולאכוף אותם בצה"ל.
- לקבוע מדיניות ולהנחות מקצועית בתחום הטיפול בנפגעים, נעדרים, בטיחות בדרכים וצלב אדום.
- ייזום ותיאום מחקרים בתחום משא"ן (משאבי אנוש) ובתחום התפקוד של יחידים ויחידות בצה"ל בשגרה ובמלחמה.
- להכין את בני הנוער לקראת שירותם בצה"ל, לארגנם, לאמנם ולהפעילם למשימות בטחון ולמשימות לאומיות.

3. סיכום שנת 2017:

א. רפורמה בתחום הכליאה

בשנה האחרונה הוטמעה בצה"ל רפורמה בתחום הכליאה שמשמעותה שינוי מדרג הענישה הצה"לי כדי לאפשר את מיצוי הענישה הפיקודית במרחב היחידה, צמצום היקפי הכלואים ומתן פתרונות חינוכיים אשר יגבירו את המוטיבציה לשירות ויצמצמו נשר משירות. בנוסף מתקיימות הסברות של חיל המשטרה הצבאית ביחידות השונות, ביקורים של מפקדים והכשרות פיקוד בבסיסי הכליאה להעלאת המודעות לרפורמת הצמצום הכליאה. כתוצאה מכך, בשנת 2017, מספר הכלואים ירד ב-6,517 בהשוואה לשנת 2012 וב-1322 בהשוואה לשנת 2016.

ב. הרחבת גיוס אוכלוסיות ושילובן

בשנה האחרונה הורחב העיסוק בנושא גיוס בני המיעוטים, והחלה הטמעתו של **מודל הגיוס החדש לבדואים ונוצרים** שמטרתו עידוד גיוס בני אוכלוסיות אלו וטיוב שירותם. המודל כולל שלושה חודשי הכנה בבסיס מחו"ה אלון, במהלכם נלמדת השפה העברית והמתגייסים עוברים הכנה לשירות. לאחר מכן, המשרתים המתגייסים לתקופה בת שנתיים, ובסופה עוברים חודש הכנה לאזרחות. האוכלוסייה משולבת כעת ביעדי גיוס מגוונים.

ג. גיוס חרדים

מספר החרדים המתגייס לצה"ל ומשתלב במגוון תפקידים הולך ועולה. כיום, משרתים בצה"ל כ-7,000 חיילים חרדים בשירות סדיר, מתוכם כ-400 בקבע. הגיוס משמש מנוף לחיים האזרחיים גם בעבור האוכלוסייה החרדית. נוסף על כך, לאורך הזמן הולכת ומתחדדת ההבנה כי ניתן להיכנס לצבא חרדי ולצאת ממנו כזה.

ד. תוכנית העצמת משרתי הקבע

בשנה האחרונה הוטמעה בצה"ל תוכנית העצמת למשרתי הקבע אשר במסגרתה השתנו תקרות השכר בקרב נגדים, התווספו ימי משפחה יחידתיים, הועלה שכר הקבע הראשוני לקצינים ונגדים, הותאמה מעטפת למתגוררים בערבה בתחומי הטיסות והמגורים, התווספו מענקי חתימה לקבע ראשוני, התקיימו סדרות חינוך לשליחות וערכים לאנשי קבע ובני/בנות זוגם ועוד.

ה. אסטרטגיית כ"א בתר"ש גדעון

בשנה האחרונה, צה"ל המשיך להשתפר בניהול ובתפעול כוח האדם, במסגרת תר"ש גדעון. כחלק מהמהלך, צה"ל מצמצם ומייעל את כוח האדם בקבע, עורך מחדש את מערכות המיון, משפר את הקשר של הצבא עם המלש"בים, מבסס תוכניות של פנסיות ושכר המותאמות למשרתים ומשלב ביתר שאת אוכלוסיות מיעוט ואוכלוסיות המתקשות במהלך השירות.

ו. שיפור שער הכניסה לצה"ל

בוצעו פיילוט צו ראשון בבסיסי הגדנ"ע, שיפוץ לשכת הגיוס תל השומר, הוספת מאבחנות פסיכוטכניות ופיתוח שיטה למיצוי זמן ההמתנה בצו הראשון, שיפור הקשר עם המלש"ב באמצעות מוקד אחוד חדש, שדרוג אתר המתגייסים וטכנולוגיה מתקדמת רב ערוצית. כמו כן, נוספו ראינות לנשים בצו ראשון, ונעשה מהלך של חיזוק אוכלוסיות ייחודיות המתגייסות לצה"ל באמצעות פתיחת קורס חוסן בבסיסי מחו"ה אלון וחוות השומר.

4. יעדים לשנת 2018:

א. העצמת המפקד הלוחם

באמצעות מעטפת רחבה הכוללת: תמורות בשכר, הכשרת מפקדים, שינוי תרבות ארגונית וטיפול משפחות המשרת, שדרוג מכון הקבע, נופשים מבצעים ייחודים ושדרוג המענה באירוע משפחות בעת ביצוע תורנויות.

ב. עידוד המוטיבציה ללחימה

בקרב מלש"בים באמצעות תוכנית רחבה בחיל החינוך וחטיבת תכנון ומנהל כוח האדם אשר עוסקת בהיכרות מעמיקה של הנוער עם היחידות הלוחמות טרם גיוסו באמצעים מגוונים: גדנ"עות בבסיסי זרוע היבשה, פיקוד העורף וחיל הים, הרצאות בבתי ספר וכו'.

ג. שימור משרתי הקבע האיכותיים

זאת באמצעות הטמעת תוכניות להעצמת משרתי הקבע, תמורות בשכר קבע ראשוני ונגדים, תמריצים ומרכיב איכותי, שינוי תרבות ארגונית ובקרה תוך דאגה למשפחת המשרת, נופשים, קורסי פיתוח והעצמה, השכלה והקלה במדיניות הלימודים בזמן השירות.

ד. שיפור השירות למשרת

הן בתחומי התשתיות, הרפואה, קצב קבלת המענה (מיצוי הזמן) והפחתת הברוקרטיה בתהליכים השונים. ב-2018 נושא השירות יחוה קפיצת מדרגה: תושלם פתיחת מוקדים ייעודיים בתחומים שונים הקשורים בתנאי השירות, תוסדר הזמנת הרצאות ליחידות בנושאים מוגדרים ובאמצעות המכונים המאושרים דרך אפליקציית חינוך בכף היד וכו'.

ה. **השלמת עבודת מטה מיקור החוץ**

צה"ל עוסק בעבודת המטה שמטרתה למקד את פעילות המכונים בצה"ל זאת תוך מתן דגש על מיפוי וצמצום העבודה מול המכונים, הרחבת תכני החינוך המועברים על ידי מפקדים וכן בניית מדולי פעילות המותאמים לדרג צבאי מוגדר.

ו. **השלמת עבודת מטה בתחום תנאי השירות**

אשר בסיומה יהווה האזור האישי באתר צה"ל כלי להגשת אישורים שונים. האזור האישי, אליו ניתן להיכנס מכל מחשב, יהווה אזור מקצועי בתחום תנאי השירות בו כל חייל יוכל לצפות במידע על אודות תנאי שירותו. באמצעותו, יורחבו ערוצי השיח עם הפרט ואף תתווסף אפליקציה להלנות בבתי החייל.

5. **מספרי אגף כוח האדם:**

א. **קצינת פניות הציבור:**

מוקד פניות הציבור האחד באכ"א (קפ"ץ) מאגד בתוכו החל משנת 2016 ניתוב למוקדים בנושאים שונים אשר ביניהם: הליך הגיוס (*גיוס), שכר (מופת), שירות המילואים (מוקד המילואים), טיפול רפואי (פר"ח), הטבות שחרור (חימ"ש), פניות בנושא הטרדות מיניות (מהותי), חיילים בודדים (מוקד בודדים) ומוקד המשטרה הצבאית.

חשוב לציין כי כלל המוקדים נותנים מענה במספרים המופיעים בהמשך לצד ניתוב למספרם במוקד פניות הציבור האחד באכ"א.

טלפון : 1111.

אתר קצינת פניות הציבור באינטרנט : www.aka.idf.il/main/kapatz

ב. **מיטב:**

מועמדים לשירות ביטחון (מלש"בים) יכולים לפנות במישרין למרכז המידע למתגייסים. שאלות הנוגעות להליכי המיון והגיוס לצה"ל. ניתן גם לקבל מידע באתר "מתגייסים ברשת" או דרך לשכות הגיוס הפזורות ברחבי הארץ.

טלפון : 03-7388888 או *3529 (גיוס*)

אתר "מתגייסים" : <https://www.mitgaisim.idf.il>

א. לשכות הגיוס לצה"ל:

טלפון	כתובת	לשכת הגיוס
03-7343202	מחנה תל השומר - שער קיראון ד.צ 01215,	תל השומר
04-8602211	רח' עומר אל כיאם 12, חיפה ד.צ 01222	חיפה
04-8619800	רח' יד ושם 22, שכונה ג', באר שבע ד.צ 01228	באר שבע
03-7386666	רח' רש"י 103, ירושלים-מיקוד 94391 ד.צ 01224	ירושלים
04-6729800	רח' נצרת, טבריה, מיקוד 14200, ד.צ 01231	טבריה
03-7346079	--	מדור סיירות פקס מדור סיירות
03-787095	-	מרכז שירות קד"ץ (קדם-צבאי)

ב. מדור מידע לאזרחים:

מידע לאזרחים בנושא טפסים רפואיים

טלפון: 03-6792604/5

*בין השעות 09:00 - 14:00 המענה הינו מענה אנושי.

ג. עתודה, למלש"בים מכיתה י"א עד החיול:

טלפון: 03-5690334/186

ד. עתודה, (מוקד מיטב) לעתודאים במהלך הלימודים:

טלפון: 03-7388888 שלוחה 1

ה. שילוב חרדים בצה"ל:

טלפון: 03-5698899

ו. מופת:

א. מוקד שכר: *5432

ב. מוקד בודדים: 037375200

ג. מוקד הלוואות: 037375351/52

ד. מוקד קבע: 037349966

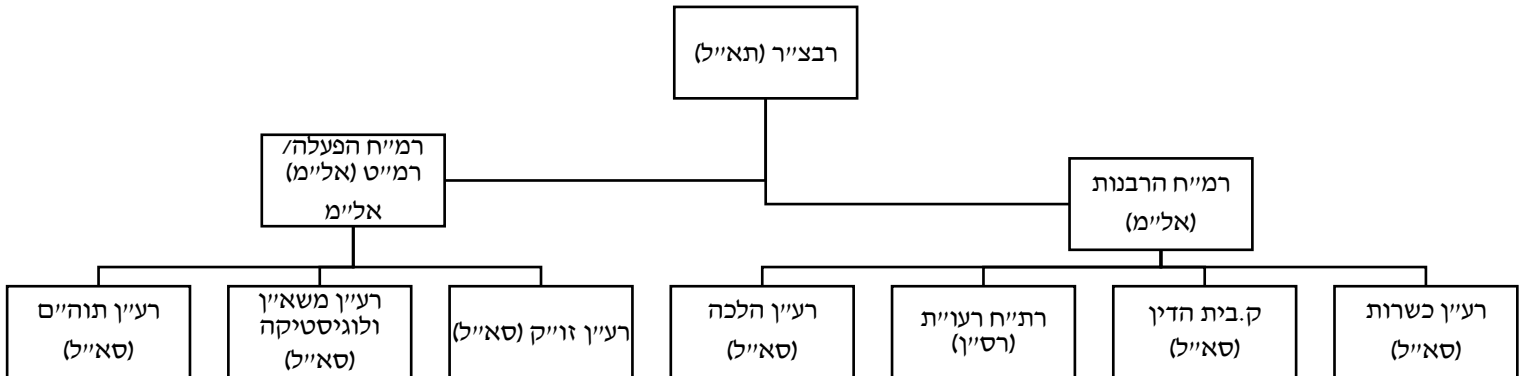
ז. יוה"ם:

מהו"ת (מרכז התמודדות ותמיכה): מרכז סיוע וטיפול שייעודו להעניק טיפול רגשי, סיוע רפואי וליווי משפטי לחיילות ולחיילים בתחומי פגיעה על רקע מיני, הריון לא מתוכנן, אלימות במשפחה או בקשר הזוגי. המרכז נותן מענה מקצועי ורגיש תוך שמירה על דיסקרטיות מלאה.

טלפון: 03-9482600

הרבנות הצבאית

1. מבנה:

2. ייעוד:

- להוות סמכות מקצועית ראשית בנושאים תורניים ובנושאים הקשורים לענייני הדתות בצבא.
- להוות סמכות בלעדית לפסיקה הלכתית בנושאים הקשורים בשירות צבאי ובמשימות צבאיות.

3. תפקידים:

- כל התפקידים המפורטים בהמלצה לעדכון הוראת פיקוד עליון 2.0201 – קציני החיל הראשיים המגדירה תפקידים משותפים לקציני החילות והמטה המקצועי ואחריותו של הרב הראשי לצה"ל.
- לייעץ לרמטכ"ל ולגורמי המטכ"ל לגבי כל ענייני הדת בצבא.
- להוציא הנחיות והוראות מקצועיות בענייני דת בצבא בשגרה ולשעת חירום.
- לשאת באחריות הכוללת לתהליך זיהוי גופות חללי צה"ל, במקרים בהם נדרש זיהוי רפואי או זיהוי שלא עפ"י הכרות אישית.
- להוציא הנחיות בדבר קבורת חללי צה"ל בני כל הדתות בתיאום עם גופי אגף כוח אדם.
- העצמת החייל/ת והמפקד/ת הדתי/ת תוך הרתמות כלל סגלי הרבנות הצבאית להנגשת לימוד התורה באמצעות ביצוע ימי ישיבה וימי עיון, העברת שיעורים וחלוקת ספרות תורנית הלכתית.
- לרכז את התכנון וההפעלה של שירותי דת ביחידות הצבא, ובכללן: כשרות, בתי כנסת, טיפול בענייני אישות, שמירת השבת, קיום מסורת חגי ישראל מועדי דתות המיעוטים וימי עיון לחייל הדתי.
- לרכוש ולספק ציוד דת יחידתי ואישי ליחידות.

- ט. להשגיח על כשרות המזון בהתאם לחוק איסור ההונאה בכשרות.
- י. לייצג את הצבא לפני מוסדות דת אזרחיים בכל העניינים הנוגעים לדת.
- יא. להפעיל את בית הדין הרבני הצבאי לפתרון בעיות גיור של חיילים המעוניינים בכך, ועגינות נשות חיילי צה"ל המוגדרים כנעדרים.
- יב. להוות סמכות תגבורת ולשאת באחריות לאיוש כוח אדם בסמכות רבנות צבאית בסדיר ובמילואים בהתאם לסמכויות שהוענקו לו.
- יג. לבצע הכשרות והשתלמויות לכלל בעלי התפקידים שבסמכות רבנות צבאית בסדיר ובמילואים.

4. תפקידים נוספים בחרום

- א. להוציא הנחיות מתאימות בתחומי אחריות הרבנות בעת לחימה.
- ב. לאשר תכניות פיקודיות לפינוי חללים ולגבש הערכת מצב בנושא הטיפול בחללי צה"ל.
- ג. להפעיל את יחידות המטכ"ל לטיפול בחללים.
- ד. לבצע הכשרות בחירום של כוח אדם של הרבנות צבאית עפ"י הנחיות אגף כוח אדם.

5. עיקרי פעילות לשנת 2017:

א. זיהוי וקבורה:

- טיפול בחללי צה"ל.
- ביצוע כ – 130 הלוויות חיילים/ אנשי קבע/ גמלאים.
- ביצוע כ-6800 אזכרות.
- קליטת מערכת ה-AFIS החדשה.
- עיבוי מערך מילואים למעבדת ה-D.N.A.

ב. הלכה:

- כתיבת ספרות הלכתית מותאמת לצרכי הצבא ופעילותו המבצעית ופרסומה.
- הכשרה והדרכה בנושאי הלכה לסגלי הרבנות הצבאית.
- ייעוץ, ליווי ובקרה בתחומי ההלכה והעירובין לכלל צה"ל.
- פיתוח פתרונות טכנולוגיים להתנהלות בשבת בעת שיגרה.
- מתן מענה מותאם לכלל העדות והדתות המשרתות בצה"ל.

ג. כשרות:

- ביקורות במטבחי מוסדות הביטחון - 180 ביקורות בשנה.
- ביקורת בזכיינים - 70 ביקורות בשנה.
- הטמעת פרויקט אזורי משגיחי הכשרות:
 - קליטת 45 משגיחי כשרות לימי חול ל-45 בסיסים.
 - קליטת 80 משגיחי כשרות לשבתות.
 - כתיבת נהלי עבודה למשגיחי כשרות אזוריים.
- ביקורות כשרות בחברות הסעדה - בוצעו 27 ביקורות כשרות.
- כשרות משלחות עדים במדים בפולין + משלחות צה"ל בחו"ל.
- כתיבת נספחי כשרות לחברות הסעדה המספקות מזון לחיילי צה"ל.
- פיקוח ובקרת נהלי כשרות ביחידות.
- מבצע פסח בכלל יחידות צה"ל ומשהב"ט - היערכות וביצוע.
- אישור תכניות מטבחים חדשים בהביט מענה כשרותי וכתיבת מפרטי כשרות לפרויקטים.
- הדרכת סגל הרבנות הצבאית בתחום הכשרות ופרסום נהלים מקצועיים.
- אישור ספקי/יצרני מזון לצה"ל, על פי דרישות ענף מזון/משרד הביטחון.
- טיפוח כ"א סדיר וקבע העוסק בכשרות.
- תיקוף פקודות מטכ"ל והוראות רבצ"ר בתחום הכשרות.

ד. הדרכה ומטה:

- ביצוע רב חילי לוגיסטי
- הקמת מתחם אימוני רבנות
- ארגון השתלמות חונכים
- השלמת ארגון יחידות הסריקה הפיקודיות בתקינת כ"א ואמצעים.
- אפיון תכולות רב"צ בצי"ד גדעון.
- כתיבת תורות, לדוגמא טיפול בחללי אויב.
- ארגון תפיסת הרבנות לדרג הנפרס בדגש על רמת הגדוד.
- כתיבת תו"ל מענה הרבנות לעומק.
- רכש אמצעי הדרכה להדמיית זירות סריקה.

- מנהלת לתרגילים פיקודיים ומטכ"ליים.
- ביצוע הכשרות, השתלמויות וקורסים ע"פ גרף הכשרות הרבנות לסגלי הרבנות הצבאית.

ה. משאבי אנוש:

- איוש תקני הרבנות הצבאית בהתאם למבנה הארגוני החדש – בהתאמה לתר"ש גדעון.
- מיסוד תהליכי איתור מיון והערכת סגל.
- הטמעת מודל הקבע החדש בקרב קצינים ונגדים.
- מתן מענה מקיף ושלים לסוגיית איוש מקצועות הרבנות הצבאית.
- מימוש פוטנציאל חיילי חובה רבנות צבאית לקורס קצינים.
- השלמת איוש דרג השדה במילואים.

ו. לוגיסטיקה:

- תכנון וחלוקת משאבים לוגיסטיים בסמכות רב"צ לכלל יחידות צה"ל בצורה מיטבית – כולל יציאה לרכש ומוכנות לשנה"ע 17.
- שיפור המוכנות לחירום.
- תר"ש תרומות ציוד דת – באמצעות יח"ד וענף תרומות.
- היערכות לפסח תשע"ז במהלך כל השנה – ע"ב לקחי מבצע פסח תשע"ו.
- מבצע בעקבות מכבים – מוכנות וביצוע.
- מעבר הרבנות לשורה – אפיון פרויקטור והעברת 'מקל' כנדרש.

ז. תחום רוח, עוז ותורה:

- הוצאה לאור של חוברת לעורכי סדרים.
- הוצאה לאור של מידעון הרבנות הצבאית במהדורה דיגיטלית רבעונית.
- הוצאה לאור של חוברת לעורכי חופה במהדורה דיגיטלית.
- העצמת הרוח של החיילות והמפקד/ת הדתי.
- פרסום חומר תורני/ יהודי לכלל חיילים/ות בדגש על החיילים/ות הדתיים/ות.
- ייזום והפקה ימי ישיבה ופועליות לחיילים/ות דתיים/ות.
- בקרה ותוכן לשיעורים תורניים.
- פרסום כלים עבור סגלי הרבנות.

- העשרת וטיפוח רכזי המו"ר בצה"ל.

ח. בית הדין לגיור:

- חיזוק תהליך ליווי המתגייר באמצעות הרבנים הצבאיים.
- פתיחת 2172 תיקי גיור.
- קיום 2758 ישיבות בית דין.
- ביצוע 49 בריתות .
- גיור 840 חיילות וחיילים ואנשי מוסדות הביטחון.

6. יעדים לשנת 2018:

א. יעדי חיל הרבנות

- מוכנות למלחמה בתחום הטיפול בחללים, ברלוונטיות לצד הלוחמים והמפקדים ובמענה מקיף לשירותי הדת הנדרשים בלחימה.
- חיזוק מעמד הרבנות הצבאית בצה"ל ומחוצה לו כסמכות הלכתית בלעדית בצה"ל.
- פיתוח וטיפוח כח האדם, תוך העצמת הגאווה החיילית וחיזוק אפקטיביות התרבות הארגונית.
- מתן כלים וליוי למפקד במימוש אחריותו לקיום פקודות הצבא בנושאי דת, בדגש על שמירת השבת, הכשרות ואורח החיים בצה"ל בחול ובשבת, בשגרה ובמלחמה.
- טיפול מקצועי ומהיר בחללי צה"ל, תוך ביצוע זיהוי בעל תוקף הלכתי ומשפטי.
- נוכחות ושותפות עמוקה של המטה ורבני היחידות בעשייה הצבאית ביחידות.
- מתן כלים למפקד לחיזוק הרוח, בשיתוף פעולה עם ענף זהות ותודעה יהודית.
- שמירת והעצמת עולמם הרוחני של החיילות והחיילים הדתיים, החרדים והמסורתיים, ומתן מענה לצורכיהם.
- מתן מענה מקיף ושלים לבני כלל הדתות והעדויות המשרתים בצה"ל.

ב. יעדים מקצועיים

1. טיפול בחללים

- כשירות מערך הטיפול בחללים, ובכללו סגלי הרבנות ביחידות, יחידות הסריקה, הזיהוי והקבורה, בשגרה ובחירום בחול ובשבת, תוך שימוש בטכנולוגיות מתקדמות לצד הקפדה מלאה על כבוד המת ומשפחתו.
- טיוב הממשק מול כלל הגורמים העוסקים בטיפול בחללים ובקבורתם, ובכלל זה: חטיבת המבצעים, מחלקת נפגעים, חיל הרפואה, אית"ן, משרד הביטחון ועוד.
- כשירות סגלי הרבנות לטיפול בחללי אויב.

9. הלכה וכשרות

- מענה הלכתי רלוונטי וזמין לחיילים ולמפקדים בשגרה, בבט"ש ובלחימה, לימות החול, לשבתות ולמועדים, בהתאם למציאות המבצעית.
- הטמעת המדיניות ההלכתית הרשמית, תוך שימוש בידע המצטבר בבית המדרש להלכות צבא.
- הטמעת מענה הלכתי-טכנולוגי רלוונטי.
- פיקוח כשרות על כלל המזון המוגש לחיילי צה"ל באשר הם, לרבות: מטבחים, מטבחונים, תשתיות אזוריות וחוזי הסעדה, משלחות לחו"ל וכן הלאה.
- מתן מענה כשרותי רחב, בדגש על רמת כשרות המותאמת לכלל המשרתים.

10. גיור

- חיזוק תהליך ליווי המתגיירים על ידי סגלי הרבנות הצבאית.
- ניהול עבודת בתי הדין הצבאיים לגיור.
- פיקוח על תוכניות הלימודים למתגיירים.

11. כח אדם

- איתור וגיוס כח אדם איכותי ומקצועי בסדיר ובמילואים.
- פיתוח תורני ומקצועי של כלל סגלי הרבנות הצבאית.
- התאמת מסלול השירות של הרבנים הצבאיים למציאות המשתנה.
- מיסוד מסלול השירות לקציני הדת ולנגדים.
- חיזוק הקשר עם מערך המילואים וגמלאי החייל.

12. לוגיסטיקה ותקציבים

- שמירה על רף הלכתי ואיכותי גבוה בנוגע לציוד הדת בצה"ל, תוך מאמץ מרבי להתייעלות ולחסכון במשאבים.
- שדרוג מנגנון ניפוק ציוד הדת בכמות מספקת לכלל היחידות בשגרה ובמלחמה, תוך הקפדה על רף שירות גבוה.
- הגדלת תקציב הרבנות הצבאית לצורך עמידה במכלול המשימות.

13. תורה, הדרכה ומטה

- מעורבות הרבנות הצבאית בתכנון גרף האימונים והתעסוקה המבצעית, תוך קיום קשר שוטף עם חטיבת המבצעים ומחלקת האימונים במז"י.
- מעורבות מטה הרבנות הצבאית החל משלבי התכנון של עבודות מטה צה"ליות, בדגש על מיזמי בינוי ופיתוח, לרבות קבלני משנה, והטמעת מעורבות זו בקרב כלל הגורמים הרלוונטיים בצה"ל ומחוצה לו.
- הפצת הוראות מקצועיות בענייני דת, והטמעתן.
- בחינת תהליכי ותכני ההכשרה, ההדרכה והחניכה לסגלי הרבנות הצבאית בסדיר ובמילואים.
- חיזוק מערך החניכה בדרג הנפרס.
- התאמת המבנה הארגוני של הרבנות הצבאית למכלול משימותיה.
- השלמת כתיבת התורה החיילית, בדגש על תפקידי רב היחידה בסדיר ובמילואים, ועל תפקידי רכז המו"רהמכ"ש.

14. העצמת החייל/ת והמפקד/ת הדתי/ה

- מתן מעטפת שלמה ומונגשת בתחום שירותי הדת.
- הירתמות כלל סגלי הרבנות הצבאית להנגשת לימוד התורה באמצעות ביצוע ימי ישיבה וימי עיון, העברת שיעורים וחלוקת ספרות תורנית הלכתית ואמונית.
- ניצול מנחת השבת והחג לחיזוק החוסן הפנימי והרוחני על ידי לימוד תורה.
- שמירה על מעטפת מכבדת לחיילים ולחיילות שומרי מצוות.

15. נפגעים

- ביקור פצועי צה"ל.
- הסדרת והעצמת הקשר של כלל סגלי הרבנות עם המשפחות השכולות.

מספר טלפון של לשכת הרב הראשי לצה"ל: 03-5695170

הקו הפתוח של הרבנות הצבאית: 052-9414414

הקו הפתוח לחיילת הדתייה: 052-9414433

אגף המבצעים (אמ"ץ)

חטיבת התורה וההדרכה:

1. מבנה:

2. כללי:

א. חזון החטיבה:

להוות כלי בידי המטה הכללי לשיפור הלמידה של המפקדה הכללית והמפקדות הראשיות ולהשפיע על מועילות הלמידה בכלל צה"ל.

ב. ייעוד החטיבה:

לשאת באחריות המטה הכללי ללמידה ולפיתוח ידע מערכתי-אסטרטגי, לתפיסות, לתורות הבסיסיות, הכלליות והתחומיות של צה"ל, להכוונת בניין הכוח, להדרכה, לתרגול המפקדות הראשיות (לרבות תרגול עם צבאות זרים), להפקת לקחים וליישומם, לתחום ההיסטוריה הצבאית ולשתף פעולה הבינלאומי באגף המבצעים. זאת, על מנת לשפר את אפקטיביות המפקדה הכללית והמפקדות הראשיות, ולבסס את השילוביות בכלל נדבכי בניין הכוח והפעלתו.

3. תפקידי החטיבה:

א. מחקר ותפיסות:

להוות מומחה תוכן צה"לי לתהליכי החשיבה המערכתית, לפתח את התחום, להטמיעו בצה"ל ולסייע לגופי צה"ל ביישומו ובכלל זה:

- להוביל, להכווין ולתאם את תהליכי פיתוח הידע והלמידה הצבאית, בדגש על הרמה האסטרטגית והמערכתית. להפיק לקחים בדרגי המטה הכללי, הפיקוד המרחבי ובתחום שיתוף הפעולה הבין-זרועי ולהביא את תוצאותיהם לידי ביטוי בתורות היסוד של צה"ל.
- להכין ולהטמיע את אסטרטגיית צה"ל, תפיסת ההפעלה לזירת המלחמה ולזירות המבצעים.
- לשמש גוף צה"לי קבוע לתחקור מלחמות, מבצעים ואימוני המפקדה הכללית והמפקדה הראשית ברמה המערכתית, בראייה חוצת ארגונים וסמכויות בצה"ל, לניתוח הממצאים וגיבוש מסקנות והמלצות מתבקשות.

4. תורות לחימה

לשאת באחריות מטה לפיתוח ולהטמעה של תורות הלחימה הבסיסיות והתפיסות התחומיות להפעלת הכוח של המפקדה הכללית, לכתובת מדיניות ההדרכה והבטיחות ולאימונים ותרגילים. להוביל תהליכי התחקור, הפקת הלקחים ויישוםם במפקדות הראשיות.

5. אימונים ותרגילים למפקדות הראשיות

- להכשיר, לאמן, לתרגל, לחנוך ולפתח ידע למפקדה הכללית ולמפקדות הראשיות.
- לקיים מרכז ידע להשגת כשירות מבצעית מסגרתית למפקדות, לפיקודים ולמפקדה הכללית, באמצעות הכשרות, אימונים, תרגילים וביצוע ליווי וחניכה לפיקוד ושליטה של המתאמנים.
- להוות מקור ידע ל"שפת המפקדה", המאפשרת למפקד לממש את אחריותו ולקיים את מעגל הפיקוד והשליטה על כלל מרכיביו על התורה שבתוקף ובהתאם להגדרת הכשירות המחייבת.

6. היסטוריה צבאית

- לשמש מוקד ידע בהיסטוריה צבאית ישראלית לכלל צה"ל ולמערכת הביטחון. לתעד, לחקור ולפרסם בצה"ל את תולדותיו, לרבות מלחמותיו, מבצעיו, פעולותיו השונות, התפתחות ארגונו והתפתחות האסטרטגיה שלו, כחלק מההיסטוריה של מדינת ישראל. כל זאת, במסגרת התחום של ההיסטוריה הצבאית המקצועית.
- להנחיל את ההיסטוריה של צה"ל למפקדיו ולחייליו כחלק מאימוניהם, באמצעות מערכת האימונים הקבועה והייעודית של צה"ל, וכן באמצעות פעולה יזומה של המחלקה, המבוצעת על-ידה או בהנחייתה.
- להוות מוקד ידע בתחום ההיסטוריה הצבאית המקצועית לכלל צה"ל ולגורמים המורשים מחוצה לו.
- לאשר פרויקטים ופרסומים העוסקים במלחמות, קרבות ותולדות צה"ל, ולהגיש סיוע וייעוץ למבצעים.
- להנחות את ארכיון צה"ל בביצוע תפקידיו, בכל הקשור לתחומי האחריות של המחלקה. לקיים קשרים עם אנשי מדע ועם מוסדות חינוך אזרחיים, לשם טיפוח הידע אודות ההיסטוריה של צה"ל.

7. גוף להכוונת בניין הכוח והצורך המבצעי-מטכ"לי של אגף המבצעים:

- אישור צורך מבצעי מטכ"לי במפקדה הכללית ובמפקדות הראשיות, בהלימה לאסטרטגיית צה"ל – תפיסת ההפעלה, למענה המבצעי לתר"ש ולמענה המבצעי השנתי, ובהלימה לתפיסות המבצעיות במדרג מסמכי היסוד ולתכנון האופרטיבי להפעלת הכוח.
- הכוונת תהליכים ברמה העל-זרועית, הרב-זרועית והבין-זרועית, ובהקשר הבין ארגוני. כל זאת, בהקשר לתפיסות המבצעיות הקיימות, המתפתחות והעתידיות, על ידי למידה, פיתוח, בחינה, המלצה ותיקוף של צרכים מבצעיים ודרישות מבצעיות, בהקשר לבניין הכוח ברמת המטה הכללי והמפקדות הראשיות.
- ייצוג עמדת אגף המבצעים בתהליכי בניין הכוח.

8. תחום בינלאומי:

הנחיית עבודת המטה באגף המבצעים והובלתה בתחומי קשרי החוץ ושיתוף הפעולה הבינלאומי.

חטיבת דובר צה"ל - "בכל מקום ובכל זמן":

1. מבנה:

2. כללי:

א. ייעוד החטיבה:

העצמת אמון הציבור בצה"ל, חיזוק הלגיטימציה לפעילותו והרתעת אויב באמצעות השפעה על המרחב הציבורי-תקשורתי באופן ממלכתי, מבצעי, חדשני ויוזם.

ב. תפקידי חטיבת דובר צה"ל:

1. לפעול לחיזוק ושימור אמון הציבור בצה"ל, במפקדיו ובחייליו בסדיר ובמילואים.
2. להשתתף במאמץ ההסברה הלאומי בסביבה הבינלאומית והאזורית ובהשגת לגיטימציה בינלאומית לפעילות צה"ל בשגרה ובחירום.
3. להוות גוף מקצועי ומנחה לחיילי צה"ל ומפקדיו בנושאי הדוברות, ההסברה והתקשורת.
4. לגבש, לקבוע וליישם את מדיניות צה"ל בתחומי הדוברות, ההסברה והתקשורת.
5. להוביל את מאמץ הדוברות, ההסברה והתקשורת במסגרת אירועים ותהליכים מרכזיים בצה"ל, בתיאום עם מטה ההסברה הלאומי במשרד ראש הממשלה, משרד החוץ, משרד הביטחון, משרדי ממשלה וגופים רלוונטיים נוספים, על פי הצורך.
6. לשאת באחריות לכתיבת המסרים המהווים קו מנחה לפעילות הדוברותית ולהפיצם לכלל גורמי ההסברה הרלוונטיים בצה"ל ומחוצה לו.
7. לשאת באחריות להצגת עמדות צה"ל בתקשורת ולהעביר מידע לציבור ולגופים שמחוץ לצה"ל בארץ ובעולם, זאת באמצעות פרסום הודעות, תגובות, יוזמות, חומרי רקע ותוצרים ויזואליים אודות צה"ל, בכלל הכלים הדוברותיים העומדים לרשות בעלי התפקידים בחטיבה.
8. לעקוב אחר פרסומים אודות צה"ל באמצעי התקשורת בארץ ובעולם, להגיב עליהם במידת הצורך ולגבש תמונת מצב והערכת מצב תקשורתית לאורם.

9. לקבוע מדיניות ולבצע בקרה לכלל הגופים בצה"ל העוסקים בתקשורת ודוברות בתחומי: עיתונות, ביטאונים, אתרי אינטרנט, גופי שידור ורשתות חברתיות.
10. הובלת בית הספר הצבאי לתקשורת שאמון על הכשרת מערך הדוברות, התקשורת והתיעוד המבצעי בצה"ל ועל שמירת כשירותו ולפיתוחו המקצועי, בסדיר ובמילואים. כמו כן, לאיתור, מיון וטיפול כוח אדם מקצועי במערך הדוברות.
11. להכווין, להדריך ולהכשיר את מפקדי צה"ל ולתדרך את קציני וחיילי צה"ל בסדיר ובמילואים לתפקוד בסביבה תקשורתית (ראיונות, הרצאות וכיוצא בזה).
12. לשאת באחריות להיבטי התקשורת, ההסברה והדוברות בביקורי גורמי ממשל ואזרחים מהארץ ומהעולם ביחידות צה"ל, בתיאום עם אגף התכנון וחטיבת קשרי חוץ, במידת הצורך.
13. לשאת באחריות לקביעת מדיניות, מגבלות ואישור השתתפות אנשי צבא באירועים אזרחיים רשמיים ואירועים צבאים בהם משתתפים אזרחים.
14. לשמש ממונה על יישום הוראת חוק חופש המידע, התשנ"ח – 1998, בצה"ל.
15. לטפל ולתת מענה לפניית ציבור בנושאים שבתחום אחריותו.
16. לסייע להפקות אזרחיות (כנסים, ספרים, סרטים, אירועים ציבוריים אחרים) המשרתות את האינטרס הדוברותי של צה"ל.
17. לפעול מול אמצעי התקשורת בארץ ובעולם ולהפיץ מידע בנוגע לאירועי צבא וביטחון.
18. לטפח את הקשר בין צה"ל לקהילות היהודיות ומעצבי דעת קהל מובילים בארץ ובעולם, בהתאם לשיקול הדוברותי. זאת, באמצעות מפגשים, שלחויות הסברה לחו"ל, תיאום ביקורי אישים, אזרחים, ארגונים וגופים שונים מהארץ ומחו"ל בבסיסי צה"ל השונים.
19. לשאת באחריות לתחום הניו מדיה בצה"ל ולאתרי צה"ל באינטרנט וברשתות החברתיות, בהתאם לשיקול הדוברותי.
20. לשאת באחריות מקצועית להפקת סרטים, חומרי הסברה, חומרים ויזואליים, קמפיילים ויוזמות פרסומיות, על צה"ל ועל נושאים צבאיים וביטחוניים.
21. להפעיל את מערך הדוברות, התקשורת והתיעוד מבצעי בדרג הנפרס (נציגויות בפיקודים השונים, זרועות, אגפי המטה הכללי).

3. עיקרי העשייה בשנת 2017:

- א. שיפור מוכנות וכשירות החטיבה לחירום ומתן מענה מהיר ורלוונטי לאירועים מבצעיים.
- ב. דברור אירועי חירום מתפרצים כגון: הפיגוע בארמון הנציב, הפיגוע בחלמיש.
- ג. מיקוד עבודת החטיבה הן מול כלי התקשורת והן מול קהלי היעד הרלוונטיים.
- ד. תכנון מבנה דובר צה"ל במחנה אביב.
- ה. הוספת מחזור של קורס מש"קי דוברות.
- ו. העברת השלמת דובר צה"ל לבית הספר הצבאי לתקשורת.

4. נגיעה בהיקפי עבודה:

- א. טופלו 2825 שאילתות אשר התקבלו מכלי התקשורת הישראליים והבינלאומיים.
- ב. בוצעו 50 ימי עיון ותדרוכים לכלי התקשורת הישראליים והבינלאומיים.
- ג. הופצו 183 הודעות דובר צה"ל לכלי התקשורת הישראליים והבינלאומיים.

5. יעדים לשנת 2018:

א. שיפור איכות המענה לתקשורת המסורתית והתאמתו

- מיקוד העשייה בענף תקשורת ישראלית
- התמקצעות במדינות נבחרות וחיזוק המאמצים מולן
- שינוי תהליכי עבודה ושיפורם
- פיתוח תהליכי תכנון מבוססי אסטרטגיה דוברותית וחיזוקם
- חיזוק העבודה לפי קהלי יעד ותעדוף על פי מיקוד קהלי
- שינוי תפיסת המדדים ושילוב מדדים איכותניים
- הרחבת פעילות מחקר וניטור כבסיס לקבלת החלטות בעולם התקשורת
- שיפור תהליכי בירוקרטיה ואישור

ב. חיזוק תחום הדיגיטל

- הקמת בית הפקה כביטוי לחידוש בתחום ולחשיבותו
- חיזוק יכולת הביצוע (תעדוף משאבים)
- החדרה של תפיסת המיקוד הקהלי והרחבתה
- תעדוף העשייה בעולמות הדיגיטל והעצמתה
- חיזוק אתר צה"ל ומיצובו בצה"ל, במערך הדוברות ובציבור הרחב
- הרחבת פעילות מחקר וניטור כבסיס לקבלת החלטות ולפיתוח יכולות בתחום
- פיתוח הכשרות דיגיטל

ג. מימוש תפיסת עבודה לפי קהלי יעד והרחבת תפיסת המיקוד הקהלי

- הנחלת התפיסה שגובשה בסדנא והטמעתה
- החדרת תפיסת המיקוד הקהלי והרחבתה
- שינוי שיטת המדדים ושילוב מדדים איכותניים
- שינוי תהליכי ושיטות הצגת תוכניות תקשורתיות יזומות

ד. גיבוש תפיסת הפעלה חדשה לשגרה ותפיסה ייחודית לחירום, המבוססת על ניתוח

אסטרטגי

- גיבוש פק"לי עבודה ותהליכי עבודה
- גיבוש תפיסת הפעלה הנגזרת מתפיסת התודעה וממבצעי מידע
- גיבוש תפיסת הפעלה ייעודית לחירום ותרגולה

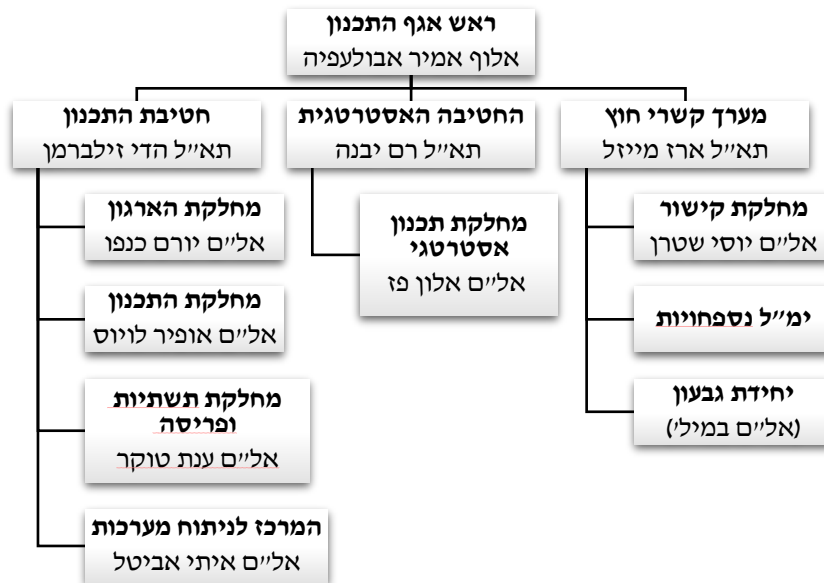
- בניין מערך מילואים מקצועי וערוך לחרום ולמלחמה
- שיפור המוכנות לחירום לפי תוכניות אופרטיביות
- ה. **השתלבות והובלה של מאמץ התודעה כמאמץ מבצעי מרכזי**
 - מימוש עבודת המטה לתחום התודעה כפי שתסוכם ע"י הרמטכ"ל
 - ביסוס דו"ץ במחלקת תל"ם
 - שילוב תל"ם בתהליכי העבודה המתבצעים בדו"ץ
 - הרחבת שימוש ביכולות מודיעין לצרכי תקשורת
 - הרחבת יכולות הביצוע למימוש המאמצים בתחום התודעה
 - הסדרת תהליכי העבודה מול הפיקודים המרחביים בשגרה ובחירום
- ו. **חיזוק הקשר לצה"ל ושימורו, תוך נטילת אחריות על הסברת הפנים**
 - לקיחת האחריות על הסברת הפנים לידי מערך הדוברות
 - ביסוס אתר צה"ל ככלי לשיח עם המשרתים
 - העמקת השיח הלימודי ממפקדי צה"ל וחיזוקו
 - סיוע למפקדי צה"ל בצרכיהם ובתעדוף משימות אחרות
- ז. **שיפור, כוח אדם חיזוקו וטיפוחו – מיון, מש"קים, מסלול קצונה וצבא-משפחה**
 - הגדרת מסלול שירות, מקמ"ד ועד סא"ל
 - הגדרת מסלולים ייחודיים לפיתוח כ"א – כוכבים, הכשרות מתקדמות
 - ביסוס בית הספר כסמכות מקצועית-מערכתית וצה"לית
 - הרחבת קהלי גיוס
 - הרחבת העיסוק בתחום צבא-משפחה ומתן פתרונות
- ח. **חיזוק תחום הדוברות בערבית**
 - הפרדת התחום מביני"ל
 - הרחבת כ"א
 - שילוב משמעותי במאמץ התודעה
 - בחינת ביסוס כלים נוספים להרחבת יכולות פעולה

6. דרכי התקשרות:

אתר צה"ל - www.idf.il

אגף התכנון

1. מבנה האגף:

2. ייעוד

אגף התכנון (להלן: "אגף") הוא גוף מטה במפקדה הכללית לתחומים: תכנון בניין הכוח, תכנון אסטרטגי, שיתוף פעולה בינלאומי וקישור.

3. תפקידים

א. תפקידים בשגרה:

- להמליץ לרמטכ"ל על סדרי הכוחות של צה"ל, אמצעי הלחימה, הארגון, התשתיות והפריסה, ועל חלוקת המשאבים בתחומי התקציב, כוח-האדם והקרקעות.
- לגבש את תוכניות העבודה השנתיות והרב-שנתיות ולבקר את מימושו.
- לגבש המלצות על אישור פרויקטים בצה"ל (אמל"ח ותשתית) ולבקר את מימוש הפרויקטים שאושרו.
- לרכז את עבודת המטה לקביעת האחריות והסמכות של גופי צה"ל בתחומים שונים.
- לגבש את עקרונות ארגון צה"ל.
- לקבוע ייעוד, תפקידים, עיקרי הפעלה ומבנה ארגוני לכל יחידה שבבניין הכוח של צה"ל ולממשם בפקודות.
- לגבש, לבקר ולאכוף את התפיסה הכוללת והמדיניות בתחום הפקודות בצה"ל.
- לגבש את מדיניות התקינה בצה"ל ולבקר את מימושה.

- לגבש את עמדת צה"ל באשר לדברי חקיקה הנוגעים לצבא.
- לקבוע את עמדת צה"ל בדיוני הוועדות המייעצות בתהליך הפיקוח על הייצוא הביטחוני.
- לבצע ניתוחי מערכות וסד"כ, כסיוע לתהליכי קבלת ההחלטות בתחומי בניין הכוח, ארגונו והפעלתו.
- לגבש ולתקף את המדיניות והיעדים המטכ"ליים הגנת הסביבה בצה"ל ולהמליץ על אישורה בפני הרמטכ"ל.
- ליזום, לתכנן ולנהל את תהליך שיווק המחנות בצה"ל ופינוי מחנות בלתי מאוישים.
- לגבש את עבודת המטה בצה"ל בנושא תכנון ובנייה ושימוש במקרקעין צבאי וביטחוני אחר, ולייצג את שר הביטחון בתיאום עם משהב"ט במוסדות המחוזיים לתכנון ולבנייה ובמוסדות ממלכתיים אחרים המופקדים על הנושא.
- לגבש מדיניות לתחום הקמת תשתיות ואחזקתן, לבקר על יישומה ולתאם אותה בצה"ל (הסדרת תחום הבינוי בצה"ל).
- לגבש את עמדות צה"ל בסוגיות מדיניות-ביטחוניות.
- לגבש את עמדת צה"ל בנוגע לאמנות הבינלאומיות.
- לגבש את הערכת המצב האסטרטגית והמתאר האסטרטגי ולנתח את השפעות הסביבה, המערכת הבינלאומית והמגמות האסטרטגיות על האתגרים הביטחוניים.
- לגבש את התובנות האסטרטגיות הנדרשות לתהליך התכנון בצה"ל לרבות לממשק מול הדרג המדיני ולתאום בין המאמץ המדיני למאמץ הצבאי.
- להמליץ לרמטכ"ל על התכלית האסטרטגית, ההישגים הנדרשים, מצבי ומנגנוני הסיום ומגמות ההמשך הרצויות, ולאפיין את המשמעויות הנגזרות מכך במסגרת תהליך התכנון המטכ"לי, בתאום מטה של אמ"ץ.
- לגבש את נדבך השיקולים האסטרטגיים הנוגעים למדיניות הפעלת הכוח של צה"ל ולמימושה בפועל, לרבות בתחום השימוש באמל"ח, בשגרה ובחירום.
- לרכז את עבודת המטה בצה"ל, בכל הקשור להיבטים ולאינטרסים הצבאיים-הביטחוניים של ההסדרים המדיניים, לרבות ליווי תהליכי מו"מ באישור הרמטכ"ל ועל-פי קביעת שר הביטחון.
- להמליץ על איומי הייחוס, תרחישי הייחוס וההישגים הנדרשים, כבסיס לתוכניות בניין הכוח של צה"ל.

- לגבש ולהמליץ על מדיניות צה"ל בתחום קשרי החוץ ושיתוף הפעולה הצבאי- הבינלאומי, להוציא את שיתוף הפעולה המודיעיני, ולממש אותה מול השותפים הזרים.
- לגבש את מדיניות שיתוף הפעולה הצבאי מול מצרים וירדן ומול כוחות שמירת השלום הפרוסים באזור ולממש את החלקים הצבאיים של ההסדרים הביטחוניים בהיבטי הקישור וקשרי החוץ..
- להוות מפקדה ממונה לנספחי צה"ל בחו"ל ולתאם את פעילות הנספחים הצבאיים הזרים בארץ בתחומים הנוגעים לצה"ל.

ב. תפקידים בחרום:

- לבצע את התכנון האסטרטגי באמצעות המרתא"ס (המרכז לתכנון אסטרטגי).
- לרכז את תהליכי בניין הכוח, כחלק ממכלול בניין הכוח במוצב הפיקוד העליון (המצפ"ה).
- לבצע את התיאום מול הצבאות בזירה הבינלאומית, בדגש על כוחות ארה"ב וכוחות שמירת שלום.
- לסייע בנייתוחי מערכת לצורכי תכנון הפעלת הכוח וניהול מלאי התחמושת המטכ"לי.

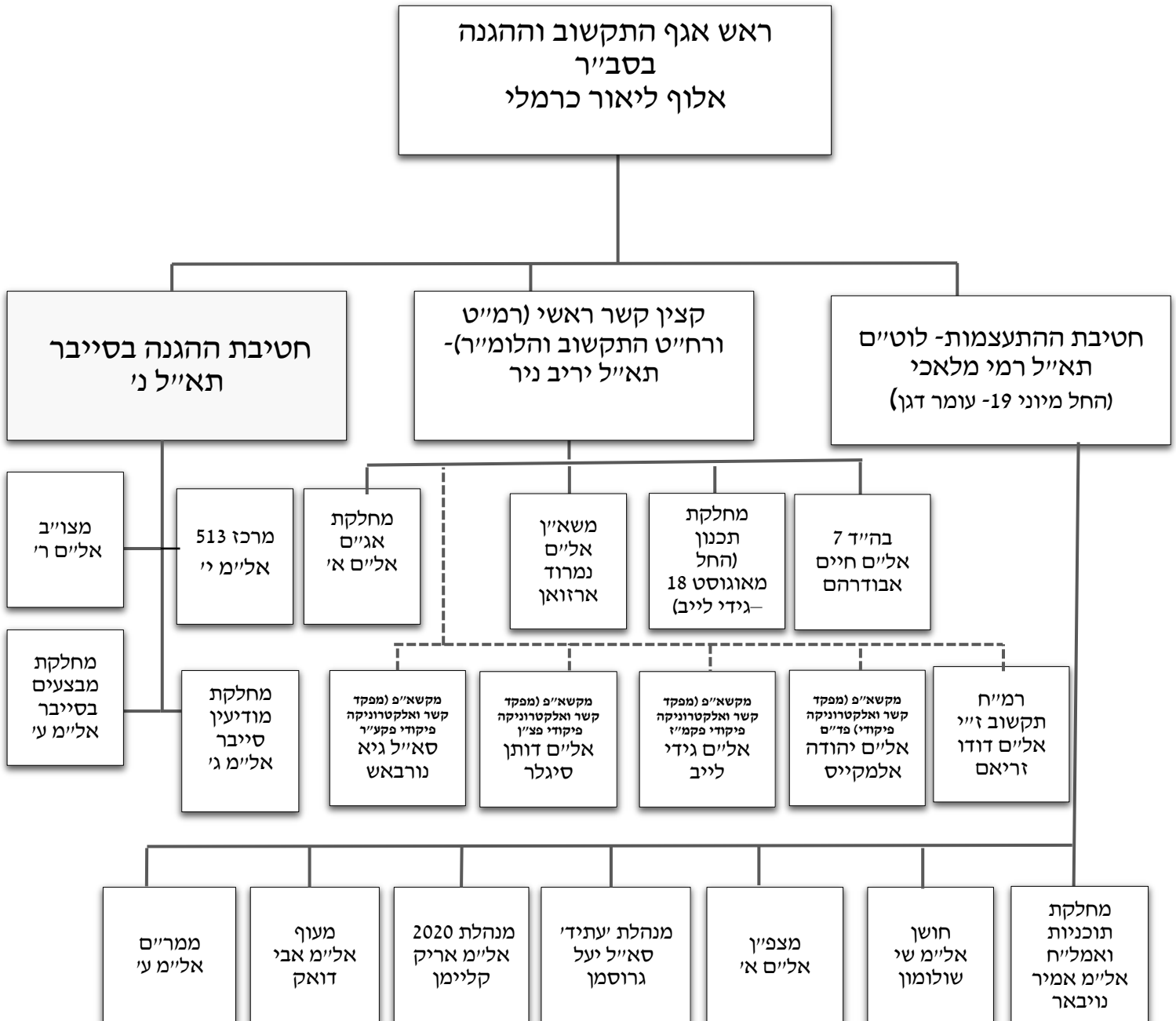
4. סיכום שנת 2017:

לא ניתן לפרט אודות פעילות האגף בשנת 2017, היות שמדובר במידע מסווג שבחשיפתו קיים חשש לפגיעה בביטחון המדינה.

אגף התקשוב

אגף התקשוב וההגנה בסב"ר

1. מבנה:

2. סיכום שנת 2017

א. בשנת העבודה 2017 אגף התקשוב וההגנה בסב"ר השלים ומימש בהצלחה את התארגנותו מחדש בהתאם למושך המרכזי- חופש הפעולה המבצעי במימד וכנגזרת ממנו, שלושת הווקטורים המרכזיים: "צה"ל רשתי", מפקדה להפעלת כח ו'הגנה חזקה'. כמו כן, ניתן לקבוע כי שנת העבודה 2017 הביאה עמה בשורות בתחום הרשתיות והסייבר, כפי שחרט האגף על דגלו בפתחה. שנה בה נרשמו תוצרים מבצעיים ראשוניים לאינטרנט המבצעי, מומשה תוכנית העורף והביאה בשורות רבות בתחומי הגילוי וההתרעה, וכן הותאמו מערכות ניהוליות רבות על פי הארכיטקטורה החדשה. כמו כן, נרשמו הישגים מרשימים בתחום ההגנה בסייבר- בהתמודדויות אמת ובבניין הכח.

ב. תרגיל 'אור הדגן' שהתקיים בחודש ספטמבר 2017, היווה IOC מוצלח לתפיסת ההפעלה החדשה של אגף התקשוב וההגנה בסב"ר כמפקדה ראשית להפעלת כוח.

אופרטיבי

השתנות האגף והפיכתו למערכתן מרכזי במרחב הדיגיטלי, היוו מושך מרכזי בבניית האגף כפיקוד התקשוב והסב"ר והפיכתו לגוף מבצעי-טכנולוגי, אשר הבשיל לממש את אחריותו כמפקדה להפעלת כוח הלכה למעשה. שינוי זה היווה את הבסיס לגיבוש תכנית העבודה הרב השנתית ובנייתה בהתאם להכוונת התכנון האופרטיבי, תוך ראייה הוליסטית על-זרועית ובין ארגונית בכלל גזרות הלחימה ובכלל מצבי השח"ם.

צה"ל רשתי

צה"ל רשתי הינה הנחת המסד הראשוני ותחילת הדרך אל עבר צה"ל דיגיטלי. התוכנית שמטרתה הגברת האפקטיביות המבצעית ותומכת הלחימה, המצוינות הניהולית וההתייעלות משאבית מובלת בראייה רב זרועית ע"י האגף מזה כשלוש שנים, ובמהלכה בוצעו צעדים תפיסתיים ופרוייקטלים רבים והועמדו יכולות משמעותיות לצה"ל ביניהם:

1. לוחמה מבוססת רשת – סביבת פעולה מבצעית צה"לית משותפת רב-זרועית – האינטרנט המבצעי.

2. תוכנית 2020 – בשורה במצוינות הניהולית בצה"ל ובקשרי צבא חברה.

א. מצוינות ניהולית:

(1) מערכת תנופה - תמונת מצב לבכירים המראה באופן ברור וגרפי מדדים רלוונטיים לארגון.

(2) הלוגיסטיקה בדרג הנפרש.

(3) תהליכי משא"ן ועליית מערכת יסודות המשא"ן לאוויר.

(4) תהליכי איתור של זרועות צה"ל מבוצעים באמצעות מערכת מרכזית צה"לית אחת - מערכת ענן המיון.

ב. קשרי צבא חברה:

(1) הקשר עם אנשי המילואים ובכלל זה תהליכי הקריאה למילואים והשחרור ממילואים (אתר המילואים).

(2) הטיפול במלש"ב ובתהליך המיון שלו – (מתגייסים ברשת).

- 3) הטיפול במוקדי שירות (טיפול במשרתים, פורשים וכו').
- 4) תוכנית ה- IPT – יצרה התייעלות תקציבית משמעותית באמצעות ניצול יתרון לגודל בתהליכי ההרכשה בצה"ל.
- 5) ענן התומכ"ל – רשתיות רב זרועיות בעולם התומכ"ל בדגש על יכולות תקשורת דיגיטליות (Skype), שיתוף מערכות מידע רב זרועי (רפואה, סוציומטריה, ניהול תיקי לשכה, תמיכה טכנית ועוד) ואיחוד איי דואר אלקטרוני.
3. פיתוח רשתיות תקשוב.
4. קידום התהליך להקמת הקמפוס הטכנולוגי בנגב ומעבר צה"ל דרומה.

הגנה חזקה ועיצוב מרחב להגנה

במסגרת החלטת הרמטכ"ל להתארגנות צה"ל במימד הסייבר, סוכם כי על אגף התקשוב לעבור תהליך התארגנות משמעותי כך שהרשתיות והסייבר יהיו בליבת העשייה. במסגרת התארגנות האגף הוקם מרכז המימד, תחת חטיבת ההגנה, שתכליתו הובלת ציר הפעלת הכוח האגפי, תוך היתוך כלל עיסוקי האגף בראיה מתכללת להבטחת חופש הפעולה המבצעי. במסגרת תרגיל 'אור הדגן' בוצע תהליך מבצוע ראשוני לאגף במתכונת זו.

חזון ויעדי האגף לשנ"ע 2018:

- אגף התקשוב יעצב ויוביל בחדשנות פורצת דרך את המרחב הדיגיטאלי הצה"לי. האגף יבטיח עליונותו המבצעית תקשובית של צה"ל תוך פיתוח הליבה האנושית, מיצוי הידע והמידע, פיתוח שותפויות וחתירה מתמדת למצוינות טכנולוגית ומבצעית.
1. פיתוח שדרת מפקדים מצוינת, מנהיגותית ומקצועית
 2. עיצוב והובלת התפיסה והארכיטקטורה התקשובית של צה"ל
 3. עיצוב ופיתוח המענה המבצעי לאתגר המתפתח בממד הסייבר
 4. הובלה ומימוש תכנית "צהל רשתית"
 5. ביסוס האגף כמפקדה להפעלת כוח בסייבר, בלומ"ר (לוחמת רשת), בספקטרום ובלוחמה אווירית.
 6. הבטחת חופש הפעולה המבצעי-תקשובי של צה"ל בזירות השונות
 7. ניהול ומיצוי הידע והמידע לאיגבור האפקטיביות המבצעית.

אחריות וסמכות אגף התקשוב וההגנה בסב"ר

אגף התקשוב וההגנה בסב"ר הוא הגוף הצה"לי הנושא באחריות לנושאים האלה :

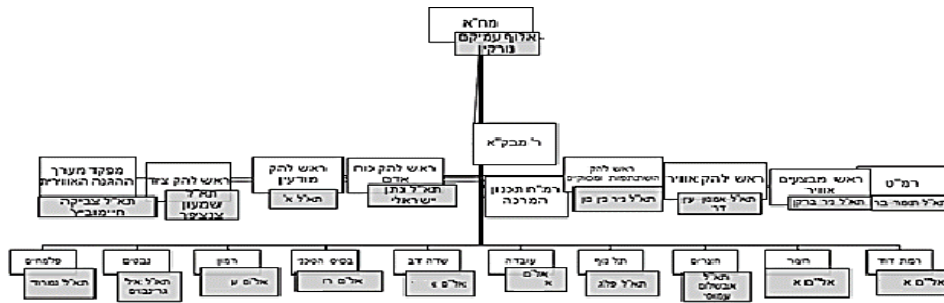
- א. אחריות להפעלת מערכי התקשוב העל-זרועיים והבין-זרועיים.
- ב. אחריות מטעם המטה כללי למתן מענה מבצעי וטכנולוגי לצרכי התקשוב וההגנה בסב"ר.
- ג. אחריות להגנה בסייבר על צה"ל ולסיוע למרחב הלאומי.
- ד. אחריות לתשתיות התקשוב הצה"ליות, למעט תשתיות תקשוב ייעודיות בזרוע האוויר, בזרוע הים ובאגף המודיעין, ולרבות תשתיות התקשוב בזרוע היבשה.
- ה. אחריות בתחום הלוחמה האלקטרונית לבניין הכוח ביבשה, להכוונת ותיאום בניין הלוחמה האלקטרונית והפעלתה בזרוע היבשה, בזרוע האוויר והחלל, בזרוע הים ובאגף המודיעין.
- ו. אחריות בתחום תאימות אלקטרומגנטית של המערכות האלקטרוניות בצה"ל.
- ז. אחריות למצות, לפתח ולטפח את המשאב האנושי במקצועות התקשוב בחילות היבשה, במקצועות הלומ"ר וההגנה בסב"ר בכלל צה"ל.
- ח. אחריות ישירה לאימון המקצועי של כוח האדם בשיוך תקשוב בצה"ל.
- ט. אחריות על כשירות אמצעי התקשוב בצה"ל ועל ההנחיה בנושא השאלת ציוד לחימה מבוקר בשגרה ובחירום למעט אמצעי תקשוב בזרועות.

דרכי התקשרות:

מוקד פניות מלשב"ים חיל התקשוב : *3808

חיל האוויר והחלל

1. מבנה:

2. כללי:

2.1. ייעוד חיל האוויר והחלל:

לפעול בתווך האווירי ובחלל להגנת מדינת ישראל, להשתלב בהרתעה מפני מלחמה ובהשגת מטרות המלחמה.

2.2. תפקידי חיל האוויר והחלל

- להגן בתווך האווירי ובחלל על מדינת ישראל ועל מרחב הפעולה של צה"ל.
- להשיג עליונות אווירית להפעלה יעילה של הכוח האווירי.
- לשתף פעולה עם הזרועות האחרות להשגת מטרות המערכה, בכל סוגי העימותים.
- לפעול להשגת תכליות אסטרטגיות אל מול מרכזי הכובד של האויב.
- להיות הכוח העיקרי בתכנון מטרות המערכה מול מדינות ללא גבול משותף עם מדינת ישראל ובהשגתן.
- ליצור מודיעין חיוני לחיל האוויר והחלל לביצוע תפקידיו ומשימותיו, ולהשתלב ביצירת תמונת המודיעין הכוללת ובהערכתה.
- להשיג עליונות במידע ובשימוש בו, כנדרש לביצוע תפקידי חיל האוויר והחלל ומשימותיו.
- לבצע משימות התומכות בתפקידי חיל האוויר והחלל ובתפקידי צה"ל ובכלל זה חילוץ, הצלה, פינוי אווירי והטסה של כוחות, מפקדים, ציוד ומערכות ייעודיות.
- לבנות את הכוח האווירי ולשמרו כדי להגשים את ייעוד החיל, כחלק מתוכנית בניין צה"ל, בהתאם לסמכויות שהוקנו לחיל.

- להשתתף במשימות ביטחוניות-לאומיות בארץ ומחוצה לה.

3. סקירת הפעילות העיקרית בחיל האוויר בשנת 2017-

חיל האוויר פעל השנה במספר מישורים: פעילות מבצעית, אימונים חייליים ושיתופי פעולה בינלאומיים, התעצמות, בניין הכוח וטיפול במשרתי החיל. פעילות החיל בשנה החולפת השתקפה במגוון משימות רחב - ממשימות מיוחדות, דרך ניסויים בפלטפורמות השונות, הגנה אקטיבית ומשימות הומניטאריות, ועד לשיתוף פעולה צה"לי ושיתוף פעולה בינלאומי עם עמיתים בעולם.

א. תרגילים ואימונים

- במהלך השנה, קיים חיל האוויר מספר תרגילים לבדיקת מוכנות והערכות החיל ויחידותיו.
- חיל האוויר קיים במהלך השנה מספר תרגילים ואימונים בשיתוף פעולה עם צבאות זרים, ביניהם צבאות ארה"ב, קפריסין, יוון וצרפת. התרגיל הבולט היה תרגיל הבלו-פלאג, אשר התקיים בחודש נובמבר והשתתפו מדינות רבות.

ב. אירועים עיקריים בשנת 2017

ינואר

- 18.1.17 - מסירת יכולות ראשוניות לשימוש במערכת "חץ 3" - לאחר החלטת הממשלה להצטייד בדור חדש של טילי חץ שיותאם ליירוט טילים בגובה של עשרות קילומטרים מעל הקרקע, הועברו מיירטי ה"חץ 3" הראשונים לחיל-האוויר.

- 25.1.17 - ניסוי במערכת "קלע דוד" אשר מהווה מרכיב מהותי בהגנה האווירית על מדינת ישראל. המערכת נמסרה לחיל-האוויר במהלך 2016 ונמצאת בישורת האחרונה לפני מבצע, הצפוי ב-2/4/17. כתנאי סף לכך, נדרשה המערכת לעמוד בניסוי ובו נבחנו שני נושאים עיקריים. האחד - בחינת תהליך יירוט מקצה לקצה בתצורה מבצעית; השני - בדיקת ביצועי יירוט המערכת מול מטרות איכות בנקודות שונות במעטפת. במהלך הניסוי שוגרו טילים, אותם הצליחה המערכת להשמיד תוך הפגנת איכות ודיוק. ניסוי זה הכשיר את הקרקע להכרזת מבצעים מלאה של מערכת "קלע דוד".

פברואר

- אישור מטה כללי להקמת שתי סוללות 'כיפת ברזל' סדירות נוספות- שישית (בשנת 2017) ושביעית (בשנת 2018) והקמת גדוד 'כיפת ברזל' שני.

מרץ

- מרץ 2017 - פתיחת מרכז הכשרות טכנאי "אדיר"

אפריל

- 2.4.17 - הכרזה על מבצעי "קלע דוד"

מאי

- 14.5.17 - תיק עסקה סיהוק - אישור חתימה על LOA ועקרונות - במסגרת תר"ש גדעון אושר מהלך של רכש מסוקי סיהוק כמחליף עתידי למסוק העטלף, וזאת לצורך ביצוע משימות שת"פ עם חיל-הים. עסקת הסיהוק הוגדרה כמרכיב מרכזי בבניית תמונה ימית והגנה על המים הכלכליים של מדינת ישראל. ב-14 במאי נערך בלשכת הרמ"ט דיון ובו תוקפו עקרונות העסקה.

- 21.5.17 הכרזה על כשירות ראשונית למשימות מיוחדות ב"שמשון"

- 29.5.17 טיסת מח"א ורלצ"ד (ראש להק ציוד) על בז 122 - בחודש אוקטובר 2011, במהלך המראה ובגובה 3,000 רגל, נפגע מטוס בז והטייס והנווט נאלצו לבצע נחיתת אונס. כתוצאה מהפגיעה נגרמו נזקים בלתי הפיכים למקטע האחורי של המטוס והוחלט לגרוע אותו מהסד"כ. נוכח חשיבותו הרבה של סד"כ הבז למבצעי חיל-האוויר, שיקום המטוס התמקד בבניית מטוס שמיש. לאחר שעבר את הטיפול המתאים, הועבר המטוס לטיסת מני"ט למספר טיסות ניסוי, שהסתיימו בהצלחה ובחודש נובמבר 2016 חזר המטוס לטיסת מני"ט למספר הגיעו מח"א, אלוף אמיר אשל, וראש להק ציוד, תא"ל רן בשביץ, לטיסת בכורה על מטוס ה"בז" ששוקם. המטוס קיבל את מספר הזנב 122, שילוב של מספר הזנב המקורי - 110 ושל יא"א 22.

יוני

- 14/06/17 - אישור ראש אג"ת ליציאה לדרך לרכש מטוס תדלוק עתידי - בהתאם להנחיות התכנון בתר"ש גדעון, ואל מול דעיכת סד"כ הראמים בשנות התר"ש, אישר ב-14 ביוני ראש אג"ת לצאת לדרך ברכש מטוס תדלוק עתידי (KC).

יולי

- 05/07/17 - אישור מח"א להקמת גרעין טייסת אדיר שניה בקיץ 2018

אוגוסט

- 14/08/17 - החלפת פיקוד מפקד חיל אוויר

ספטמבר

- 03/09/17 - הקמת תחום תשתיות - תשתיות חיל-האוויר הן מרכיב משמעותי במארג היכולות של החיל. בשנים האחרונות התעצם מאוד העיסוק בנושא התשתיות בחיל ונפתחו מנהלות שעסקו בתשתיות ה"אדיר" ועוד. נוכח טווח העיסוק הנרחב בתחומי התשתיות, הוחלט בהנהלת החיל על הקמת גוף רוחבי, מקצועי ומתכלל, שיהיה אמון על כל פרויקטי בנין הכוח בתחום התשתיות בחיל-האוויר.
- 10/09/17 - טקס הקמת גדוד 137 כגדוד "כיפת ברזל" - בינואר 2017 הוחלט כי גדוד 137 ישנה את ייעודו ויוקם מחדש כגדוד כיפת ברזל. בראשית ספטמבר עבר הגדוד בהצלחה ביקורת

כשירות וכוננות. ב-10 בספטמבר נערך טקס הקמת הגדוד במתכונתו הנוכחית כגדוד כיפת ברזל מבצעי ועצמאי, האחראי על מרחב במדינת ישראל ועל מרחב המים הכלכליים.

- 14/09/17 - נחיתת שני מטוסי "אדיר" חדשים בבח"א (בסיס חיל האוויר) 28
- 20/09/17 - משלחת סיוע למקסיקו - "קול שופר" למרחק

אוקטובר

- 03/10/17 - סיכום מח"א אלוף עמיקם נורקין לתכנית אב "מערך הבקרה"

נובמבר

- 02/11/17 - סמל חדש למערך המנהלה - מערך המנהלה הוביל במהלך שנת 2017 תהליך חיילי ואסטרטגי במסגרתו נבחן המבנה הארגוני של המערך ונבדקו ייעודו, תפקידיו, תפיסת ההפעלה שלו והתאמתו למשימותיו. כחלק מתהליך זה, התקיימו שתי סדנאות מערכיות, לדרג הסא"לים ולדרג הרס"נים, בהן עלה הצורך לבחינת שם המערך וסמלו. לאחר בחינה מעמיקה ובחינת חלופות נוספות (מערך משאבי האנוש, מערך כח אדם ועוד) הוחלט לשמר את שם המערך - "מערך המנהלה", כביטוי לשימור המסורת וההיסטוריה. לצד זאת, הוחלט לבחור סמל חדש למערך, שיבטא את שיוך המערך לחיל-האוויר לצד הדגש והמיקוד של המערך בעולם המשא"ן, תוך מתן ביטוי לחדשנות ולקדמה אליה מועדות פני המערך.
- 05-16/11/2017 - תרגיל ה"בלו פלאג"
- 26/11/17 - כיפת ברזל ימית - ניסוי יירוט בלב-ים

דצמבר

- 06/12/17 - טייסת נשר הזהב - טייסת ה"אדיר" - מבצעית

2. יעדים לשנת 2018 -

- שיפור המוכנות המבצעית והכשירות.
- שימור כוח אדם איכותי.

3. נושאים מרכזיים לשנת 2018:

- הפעלת הכח במסגרת פעילות מבצעית למתן מענה לאיומים בזירה.
- בניין הכח - המשך התעצמות ומימוש יכולות בתר"ש 'גדעון'.
- שילוב מערך ה"אדיר" בפעילות המבצעית והמשך קליטת מטוסים.
- העתקת כנף 15 לכנף 4 - שנת המימוש המשמעותית בתחומי תשתיות, אמל"ח וארגון.
- "תוכנית אנשים" - תוכניות לטיפול באנשים החל משלב המלש"ב ועד לפרישה למול מצרף מהלכים ארגוניים ומהלכי כ"א משמעותיים בצה"ל.
- הגנה אווירית - חיזוק והרחבת היכולת.

- ביצוע תוכנית אימונים ותרגילים בכלל המעגלים - בינלאומי, צה"לי וחילי.
- הרחבת עולם המאמנים - הגדלת שעות טיסה במאמנים על פני שעות טיסה באוויר.
- המערך הטכני - בדגש על שימור טכנולוגיה ואנשים.

3. דרכי התקשרות:

א. **מכללות טכנולוגיות**- בית ספר תיכון טכנולוגי-מקצועי, רב מסלולי המוכר על ידי משרד החינוך ומקנה תעודת בגרות, תעודה טכנולוגית, תעודת טכנאי ותעודת הנדסאי. המכללה מציעה שלוש מגמות לימוד עיקריות: הנדסת מכונות תעופה, הנדסת מערכות בקרה ואנרגיה, הנדסת אלקטרוניקה ומחשבים.

דרכי ההתקשרות עם המכללה הטכנולוגית הן באמצעות הדואר, הטלפון והפקס.

- **דואר:** ד.צ. 02229
- **טלפון:** 04-8697961
- **פקס:** 04-8697389
- **דואר אלקטרוני:** Techni21@hotmail.com

ב. **מוזיאון חיל האוויר והחלל**- מהווה מרכז לאומי, שתפקידו לשמר את מורשת חיל האוויר והחלל ולחקור אותה. המוזיאון פתוח לכלל ציבור ישראל ומוצגים בו דגמי כלי הטיס השונים שהיו ושנמצאים בשימוש בחיל האוויר והחלל.

דרכי ההתקשרות עם המוזיאון הן באמצעות הטלפון והאינטרנט.

- **טלפון:** 08-9906888
- **אתר אינטרנט:** www.iaf-museum.org.il

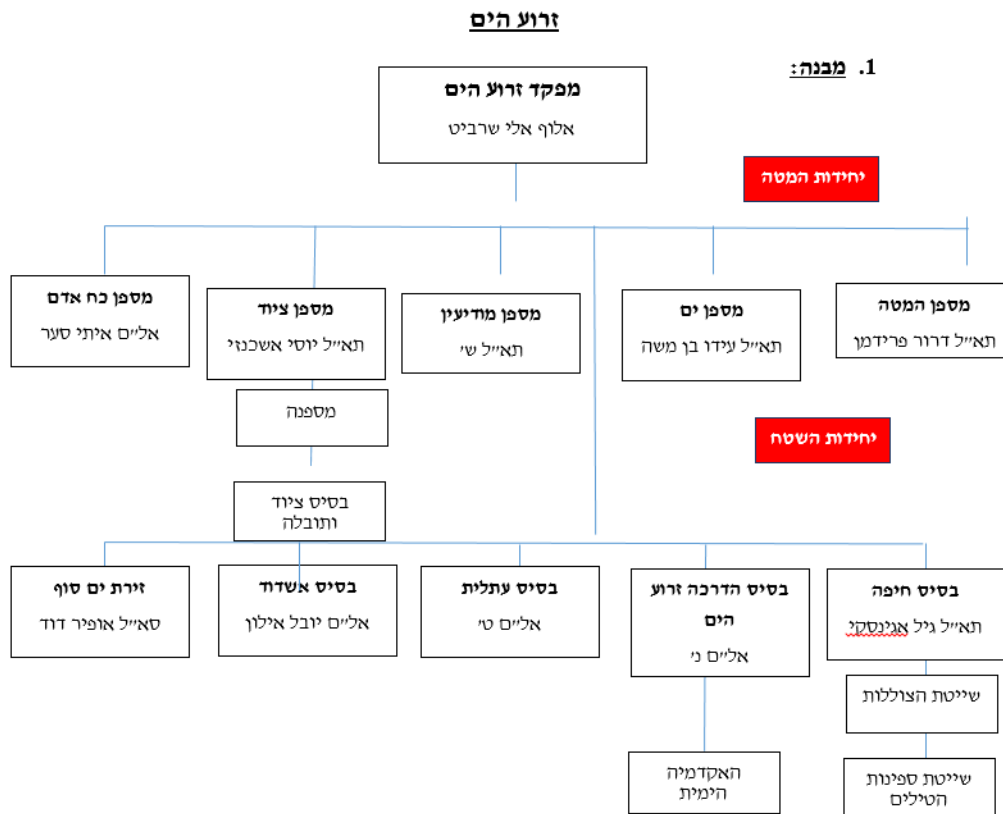
ג. **ביטאון חיל האוויר והחלל** - מגזין תעופה וחלל העוסק בנושאים הקשורים לחיל האוויר והחלל, תעופה אזרחית וצבאית, היסטוריה אווירית, טכנולוגיה וחלל ומורשת חיל האוויר והחלל. ניתן לפנות בשאלות לגבי שירות בחיל, נושאי מורשת ונושאי מחקר.

דרכי ההתקשרות עם הביטאון הן באמצעות הדואר, הטלפון, הפקס, אתר האינטרנט או הפייסבוק.

- **דואר:** ביטאון זרוע האוויר והחלל, ד.צ. 01560. צה"ל
- **טלפון:** 03-6067729
- **פקס:** 03-6067735
- **דואר אלקטרוני:** iafsite@gmail.com
- **אתר אינטרנט:** iaf.org.il
- **פייסבוק:** "חיל האוויר" בעברית, "Israeli air force" באנגלית

זרוע הים

1. מבנה:

2. כללי:

א. ייעוד זרוע הים:

הגנה על מדינת ישראל, ריבונותה ויעדיה הלאומיים בים ומהים. השתתפות מלאה במאמץ המלחמה להשגת ניצחון אופרטיבי, עליונות ימית והכרעה במלחמה ובמערכה שבין המלחמות.

3. חזון זרוע הים:

1. להיות זרוע ימית בעלת חשיבות אסטרטגית לביטחון ולהרתעה הלאומית.
2. לנצח בזירה הימית ולהשתלב בהכרעה הצה"לית.
3. להיות זרוע משפחתית שאוהבת ומעריכה את אנשיה, מפתחת ומעצימה אותם.
4. להיות זרוע שחיליה רואים בה את מקום שרותם ומקום גאווה, ייחודית ונחשקת לשרת בה.

5. להוות זרוע שחייליה ומפקדיה יוצרים בה יחד תרבות ארגונית ומנהיגות פיקודית-ערכית.

4. ערכי זרוע הים:

א. יוזמה:

הנעת מהלכים ביחידה ובזרוע לתפקוד מיטבי, להשגת הייעוד ולהגשמת החזון בנחישות, באחריות, בדבקות, באכפתיות, ביצירתיות ובחדוות עשייה.

ב. אמון:

יצירת אקלים ארגוני של "מילה זו מילה", תרבות של יושרה, פתיחות, שמירה על כבוד האדם ותהליכי קבלת החלטות הוגנים.

ג. שותפות:

יצירת אווירה משפחתית בה מודגשים ערכי הנדיבות והנתינה, ההקשבה ותרבות הדיבור, הרעות, הערבות ההדדית, המחויבות לארגון ואיש לרעהו, כי רק ביחד ננצח.

ד. מצוינות:

הנעה ללמידה מתמדת, להכשרה ולהעצמה למקצועיות ומקצוענות. שאיפה מתמדת למצוינות, חדשנות, חשיבה יוצרת והתייעלות.

5. תפקידי זרוע הים:

1. הגנה על חופי המדינה

2. השתלבות במאמץ הצה"לי להכרעת המלחמה

3. לחימה בטרור ומערכה שבין המערכות בים ומהים

4. הגנה על נתיבי השיט החיוניים למדינת ישראל

5. הגנה על הנכסים האסטרטגיים הלאומיים בים

6. להוות נדבך בכוח ההרתעה של מדינת ישראל

7. השגת עליונות ימית

6. סיכום שנת 2017:

בשנת 2017, ביצעה זרוע הים פעילויות מבצעיות רבות ומשמעותיות. פעילויות אלו הובילו וקידמו את הזרוע להשגת עליונות ימית ולבניין כוח משמעותי בעתיד, התואם את משימות הזרוע ואת צרכיה.

זרוע הים מילאה את תפקידה בהגנה על חופי המדינה, נתיבי השיט והנכסים האסטרטגיים הלאומיים של מדינת ישראל בים ואפשרה חופש פעולה וחופש שיט, אשר מהווים צורך קיומי ממעלה ראשונה.

השנה הקרובה מצביה בפנינו אתגרים רבים ומורכבים, הן בבניין הכוח והן בהפעלתו. יימשכו מאמצי ההתעצמות, הגברת המוכנות ללחימה, וההגנה על הנכסים האסטרטגיים בים, במקביל להמשך מגמת העלייה בהיקף הפעילות המבצעית של הזרוע והרחבת שיתוף הפעולה הבין-זרועי.

א. אירועים מרכזיים בשנת 2017:

- (1) מאמץ ההגנה על אסדות הגז-** זרוע הים המשיכה במשימתה להגן על הנכסים האסטרטגיים של מדינת ישראל בים וסיפקה מעטפת ביטחונית למתקני הגז באופן קבוע. במהלך השנה זרוע הים ביצעה בשיתוף עם מנהלת 'חומה' במפא"ת ורפא"ל ניסוי במערכת כיפת ברזל הימית אשר נמצאה כשירה לשימוש מבצעי בצה"ל. במהלך הניסוי הוצבה מערכת "כיפת ברזל" על גבי ספינת הטילים אח"י להב מדגם סער 5. לעבר הספינה שוגרו רקטות, המדמות את האיומים הקיימים כיום בזירה. הירי אוכן באמצעות מכ"ם ה"אדיר" ויורט ע"י טיל "טמיר" ממשגר "כיפת ברזל". הניסוי הסתיים בהצלחה והרקטות אשר דימו איום על הנכסים האסטרטגיים בים יורטו. כניסת היכולת לשורות שייטת ספינות הטילים תביא להגדלה משמעותית של מעטפת ההגנה של זרוע הים, ותאפשר מתן הגנה מרחבית על הנכסים האסטרטגיים של מדינת ישראל בים וכוחות זרוע הים הפועלים במרחב.
- (2) שיתוף פעולה בין-לאומי-** זרוע הים ממשיכה לקיים שיתופי פעולה משמעותיים עם ציים זרים, בדגש על קיום תרגילים בין לאומיים המתנהלים כחלק מתכנית עבודה קבועה בארץ ובעולם כגון: תרגיל "נובל דינה" בשת"פ הצי האמריקאי והצי היווני, תרגיל "רייזינג סטאר" בשת"פ הצי האיטלקי, תרגיל "עונות מעבר" בשת"פ ציי קפריסין, יוון, ארה"ב וצרפת ועוד תרגילים נוספים.
- (3) ציון 50 שנה למלחמת ששת הימים-** במלוא 50 שנה לציון מלחמת ששת הימים, עסקה זרוע הים באופן רחב בנושא זה. במסגרת העיסוק התקיים שבוע מורשת זרועי לקצינים ולנגדים הצעירים, חולק ספר תשורה בנושא המלחמה לכלל הספ"כ (סגל פיקודי כללי), וקוימו פעילויות חינוך בכלל היחידות בנושא.
- (4) ציון 50 שנה לשייטת 3-** השנה ציינה זרוע הים 50 שנה להקמת שייטת ספינות הטילים. לכבוד המאורע התקיים אירוע 50 שנה לשייטת ספינות הטילים בראשות מפקד זרוע הים, האלוף אלי שרביט. בטקס השתתפו מפקדי זרוע הים לדורותיהם, מפקדי השייטת לדורותיהם, מפקדי הכלים לדורותיהם וכן כלל לוחמי שייטת 3 היום. בנוסף, הופק ספרון קטן על "מבצע נוגה" אשר חולק לאנשי הזרוע.
- (5) ציון 50 שנה לטביעת המשחתת אח"י אילת-** בציון 50 שנה לטביעת המשחתת אח"י אילת, התקיים טקס אזכרה בבית העלמין הצבאי בחיפה בראשות מח"י ובהשתתפות קצינים וחיילים מהזרוע והמשפחות השכולות. לאחר הטקס הפליגו המשפחות השכולות והניצולים על גבי ספינת הטילים אח"י אילת וביצעו טקס התייחדות בלב הים.

7. יעדים לשנת 2018:

- זרוע הים תמשיך בפעילותה המבצעית ובמאמץ ההגנה בכלל הזירות, בהלימה לצרכי הזרוע והמטכ"ל.
- זרוע הים תמשיך בתנופת העשייה חסרת התקדים בה היא נמצאת במקביל להתקדמות בתהליכי ההתעצמות.
- זרוע הים תמשיך את מאמץ המוכנות שלה לחירום ותשתלב בתרגילים ואימונים עפ"י גרף התרגילים השנתי.
- זרוע הים תשמר ותעמיק את שיתוף הפעולה עם ציים זרים ותמשיך לקיים ולקחת חלק בתרגילים בין לאומיים באגן הים התיכון.
- זרוע הים תמשיך בתהליכים לעמידה ביעדי המטה הכללי להתייעלות בכח אדם ולטיפול המשאב האנושי.
- זרוע הים תמשיך במאמץ ההגנה על הנכסים האסטרטגים של מדינת ישראל ואסדות הגז.

8. זרכים ליצירת קשר לרווחת הציבור:

ביתן זרוע הים

טל': 03-7377777

Whatsapp : 052-920-0004

פקס: 03-737-6123

מייל: bitannavy@idf.gov.il

פייסבוק זרוע הים: ISRAELI NAVY

אתר זרוע הים: www.navy.idf.il

פיקודים מרחביים (פקמ"ר)

ייעוד ותפקידים

1. ייעוד הפיקוד - ברגיעה ובחירום :

ייעוד הפיקוד המרחבי בעתות רגיעה, בעתות חירום ובעתות מלחמה לכל צורותיה הוא כמפורט להלן :

- א. הגנת גבולות מרחב הפיקוד המרחבי וקיום הביטחון השוטף במרחבו.
- ב. השגת המטרות האסטרטגיות והמערכתיות במרחבו.
- ג. מוכנות וכוונות למלחמה במרחבו.
- ד. הפעלת סמכויות המפקד הצבאי בתוך מדינת ישראל ובשטחים הנתונים לממשל צבאי.

2. תפקידי הפיקוד המרחבי ברגיעה ובחירום :

- להגן על גבולות המדינה ועל שטחה במרחב הגיאוגרפי שבאחריותו.
- **לסנכרן את כלל מאמצי הפיקוד לכדי מאמץ מרכזי פיקודי אחד המיועד לממש את אחריות הפיקוד בכלל המצבים.**
- להשתתף בהרתעת האויב ובהתראה על פריצת מלחמה במרחבו, כחלק מהמאמץ הכולל. בתפקידו זה אין כדי לגרוע מאחריות חיל מודיעין.
- לקיים את הביטחון השוטף במסגרת הגנה על מרחב הגבולות.
- לתכנן את מבצעי הלחימה הפיקודיים ולנהלם, לרבות ניהול ישיר של מבצעים, מבצעי אש ומבצעים מיוחדים במרחב העומק של הפיקוד.
- לקבוע את המשימות, את היעדים, את דרכי הפעולה ואת חלוקת המשאבים והאמצעים, המוקצים לפיקוד, לכוחות המוקצים לפיקוד.
- לסייע לכוחות הלוחמים הכפופים בתחום המנהלתי ובמרחב העורפי.
- להכין למלחמה ולביטחון שוטף את הכוחות שבכפיפות מלאה למפקדת הפיקוד ולפקח על כשירותם המבצעית ועל רמת הכוונות שלהם. לעקוב, בתחומים אלה, אחר היחידות שבכפיפות מוגבלת לפיקוד ולבקר אחר מימושו.
- לתכנן ולנהל את אבטחת מרחב הפיקוד, בהתאם לחלוקת האחריות על ביטחון הפנים, למעט סידורי אבטחה, שהועברו בפקודות הצבא לגורם אחר.
- לתכנן ולהפעיל את מערך ההגנה המרחבית הקדמית.
- להמליץ לפיקוד העורף על מדיניות ההתגוננות האזרחית במרחב הפיקוד המרחבי. פיקוד העורף יגבש המלצה לרמטכ"ל ולשר הביטחון בנושא מדיניות ההתגוננות האזרחית בכלל המרחבים, בתיאום עם הפיקודים המרחביים.
- אחריות על ההתגוננות האזרחית בתחומים ובאזורים במרחבו, שלא הועברו למפקדת פיקוד העורף, ועבודה בתיאום עם מערך המשק לשעת חירום (מל"ח) וזאת בהתאם למדיניות ההתגוננות האזרחית.

- להכין את התשתית המבצעית לפעילות הפיקוד בעת רגיעה (בטחון שותף) ובעת מלחמה, לנהל את שטחי האש ולשאת באחריות למקרקעין הצבאיים שבמרחבו, למעט מקרקעין שהוקצו לגורמים אחרים.
- להשתתף בתכנון של מכלול צירי התנועה בפיקוד המרחבי, בהקמתם ובאחזקתם, ולשלוט על התנועה בצירים שבעת חירום.
- לנהל את שירותי המנהלה המרחבית (מנמ"ר) לכוחות במרחב, כמפורט בפקודות הצבא.
- לקיים, על פי צורך, ממשל צבאי, ולתאם את יתר גורמי הביטחון והגורמים האזרחיים במרחב הפיקודי.

עקרונות ההפעלה בשגרה ובחירום

3. עקרונות הפעלה בשגרה:

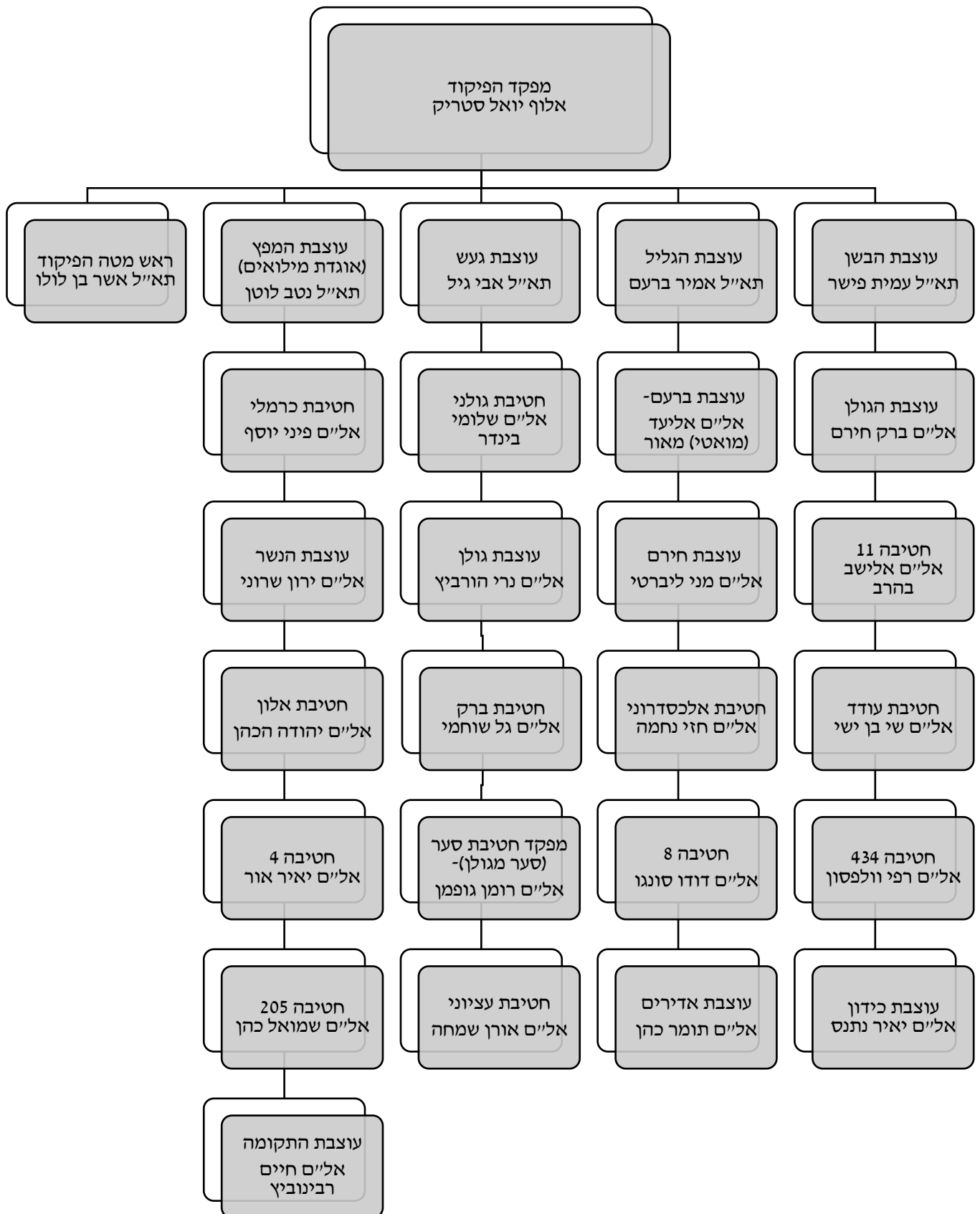
- הפיקוד המרחבי יהיה ערוך בהתאם לאתגרים ולאילוצים המצויים במרחבו, ויתרגם את ההיערכות וההתמודדות הנדרשת ממנו לתפיסת הפעלה מבצעית אשר תסנכרן את כלל המאמצים הפיקודיים והנוספים ותאושר על ידי המטה הכללי. התפיסה המבצעית תיתן מענה לזירת המבצעים היבשתית השלמה של הפיקוד המרחבי, כלומר, היא מביאה בחשבון את מרחב האחריות שלו ואת מרחב ההתעניינות שלו.
- מפקד הפיקוד יגדיר את מרחב ההתעניינות שלו במסגרת גבול האחריות הקדמי, כפי שיסוכם מעת לעת עם המטה הכללי.
- מפקד הפיקוד יפעיל מאמץ איסופי עצמאי בזירת המבצעים שלו ובמרחב ההתעניינות, על פי החלוקה עם אגף מודיעין, במטרה לחקור, ללמוד ולהיערך ללחימה במרחב זה, בתחום הצבאי ובתחום האוכלוסייה האזרחית.
- בשגרה יפעיל הפיקוד המרחבי במרחבו כוחות לביטחון שוטף, מכלל גופים מטכ"ליים המוקצים לו והמסייעים לו, יגן על התושבים בגזרתו, ימנע, יסכל וישבש פעילות חבלנית עוינת במרחבו במטרה לאפשר אורח חיים תקין לתושבים ולשמור על ריבונות המדינה.
- אגפי מפקדת הפיקוד המרחבי יאורגנו בשגרה מתוך ראיית ההתכוננות למלחמה, על כן אין הבדל מהותי במבנה הארגוני בין השגרה לבין החירום, למעט עיבוי גופים קיימים באנשי מילואים, הפעלת חדרי מלחמה והפעלת המצפים פיקודיים.
- מפקדת הפיקוד המרחבי תפעל מול גורמים שונים, כגון כוחות בינלאומי, שירותי ביטחון כללי, משטרת ישראל, רשויות מקומיות ועוד, בהתאם לצורך.
- הפיקוד המרחבי יהיה שותף להכנת התוכניות במרחב ההתעניינות הפיקודי, בשגרה ובחירום.
- הפיקוד המרחבי - יקיים שיתוף פעולה בין זרועי תוך תיאום וסנכרון לקביעת יחסי הגומלין וסמכויות ההפעלה.
- הפיקוד המרחבי יקבע את מדיניות הפצת ההתרעה במרחבו בתיאום עם פיקוד העורף.
- הפיקוד המרחבי יישא באחריות לבצע מיפוי פערי הצפירה, מיפוי האתרים להתקנת מערכות צפירה ומיפוי פערי המיגון והחומר המסווג במרחבו.
- הפיקוד המרחבי יממש את אחריותו במסגרת המערכה שבין המלחמות (מב"ס).

4. עקרונות ההפעלה בחירום:

- מפקדת הפיקוד המרחבי מהווה את הדרג העליון בזירת המבצעים הפיקודית והיא פועלת כמנגנון פיקוד ושליטה בדרג המערכתי - אסטרטגי.
- מפקדת הפיקוד המרחבי תבצע את משימותיה כפי שהוכתבו לה על ידי המטה הכללי, באמצעות הפעלת המפקדות הכפופות לה במאמץ יבשתי-אווירי-ימי-עורף משולב, שמרכיבו היבשתי הוא הדומיננטי. בנוסף, מוקצים למפקד הפיקוד המרחבי גופים מכלל צה"ל בהתאם למתארים אופרטיביים רלוונטיים.
- לכל פיקוד מרחבי תהיה כשירות לפעול מול גיס או ישירות מול אוגדות, תוך התייחסות לעקרונות הפיקוד ושליטה, בהתאם למתארים האופרטיביים הרלוונטיים.
- מבנה מפקדת הפיקוד המרחבי מאורגן על בסיס מרכזים/מכלולים/תאים ויתווספו לו יחידות וגופים במילואים תחת פיקוד מפקד הפיקוד המרחבי.
- למפקדת הפיקוד המרחבי יכולות אורגניות ובחלק מהמקרים מקבלת יכולות ומענה מזרועות נוספות (אוויר וים) ואגפי המטה הכללי.
- המענה הלוגיסטי שיינתן לכוחות הפיקוד המרחבי הוא משולב - אוגדתי (על בסיס האגד הלוגיסטי) ומרחבי (על בסיס האגד הלוגיסטי מרחבי). האגד הלוגיסטי מרחבי מהווה מפקדה המרכזת מענה בכל תחומי הסיוע הלוגיסטי, הספקה, אחזקה, רפואה, לוגיסטיקת התקשוב, שלישות ומשטרה צבאית.
- הפיקוד המרחבי יקבע את מדיניות הפצת ההתרעה במרחבו בתיאום עם פיקוד העורף.
- הפיקוד המרחבי יבצע מיפוי פערי הצפירה בחירום ומיפוי אתרים להתקנתם.
- הפיקוד המרחבי יבצע מיפוי פערי המיגון והחומר המסווג בחירום מרחבו.
- בעת פריסת מערכות גילוי והגנה קרקעית במרחב הפיקוד המרחבי, הפיקוד המרחבי אחראי על צו תפיסת שטח ואבטחה פיזית של המערכות.
- עם התפתחות והמשך הלחימה תועבר אחריות פונקציונאלית מגבול האחריות האחורי של הפיקוד המרחבי לאחריות פיקוד העורף, בהתאם להחלטת מפקד הפיקוד המרחבי ובתיאום עם המטה הכללי.

פיקוד הצפון (פצ"ן)

1. מבנה הפיקוד

2. סיכום שנת 2017:

בחודש מרץ סיים אלוף אביב כוכבי את תפקידו כמפקד הפיקוד. מחליפו הוא אלוף יואל סטריק.

בחודש ספטמבר נערך תרגיל הגיס אשר בו תורגל הגיס הצפוני על ידי הגיס המטכ"לי. כלל דרגי המטה והשטח בפיקוד הצפון לקחו חלק בתרגיל.

במהלך השנה המשיכה להתנהל לחימה פנימית עצימה בשטחי סוריה. עד לסיום השנה בוצעו מעל ל- 110 מבצעי סיוע מסוגים שונים לאזרחי סוריה במסגרת פעילות מנהלת "שכנות טובה".

3. נתונים מספריים:

- 1) מתחילת השנה טופלו בבית החולים האמריקאי "מזור לדך" 2,679 חולים סורים.
- 2) הועברו 927 חולים סורים לטיפול בבתי החולים בישראל כחלק ממבצע "ביקור רופא".

3) היקפי סיוע הומניטרי "שכנות טובה":

- מזון – 694 טון.
- דלק – 542,880 ליטר.
- מוצרי תינוקות – 6,351 חבילות טיטולים, 14,138 קופסאות מטרנה.
- תרופות וציוד רפואי – 113 משטחים ו-2,124 קופסאות.
- מכשור רפואי – 400 מכשירים.
- ביגוד – 174 טון בגדים.
- חשמל – 13 גנרטורים.
- תשתיות בנייה – שמונה מבנים יבילים – פריקים, ציוד לבנייה.
- מוצרי היגיינה – 12,329 מוצרי היגיינה.

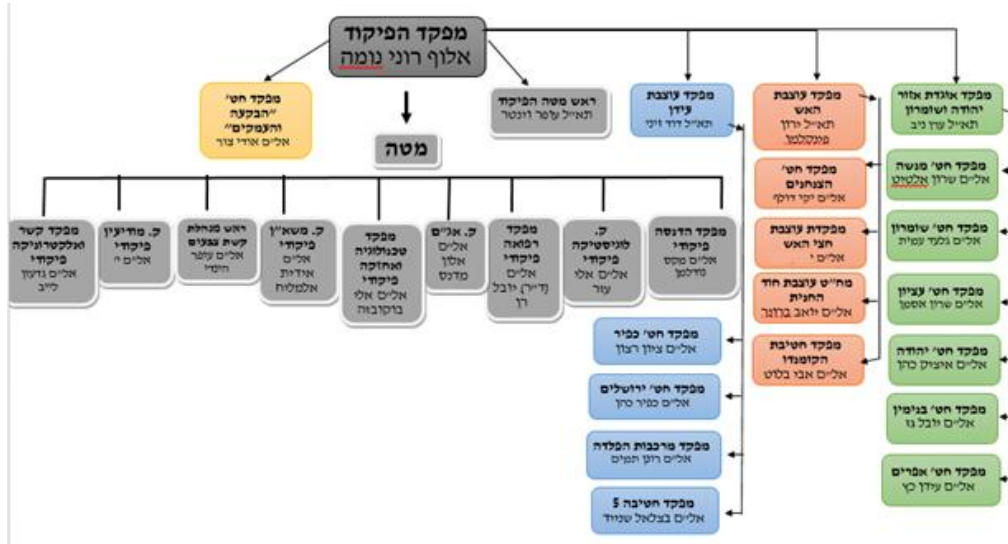
4. אירועים מרכזיים בשנת 2017

- 01.02.17 – התהפכות דוד ליד מגידל שמש, אין נפגעים.
- 08.02.17 – זליגה של פגז טנק מלחימת המורדים בסוריה. נפילה בשטח פתוח ברמת הגולן.
- 12.02.17 – תאונה בין מיצובישי למיניבוס אזרחי בצומת גייש. במיצובישי קצין מודיעין ושני חיילים. פונו לטיפול בבית החולים.
- 12.03.17 – דיווח אודות שני אזרחים שנכנסו בשוגג לשדה מוקשים. כוחות קפצו לנקודה. האזרחים יצאו רגלית. אין נפגעים.
- 23.03.17 – זיהוי של אדם חשוד ליד הגדר במרכז רמת הגולן. האדם זוהה ע"י כוח צה"ל כתייר והועבר לתחקור במשטרה.
- 01.04.17 – הפגנת הזדהות של מספר עשרות אזרחים ישראלים דרוזים בסמוך למגידל שמש. ההתקהלות פוזרה על ידי המשטרה.
- 06.04.17 – זוהתה פגיעת קליע בתקרת מבנה ביישוב אלוני הבשן. אין נפגעים. מדובר בזליגה מלחימה פנימית בסוריה.
- 21.04.17 – זוהתה נפילה בשטח פתוח ברמת הגולן. אין נפגעים. זוהה כי מדובר בזליגה מלחימה פנימית בסוריה.
- 27.04.17 – שוגר טיל פטריוט לעבר מטרה ברמת הגולן. העצם זוהה כמזל"ט שחדר מסוריה.
- 28.04.17 – אזרח לבנוני נתפס בשטח ישראל. אינו חמוש ותוחקר. התברר כי חצה באזור מרגליות.
- 22.05.17 – נפילת רוכ"ש (רוכב שמיים) באזור שתולה. נאסף על ידי פעילי חיזבאללה. אין חשש לדלף מידע.
- 30.05.17 – כוח תפס חשוד אשר חצה את גדר המערכת בגבול ישראל-סוריה. החשוד נלקח לתחקור ע"י כוחות הביטחון, ולא היה חמוש.
- 09.06.17 – פרצה שריפה באזור דרום רמת הגולן. פעילי האו"ם מעמדה 54 פונו לשטח ישראל.
- 12.06.17 – נשמעה אזעקת שווא ברמת הגולן.
- 18.06.17 – כלי רכב אזרחי בשירות צה"ל התהפך במהלך פעילות שגרתית הנדסית במרחב החרמון. מפעיל הרכב נפצע באורח קל ופונה לבית החולים.
- 20.06.17 – האמר מגדוד 605 סטה מהכביש לשול סמוך למסעדה. נגרם נזק קל לרכב ואין נפגעים.
- 24.06.17 – זוהו ארבע נפילות פצמ"ר בשטח פתוח בצפון רמת הגולן. אין נזק ואין נפגעים. מדובר בזליגה מלחימה פנימית בסוריה.
- 25.06.17 – זוהו שתי נפילות בשטח פתוח בצפון רמת הגולן. אין נזק ואין נפגעים. מדובר בזליגה מלחימה פנימית בסוריה.
- 27.09.17 – התהפכות תומ"ת בסמוך לנפת. שני הרוגים וארבעה פצועים נוספים.
- 17.10.17 – זוהה ירי תותח מכיוון אל פואר, אך לא חצה את הגדר.

- 03.11.17 – התקהלות של עשרות תושבים דרוזים בסמוך לגדר המערכת בגבול סוריה. כמה מהם פרצו שער בגדר וחצו אל תוך המובלעת בשטח ישראל. כוח צה"ל ביצע מרדף אחר החוצים והשיבם מעבר לגדר.
- 11.11.17 – יירוט של כטב"ם (כלי טיס בלתי מאויש) על ידי פטריוט. הכטב"ם נפל בשטח סוריה.
- 03.12.17 – זוהה שיגור לעבר שטח פתוח ברמת הגולן. אין נזק ואין נפגעים. מדובר בזליגה מלחימה פנימית בסוריה.

פיקוד המרכז

1. מבנה הפיקוד:

2. סיכום פעילות הפיקוד בשנת 2017:

א. במהלך שנת 2017 נרשמה ירידה בכמות פיגועי הטרור העממי והמאורגן ועלייה בנתוני הסיכול. בתוך כך, נרשם כי לעומת שנים קודמות פיקוד המרכז, בשיתוף גופי הביטחון הנוספים שפועלים בגזרה עצר יותר מבוקשים, תפס יותר אמצעי לחימה ו בתי מלאכה לייצור נשק ויותר כספים בלתי חוקיים המיועדים למטרות טרור. במהלך השנה נרשמו מספר אירועים בעקבותיהם נרשמו תנודות ביציבות והפרטות סדר: שביתת האסירים הפלסטיניים בחציון הראשון של השנה, הפיגוע בהר הבית במהלך חודש יולי 2017 ואירועי הכרזת נשיא ארה"ב בעניין מעמדה של ירושלים בחציון השני.

ב. סיכול הטרור- נתונים מספריים:

1. 3,617 אנשים נעצרו מסגרת פעילות כוחות הביטחון במלחמה בטרור.
2. 455 נשקים בלתי חוקיים נתפסו.

2.1 פברואר:

- פינוי היישוב עמונה בבנימין
- פיגוע דריסה בכיכר אדם, שלושה שוטרים נפצעו קל.

2.2 מרץ:

- אירוע חדירה לחוות מור בדרום הר חברון, אזרח ישראלי נפצע קל.

2.3 אפריל:

- פיגוע דריסה בעופרה: נהרג סמל אלחי טהרלב ז"ל וחייל נוסף נפצע קל.
- פיגוע דריסה בצומת גוש עציון, אזרח ישראלי נפצע קל.
- פיגוע דקירה במחסום קלנדיה, חיילת נפצעה קל.

2.4 יוני:

- פיגוע דקירה סמוך למבוא דותן, חייל צה"ל נפצע קל.
- פיגוע דקירה באלון שבות, אזרח נפצע קל.

2.5 יולי:

- פיגוע דריסה בצומת ה-T בעציון, חייל נפצע קל.
- פיגוע דריסה בצומת בית ענון, שלושה חיילים נפצעו קל.
- עלייה בכמות הפרות הסדר בגזרה בעקבות הפיגוע בהר הבית.
- פיגוע בחלמיש- שלושה אזרחים נהרגו: חיה, יוסי ואלעד סלומון ז"ל ואזרחית נוספת נפצעה קשה.

2.6 אוגוסט:

- פיגוע דקירה בצומת תפוח, שוטר מג"ב נפצע קל.

2.7 ספטמבר:

- פיגוע ירי בהר אדר: שני מאבטחים ושוטר מג"ב נהרגו ואזרח נוסף נפצע קשה.

2.8 נובמבר:

- פיגוע דריסה בעציון: שני אזרחים נפצעו באורח קשה וקל.

2.9 דצמבר:

- עלייה בכמות הפרות הסדר בעקבות הכרזת נשיא ארה"ב על ירושלים כבירת ישראל
- פיגוע דקירה בכיכר איו"ש: שוטר מג"ב נפצע באורח בינוני.

קצינת פניות הציבור בפקוד המרכז:

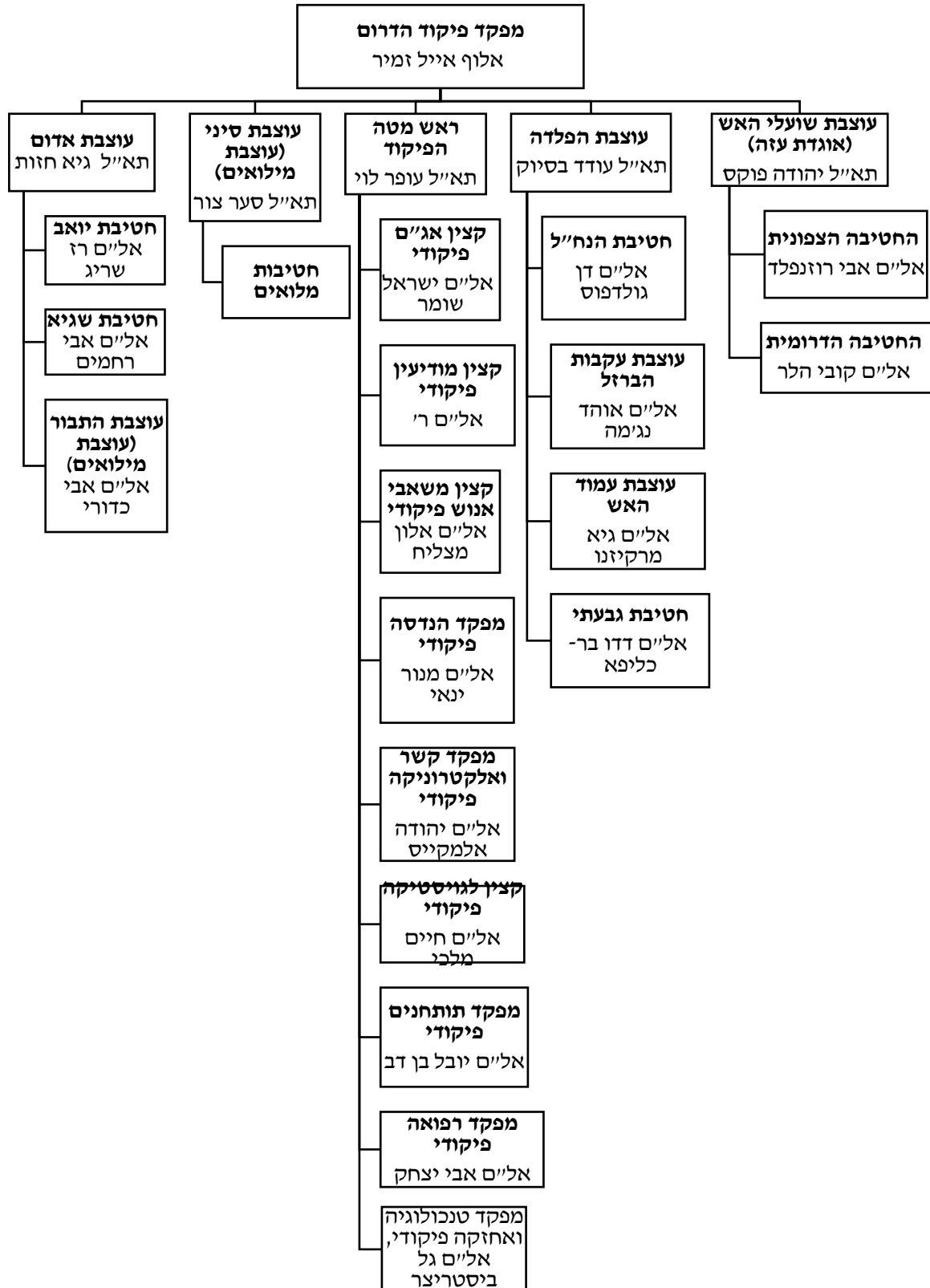
טלפון: 02-5304234 פקס: 02-5305741

מרכז תיאום אימונים וטיולים בפקוד המרכז:

טלפון: 02-5305042 פקס: 02-5305511

פיקוד הדרום (פד"ס)

1. מבנה הפיקוד:

"המטרה- הגנה על יישובי הדרום, סיכול טרור וניצחון בקרב"

2. סיכום שנת 2017:

א. מגמות מרכזיות בשנת 2017 ועיקרי עשייה:

(1) תחילת העבודות על בניית המכשול:

הקמת סוללות ואמצעים באזור העבודות לצורך בניית המכשול התת קרקעי בגבול רצועת עזה. העבודות צפויות להסתיים עד לתחילת שנת 2019.

(2) סיכול טרור:

- נטרול מנהרות טרור
- כחלק מהמאמץ המתמשך מאז מבצע 'צוק איתן' לאיתור תשתיות טרור תת קרקעיות, נוטרלו שתי מנהרות טרור חוצות גדר. האחת של ארגון הטרור גא"פ (הג'יהאד האסלאמי הפלסטיני) והשנייה של ארגון הטרור חמאס.
- נטרול מטעני חבלה שהונחו סמוך לגדר המערכת
- תפיסה והעברה לתחקור של חשודים אשר חצו את גדר המערכת

(3) עליה בירי תלול מסלול:

לקראת סוף שנת 2017 חלה עליה בירי תמ"ס (תלול מסלול) לעבר יישובי עוטף עזה בשל המצב הכלכלי וההומניטרי בעזה ומשפיעים נוספים.

(4) הפרות סדר משמעותיות על הגדר:

כאשר עלה השיח בנוגע להכרת ירושלים כבירת ישראל חלה עליה משמעותית במספר ההפסידים (הפרות סדר) בגבול הרצועה והגיעה למספר של מאות רבות ואף אלפי משתתפים בשבוע. במהלך הפרות הסדר בוצעו זריקות אבנים, הבערת צמיגים וניסיונות לפגוע בגדר המערכת.

(5) אימונים לשמירה על מוכנות הכוחות לחירום ולשגרה:

ביצוע אימונים מותאמים לכוחות השונים העולים לתעסוקה מבצעית ברחבי פיקוד הדרום בהתאם לאתגר המבצעי בגזרה הרלוונטית.

(6) שיפור תשתיות לוגיסטיות במרחב הפיקוד:

שיפוץ מוצבים, חיבור לתשתיות מים וביוב ושיפור תנאי המשרתים בגזרת הפיקוד. לדוגמא: פרויקט "פרח בר"- שיפוץ תשתיות בסיסיות בבסיס בא"פ דרום. חיבור מוצבים לתשתיות מים וחשמל לאומיות- מוצב פגה, מוצב סנאי, מפגש, מוצב בית ומוצב מארס. בנוסף, קיימים פרויקטים רחבים לשיפוץ מגורי הלוחמים במרחב הפיקוד. במוצב כיסופים ומיתני השיפוצים כבר החלו וצפויים להסתיים בחודשים הקרובים.

נתונים מספריים:

(7) נתונים השוואתיים בעניין ירי תמ"ס מרצועת עזה (כולל יירוטים).

שנה	כמות ירי תמ"ס
2007	2,433
2008 (כולל "עופרת יצוקה")	3,557
2009	311
2010	387

806	2011
2,771	2012 (כולל "עמוד ענף")
102	2013
4,897	2014 (כולל "צוק איתן")
21	2015
15	2016
35 (מתוכם, 10 מתייחסים לאירוע ירי לעבר מוצב צה"ל 30 בנובמבר).	2017

2.1 אירועים מרכזיים-

- 15.1.17 צה"ל תקף באמצעות טנק עמדה של ארגון הטרור חמאס בתגובה לידי לעבר כוח צה"ל בדרום רצועת עזה.
- 24.1.17 צה"ל תקף באמצעות טנק עמדה של ארגון הטרור חמאס בתגובה לידי לעבר כוח צה"ל בדרום רצועת עזה.
- 6.2.17 צה"ל תקף באמצעות טנק עמדה של ארגון הטרור חמאס בתגובה לידי לעבר כוח צה"ל בדרום רצועת עזה.
- 6.2.17 צה"ל תקף באמצעות כלי טיס של חיל האוויר שלוש עמדות השייכות לארגון הטרור חמאס בצפון רצועת עזה בתגובה לירי תמ"ס לעבר שטח ישראל.
- 27.2.17 צה"ל תקף באמצעות כלי טיס של חיל האוויר חמש עמדות השייכות לארגון הטרור חמאס בצפון ובדרום רצועת עזה בתגובה לירי תמ"ס לעבר שטח ישראל.
- 2.3.17 צה"ל תקף באמצעות כלי טיס של חיל האוויר וירי טנק עמדות השייכות לארגון הטרור חמאס בתגובה לירי תמ"ס לעבר שטח ישראל.
- 16.3.17 צה"ל תקף באמצעות כלי טיס של חיל האוויר תשתיות טרור במרכז וצפון הרצועה השייכות לארגון הטרור חמאס בתגובה לירי תמ"ס לעבר שטח ישראל.
- 18.3.17 צה"ל תקף באמצעות כלי טיס של חיל האוויר וירי טנק תשתיות טרור השייכות לארגון הטרור חמאס בתגובה לירי תמ"ס לעבר שטח ישראל.
- 24.7.17 צה"ל תקף באמצעות טנק תשתית טרור השייכות לארגון הטרור חמאס בתגובה לירי תמ"ס לעבר שטח ישראל.
- 9.8.17 צה"ל תקף באמצעות טנק עמדה השייכת לארגון הטרור חמאס בצפון רצועת עזה בתגובה לירי תמ"ס לעבר שטח ישראל.
- 30.10.17 חשיפה ונטרול מנהרת טרור חוצת גדר של ארגון הטרור גא"פ באזור כיסופים.
- 30.11.17 ירי 12 פצמ"רים לעבר מוצב צבאי סמוך לגבולה הצפוני של רצועת עזה. בתגובה, צה"ל תקף באמצעות ירי טנקים וכלי טיס של חיל האוויר ארבע מטרות טרור ברצועת עזה.

- 7.12.17 צה"ל תקף באמצעות ירי טנק וכלי טיס של חיל האוויר שתי מטרות טרור ברצועת עזה בתגובה לירי תמ"ס שבוצע לעבר שטח ישראל במהלך היום.
- 8.12.17 צה"ל תקף באמצעות מטוסי קרב של חיל האוויר שתי מטרות טרור ברצועת עזה בתגובה לירי תמ"ס לעבר שטח ישראל.
- 9.12.17 צה"ל תקף באמצעות מטוסי קרב של חיל האוויר ארבע מטרות צבאיות של ארגון הטרור חמאס ברצועת עזה בתגובה לירי תמ"ס לעבר שטח ישראל.
- 10.12.17 סיכול מנהרת טרור חוצת גדר שנבנתה ע"י ארגון הטרור חמאס ממרחב חאן יונס.
- 11.12.17 צה"ל תקף באמצעות ירי טנק וחיל האוויר עמדות השייכות לארגון הטרור חמאס בדרום רצועת עזה בתגובה לירי תמ"ס לעבר שטח ישראל.
- 12.12.17 צה"ל תקף באמצעות ירי טנק וחיל אוויר עמדות השייכות לארגון הטרור חמאס בצפון רצועת עזה בתגובה לירי תמ"ס לעבר שטח ישראל.
- 13.12.17 צה"ל תקף באמצעות חיל האוויר מתחם צבאי השייך לארגון הטרור חמאס בדרום רצועת עזה בתגובה לירי תמ"ס לעבר שטח ישראל.
- 14.12.17 צה"ל תקף באמצעות חיל האוויר שלושה יעדים השייכים לארגון הטרור חמאס בתגובה לירי תמ"ס לער שטח ישראל.
- 18.12.17 צה"ל תקף באמצעות מטוסי קרב של חיל האוויר מתחם צבאי של ארגון הטרור חמאס בצפון רצועת עזה בתגובה לירי תמ"ס לעבר שטח ישראל.
- 29.12.17 צה"ל תקף באמצעות טנקים וכלי טיס של חיל האוויר שתי עמדות השייכות לארגון הטרור חמאס בצפון רצועת עזה בתגובה לירי תמ"ס לעבר שטח ישראל.
- 30.12.17 צה"ל תקף באמצעות מטוסי קרב של חיל האוויר עמדת תצפית השייכת לארגון הטרור חמאס בדרום רצועת עזה בתגובה לירי תמ"ס לעבר שטח ישראל.

3. דרכי התקשרות:

מרכז תיאום אימונים וטיולים בפיקוד הדרום :

טלפון : 08-9902926 פקס : 08-9902511

6. עיקרי העשייה בפיקוד בשנת 2017:

הפעלות מבצעיות

- **שריפה במחסן זיקוקים בפורת-** בחודש מרץ 2017 אירעה שריפה במחסן במושב באזור השרון. לאירוע הוקפצו צוותים מיידיים מחטיבת החילוץ, אשר סייעו במאמצי החילוץ.
- **משלחת למקסיקו בחודש ספטמבר 2017-** בתאריך ה-17.09.17 התרחשה רעידת אדמה עזה בעוצמה 7.1 בסולם ריכטר בדרום מקסיקו ובבירה מקסיקו סיטי. בהתאם להנחיית הדרג המדיני יצאה משלחת סיוע של צה"ל למקסיקו ב-17.09.20, פחות מ-24 שעות מתחילת רעידת האדמה. המשלחת כללה כ-70 קצינים וחיילים בשירות סדיר ובמילואים, בניהם אנשי חילוץ והצלה, מהנדסים ומומחים. בראש המשלחת עמד מפקד יחידת החילוץ הארצית של פיקוד העורף לשעבר, אל"ם (מיל) דודי מזרחי וסגנו, סא"ל אלעד אדרי, המשמש כמג"ד הפיקוד בחטיבת החילוץ של פיקוד העורף. מטרת כוח החילוץ הינה בחינת היקף הסיוע הנדרש באזור, ניתוח השטח וסדרי הגודל של האסון, גיבוש תמונת מצב והתאמת המענה המיטבי אותו יכולה מדינת ישראל להעניק באמצעות צה"ל. המשלחת פעלה במשך שבוע באזורי ההרס, שם סקרו 158 מבנים (ביניהם בתי חולים, גני ילדים ומשרדי ממשלה) וסייעו בפעולות חילוץ לכודים.
- **פיצוץ בלון גז בת"א -** במהלך חודש נובמבר 2017, קרס גג מבנה ברחוב יפת בת"א בעקבות פיצוץ בלון גז. לאירוע קפצו כוחות של יחידת החילוץ וההצלה הארצית יחד עם כוחות חטיבת החילוץ שסייעו במאמצי החילוץ וההצלה.

הטמעת מהלכים ארוכי טווח

- **מיקוד המאמצים בטיפול וטיפול אנשי הסדיר והמילואים-** השקת תכניות רב שנתיות המתמקדות במשרתי הסדיר והקבע במטרה לספק תנאים טובים יותר למשרתים. התר"ש כולל תכנית העצמה למפקדים במילואים- סדנאות צמיחה ופיקוד וימי עיון במטרה לחזק את הקשר בין המפקדים במילואים לחייליהם. כן תכנית אשר מטרתה העצמת המפקדים הסדירים בפיקוד הכוללת קורסי העשרה, הכשרות וימי עיון, פיתוח מיומנויות אישיות ומקצועיות תוך סביבת עבודה נוחה ומותאמת לתפקיד.
- **מימוש והטמעת השינוי ארגוני בפקע"ר -** במהלך השינוי, פיקוד העורף הטמיע את שינוי הארגוני שנעשה בשנת 2016, במסגרתו אוחד בה"ד 16 והנפה הסדירה לכדי חטיבת החילוץ וההדרכה ואוחדו מחוז ירושלים ומחוז מרכז לידי מחוז אחד - ירושלים והמרכז.

תרגילים ואימונים

- במהלך שנת 2017 התקיימו תרגילים פיקודיים, אימוני מחוזות ונפות, אימוני גדודי חילוץ ואימוני יחידת החילות וההצלה הארצית (היחצ"א)

פרויקטים מרכזים

- **שליטה ובקרה ומערכות מידע-** פיקוד העורף מכין את הרשויות לחירום ופורס מערכות שליטה ובקרה (שו"ב) ברשויות המקומיות לטובת יצירת תמונת מצב אחידה בין הרשות לפיקוד העורף והכוחות המגיבים (מד"א, מ"י, כב"ה ומשרדי הממשלה) ושליטה בכוחות.

- **ניסוי פיצוץ** - מחלקת מיגון עורכת ניסוי פיצוץ אחת לשנתיים לצורך בדיקת פיתוחי מיגון חדשים של המחלקה. השנה, בוצע ניסוי במהלך חודש דצמבר 2017, בו נבחנה דלת ההזזה החדשה של פיקוד העורף, שפותחה ע"י מחלקת מיגון. מטרת הדלת להוריד את מחירי המיגון ולספק הגנה מיטבית לאזרח.
- **מסע הסברה שנתי** - השנה, כבכל שנה, נערך מסע הסברה שנתי הנועד להניע את האזרח למוכנות לכל מצבי החירום.
- **מעבר להתרעה סלקטיבית** – פיתוח ומבצוע מערכות במטרה לצמצם את אזורי ההתרעה לאזרח.
- **פרויקט טיפול כוח אדם בבא"ח (בסיס אימונים חטיבתי) העורף** - איתור וטיפול רב מקצועי (אימון גופני, רפואה, תזונה, פיזיותרפיה) בטירונים בעלי גורמי סיכון לפציעות. הטירונים מקבלים את הטיפול לאורך ההכשרה שלהם, לצורך מניעת נשר מתפקידי הלוחמה ככל האפשר.

שיתופי פעולה מרכזיים

- לאורך השנה מתקיימים שיתופי פעולה בין הפיקוד לבין גופים בינלאומיים:
- מרץ 2017 - תרגיל חילוץ בקפריסין - בהובלת היחצ"א וחטיבת החילוץ
- מאי 2017 - תרגיל חילוץ בארה"ב "חזית אחודה" - תרגיל יחצ"א בשיתוף גורמי פקע"ר באימון משולב עם מפקדת המשמר הלאומי של אינדיאנה, במטרה לשתף ידע, ללמוד תחומים מקצועיים חדשים וליצור שפה משותפת והיכרות בין בעלי תפקידים.
- ספטמבר 2017 - משלחת סיוע למקסיקו.
- אוקטובר 2017 - תרגיל חילוץ וכיבוי MEFF עם צבאות זרים.
- נובמבר 2017 - ביקר מפקד הפיקוד בארה"ב ושת"פ מקצועי עם המשמר הלאומי בארה"ב.

עשייה מול רשויות מקומיות

- **גיבוש מרכיבי מוכנות רשויות מקומיות** - פיקוד העורף הגדיר מרכיבים על פיהם נמדדת מוכנות הרשות לחירום: התרעה, פיקוד ושליטה, אימונים והכשרות, שירותים חיוניים לאזרח, מיגון, הסברה ומידע לציבור, ארגון קהילה ומערך מתנדבים, יכולת פינוי קליטה, מענה אוכלוסייה צרכים מיוחדים.
- **טיוב אימוני הרשויות** - אימוני הרשויות בפיקוד העורף מתבטאים באימון המכלוליים השונים ברשות לעבודה מיטבית בחירום. האימונים נעשים הן ברשות עצמה והן בסימולטור העורף המאמן את הרשויות לתרחישי חירום שונים.
- **מימוש תר"ש רשויות** - תכנית רב שנתית שמטרתה להכין את הרשויות המקומיות לחירום בצורה מיטבית, כחלק מהתכנית מבצעים מיפוי למרכיבים הקיימים ולמרכיבים החסרים ומספקים מעטפת מותאמת לרשות לשעת חירום.

קורסים המועברים ע"י פיקוד העורף למרחב האזרחי

- כ-100 קורסי סיוע עצמי ראשוני – 2,430 מוכשרים
- 60 קרסים לממוני הג"א - 1,268 מוכשרים (פיקוד העורף מכשיר את כלל מערך ממוני ההגנה האזרחית ברשויות המקומיות, במשרדי הממשלה, בגופי תשתית לאומית ובמפעלים השונים).
- כ-1,000 כיתות עברו הכשרת מחלף קל - 20,853 מוכשרים. (מאז ספטמבר 17)
- התקיימו אימונים לרשויות המקומיות
- נערכו כנסים לראשי רשויות, למנכ"לים ברשויות המקומיות

הסברה והנחייה

- **סדנאות עמידה מול מצלמה לראשי רשויות** – מחלקת אוכלוסייה של פיקוד העורף מספקת סדנאות מקצועיות לעמידה מול מצלמה עבור ראשי רשויות מתוך ההבנה כי בחירום ראשי הרשויות יהוו מקור הסמכות עבור התושבים.
- **ימי עיון בעוסקים בתחום המידע לציבור והדיגיטל ברשויות** – המחלקה מקיימת ימי עיון לרשויות בנושא תפעול רשתות חברתיות, העברת והנגשת מידע לציבור.
- **הדרכות "מדריך אוכלוסייה לשעת חירום" (אלש"ח) לשכבת כיתות ה'** – מערך המאלש"ח של פיקוד העורף מלמד תלמידים בכיתות ה' בכל הארץ כיצד לפעול בשעת חירום כחלק מהתכנית הרב גילית של פיקוד העורף ומשרד החינוך.
- **הדרכות מבוגרים** – מחלקת אוכלוסייה מעבירה הדרכות לקהל הרחב בכדי להכינם לחירום.
- **הכשרות מחלף קל לתלמידי כיתות י'** – השנה החלה לראשונה הכשרת מחלף קל לתלמידי כיתות י' ברחבי הארץ. מדובר בהכשרה בת יומיים המיועדת לכלל התלמידים בכל בתי הספר וכוללת הכשרה עיונית ומעשית. מטרת ההכשרות היא לתת לכל תלמיד כלים בסיסיים לחילוץ ראשוני בעת חירום מתוך הבנה כי האזרח הוא הראשון לתת מענה לסביבתו הקרובה בעת אירוע.
- **קורסי סע"ר (סיוע עצמי ראשוני)** – פיקוד העורף מכשיר מתנדבים מכלל הארץ ברשויות למתן סיוע עצמי ראשוני ובכך מאמן צוותי חילוץ אזרחיים לסיוע במאמץ החילוץ בעת חירום.
- **הדרכות למגזר החרדי** - מחלקת אוכלוסייה מעבירה הדרכות מותאמות למגזר החרדי בכדי ללמד אותם כיצד להתכונן לחירום. ההדרכות נעשות על ידי מערך "צוהר כתום" הכולל מדריכי אוכלוסייה לשעת חירום שמגיעים מהמגזר החרדי ועוברים קורס ייעודי.
- **הדרכות למגזר הערבי** - בשנת תשע"ז הוכשרו 4,131 כיתות ה' מהמגזר הערבי על ידי מאלש"חים, אתר האינטרנט של פיקוד העורף פועל בשפה בערבית וצוותי חילוץ אזרחיים הוקמו והוכשרו ברשויות ערביות.

ענף היערכות בתי חולים-

אחראי על הכנת בתי החולים הגדולים בארץ למוכנות לשלל תרחישי הייחוס של פיקוד העורף. במהלך 2017 אומנו בתי חולים בתרחישים מלחמה, איום כימי, אירוע רב נפגעים ורעידות אדמה

ענף רפואה בקהילה-

אחראי על הכנת כל גופי הבריאות האזרחיים למצבי חירום, למעט בתי החולים הגדולים. הענף מתרגל את קופות החולים, דואג למוכנות של מוסדות גריאטריים ושל מוסדות רפואה אחרים. במהלך 2017 התבצעו אימונים, כנסים מקצועיים וביקורות מוכנות.

ענף התרעה-

- במהלך השנה נערכו הפעלות במסגרת תרגילים ואימוני נפות
- הותקנו צופרים חדשים
- התקיימו ביקורות צופרים

חטיבת החילוץ וההדרכה:

חטיבת החילוץ וההדרכה של פיקוד העורף הוקמה בשנת 2002 וכוללת 4 גדודים סדירים (רם, קדם, שחר ותבור).

ייעוד החטיבה:

חטיבת חילוץ וההדרכה לוחמת ומהווה בית ספר להדרכה, לבניין כוח, לפיתוח, להכשרה, תרגול ואימון הסד"כ הלוחם הסדיר וסד"כ המילואים. במצבי החירום השונים תשמש החטיבה כמפקדה משימתית. לוחמי ולוחמות החטיבה מוכשרים ב-3 כשירויות: חי"ר, חילוץ ואב"ך (אטומי, ביולוגי, כימי)

תפקידי החטיבה בשגרה:

- **מרכז חילוץ אב"ך צה"לי** – מרכז לאומי המכשיר כוח אדם סדיר ומילואים מתוקף היות פקע"ר חיל מקצועי ושירות התגוננות אזרחית.
- **להכשיר ולאמן** קציני עורף ושדרת הפיקוד- ממ"כ ועד מג"ד סדיר ומילואים.
- **לאמן ולשמר כשירות** ליחידות, מפקדות ומערכי פקע"ר עפ"י מחזוריות האימונים.
- **לבצע תעסוקה מבצעית** במסגרות גדודיות על פי גרף תעסוקה מבצעית מטכ"לי.
- **להוות כוח כוננות** מידיי לאירועי חילוץ, הצלה ולאירועי בק"ן.
- **לפקד ולשלוט** על משלחות לאירועי חילוץ בחו"ל.
- **לבצע השתלמויות מקצועיות בתחומי עורף** לגורמים צבאיים ואזרחיים מהארץ ומחו"ל.
- **להוות מרכז לניסוי** ובחינת אמצעי התגוננות ייעודיים לעורף.

גופי הביצוע של החטיבה:

- **ענף אמ"י** אמון על עולם האימונים בסדיר ובמילואים ושמירת הכשירות, הובלת אימוני כלל יחידות המילואים ואימוני תו"כ תעסוקה מבצעית לגד' הסדירים.
- **בי"ס למקצועות העורף** אמון על עולם ההכשרות בסדיר ובמילואים – הכשרות היסוד, קורסי המדריכים, הדרכות אזרחים והכשרות אב"ך בכלל צה"ל.
- **גדוד הפיקוד** אמון על הכשרת שדרת המפקדים בפקע"ר (מ"כים, קצינים לוחמים וקציני מטה והדרכה).
- **4 גדודים סדירים לוחמים** העוסקים בתחום החילוץ, האב"ך והחי"ר, בנוסף לבט"ש בגזרות התעסוקה המבצעית.

עיקרי העשייה 2017:

- פיתוח אמצעי הדרכה
- פיתוח כשירויות חילוץ חדשות: חילוץ בשיפוע, תימוד ומנהור, איתור מתקדם.
- מוכנות אופרטיבית
- משלחת הסיוע למקסיקו
- תעסוקה מבצעית בגזרות

עיקרי תחום העבודה לשנת 2018 בפיקוד העורף:

- מימוש תר"ש התרעה- צמצום אזורי התרעה כחלק מתכנית רב שנתית למיקוד ההתרעה עבור האזרח.
- מעבר לשימוש ביכולת טכנולוגית מתקדמות הכוללת מערכת שליטה ובקרה פיקודית.
- קידום התכנית הרב שנתית למוכנות הרשות- הענקת מרכיבי ביטחון כגון חמ"ל, מערכת שו"ב, גרר חילוץ ועוד.
- תכנית שדרוג סימולטור העורף- מערכות מתקדמות לאימון הרשויות לחירום, תהליך שעתיד להסתיים ב-2020.
- המשך העמקת הובלת מוכנות רשויות מקומיות לחירום- הרשויות המקומיות עוברות אימונים והכשרות ע"י פיקוד העורף על מנת להוות אבן יסוד במוכנות לחירום.
- בניין כוח חטיבת החילוץ, מחלקות מתמחות ואיתור.

עיקרי גרף 2018

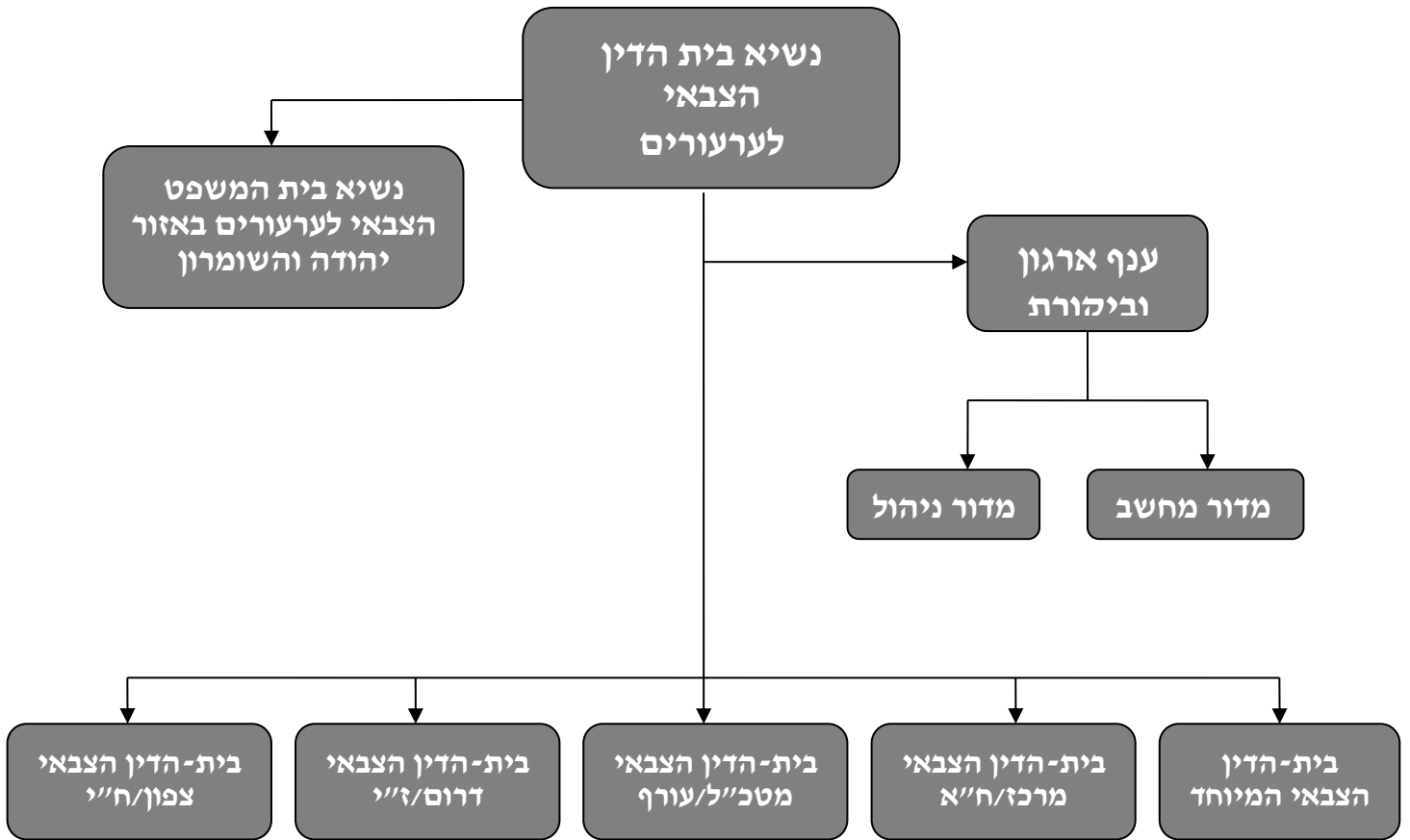
- תרגיל פיקודי – תרגיל המתרחש את כל הפיקוד למצב של מלחמה.
- קיום אימוני מחוזות ואימוני נפות - אימונים המתרגלים את מחוזות הפיקוד או הגופים היושבים תחת המחוזות בשלל תרחישי חירום.
- קיום אימונים לגדודי המילואים וליחידת החילוץ הארצית (היחצ"א)
- קיום אימוני מפקדים ומערכים מקצועיים
- השתלמויות וכנסים שוטפים

דרכי התקשורת:

- מרכז המידע של פקע"ר : 104
- אתר האינטרנט של פיקוד העורף : www.oref.org.il
- ניתן לפנות באמצעות הודעת טקסט לטלפון : 052-9104104
- ניתן לקבל מידע באפליקציית פיקוד העורף וברשתות החברתיות : בפייסבוק, בטוויטר ובאינסטגרם

יחידת בתי הדין הצבאיים (יבד"ץ)

1. מבנה:

2. בעלי תפקידים:

- נשיא בית הדין הצבאי לערעורים: האלוף דורון פיילס
- נשיאת בית הדין הצבאי מרכז/ח"א וביה"ד הצבאי המיוחד: אלי"ם נועה זומר
- נשיא בית הדין הצבאי מטכ"ל/עורף: אלי"ם כרמל ווהבי
- נשיאת בית הדין הצבאי דרום/ז"י: אלי"ם אחסאן חלבי
- נשיאת בית הדין הצבאי צפון/ח"י: אלי"ם טלי פריד

3. דרכי תקשורת:

בית הדין הצבאי לערעורים : 03-5691606/7

בית הדין הצבאי יפו : 03-5136707/12

בית הדין הצבאי דרום : 08-8614913/4

בית הדין הצבאי צפון : 04-8687277/8

4. רקע כללי

יחידת בתי הדין הצבאיים היא הרשות השופטת בצה"ל. היא ממלאת במשך השנים תפקיד מרכזי בהטמעת שלטון החוק בצבא, ומהווה גורם מרכזי בהבטחת פעילותם החוקית והמוסרית של חיילי צה"ל.

בתי הדין הצבאיים פועלים מכוח חוק השיפוט הצבאי, התשט"ו-1955, ודנים חיילים שעוברים עברות במסגרת שירותם הצבאי. ביחידה בתי דין של ערכאה ראשונה, אשר שוכנים ביפו, בחיפה ובקסטינה, לפי המחוזות השיפוטיים השונים – פיקוד הצפון, פיקוד המרכז, פיקוד הדרום, פיקוד העורף, זרוע היבשה, זרוע האוויר והחלל, זרוע הים והמטה הכללי. בית-הדין הצבאי המיוחד שוכן בבסיס רבין בתל אביב, ועומדים בו לדין קצינים מדרגת סגן אלוף ומעלה. בצד כל אחד מבתי הדין המחוזיים פועל גם בית-הדין לתעבורה. בית-הדין הצבאי לערעורים הוא ערכאת הערעור על החלטות ופסקי דין של בתי הדין של הערכאה הראשונה. במקרים חריגים ניתן לבקש רשות ערעור לבית המשפט העליון על פסקי דין של בית-הדין הצבאי לערעורים, בשאלות משפטיות שיש בהן חשיבות, קשיות או חידוש.

בבתי הדין הצבאיים נשפטים חיילים בגין עברות צבאיות ייחודיות, כגון העדר מן השירות שלא ברשות ועברות שעניינן הוצאת נשק מרשות הצבא; בגין עברות שנודעת להן חומרה מיוחדת בצבא, כגון עברות סמים; ובגין עברות פליליות אחרות שבוצעו במסגרת השירות בצבא, כגון גרימת תאונות דרכים קטלניות ועברות מין.

השופטים ביחידת בתי הדין הצבאיים נבחרים על ידי הוועדה לבחירת שופטים צבאיים משפטאים שבראשה שר הביטחון, וחברים בה שרת המשפטים, נשיאת בית המשפט העליון, שופט בית המשפט העליון, הרמטכ"ל, ראש אגף כוח האדם, נשיא בית-הדין הצבאי לערעורים, שופט של בית-הדין הצבאי לערעורים ונציג לשכת עורכי הדין. מינוים של השופטים נעשה על ידי נשיא המדינה.

לצד השופטים בשירות סדיר משרתים במילואים שופטי מערכת השיפוט האזרחית – בית המשפט העליון, בתי המשפט המחוזיים, בתי משפט השלום ובתי הדין לעבודה. בחלק מההליכים המשפטיים מרכיב נשיא בית-הדין בהרכב בית-הדין, לצד השופט הצבאי המשפטאי, קציני צבא המשרתים באותו מחוז שיפוט שבו מתנהל המשפט.

בענייני שפיטה אין על שופט צבאי מרות, זולת מרותו של הדין, ואין הוא נתון למרות כל שהיא של מפקדיו.

מאז שנת 2004 הוכפפה לנשיא בית-הדין הצבאי לערעורים יחידת בתי המשפט הצבאיים שפועלת באזור יהודה והשומרון. בבתי המשפט הצבאיים נשפטים תושבי האזור שביצעו עברות על תחיקת הביטחון באזור.

5. עיקרי הפעילות בשנת 2017:

- א. בשנת 2017 הוגשו לבתי הדין הצבאיים 3,232 כתבי אישום: 464 למחוז הצפון, 58 למחוז זרוע הים, 370 למחוז המרכז, 517 למחוז זרוע האוויר והחלל, 813 למחוז המטכ"ל, 51 למחוז העורף, 518 למחוז הדרום, 440 למחוז זרוע היבשה ואחד לבית הדין המיוחד.
- ב. במהלך השנה ניתנו בבתי הדין הצבאיים 2,651 פסקי דין: 427 במחוז הצפון, 54 במחוז זרוע הים, 284 במחוז המרכז, 385 במחוז זרוע האוויר והחלל, 582 במחוז המטכ"ל, 40 במחוז עורף, 485 במחוז הדרום, 393 במחוז זרוע היבשה ו-1 בבית הדין המיוחד.
- ג. מבין סעיפי האישום (לרבות מספר סעיפי אישום בכתב אישום אחד): היו 1,800 בגין עברות העדר מן השירות, 610 בגין עבירות סמים, 15 בגין עבירות שימוש בלתי חוקי בנשק, 51 בגין עברות גנבה והוצאת רכוש מרשות הצבא (2%), 70 בגין עברות על טוהר המידות, 34 בגין עברות אלימות (1%), 28 בגין עברות מין והטרדה מינית (1%), 22 בגין עברות הוצאת נשק ותחמושת, ו-186 בגין עברות אחרות.
- ד. בשנת 2017 הוגשו לבתי הדין לתעבורה 739 כתבי אישום: 67 למחוז הצפון, 34 למחוז זרוע הים, 75 למחוז המרכז, 144 למחוז זרוע האוויר והחלל, 201 למחוז המטכ"ל, 16 למחוז העורף, 102 למחוז הדרום ו-100 למחוז זרוע היבשה.
- ה. במהלך השנה ניתנו בבתי הדין הצבאיים לתעבורה 698 פסקי דין: 74 במחוז הצפון, 35 במחוז זרוע הים, 80 במחוז המרכז, 147 במחוז זרוע האוויר והחלל, 186 במחוז המטכ"ל, 16 במחוז העורף, 85 במחוז הדרום ו-75 במחוז זרוע היבשה.

יחידת בתי המשפט הצבאיים ביהודה ושומרון (יבמ"ש)

1. מבנה:

2. בעלי תפקידים:

- נשיא בית המשפט לערעורים באזור יהודה ושומרון: אל"ם נתנאל בנישו
- נשיא בית משפט יהודה: סא"ל מנחם ליברמן
- מ"מ נשיאת בית משפט שומרון: סא"ל הילית בר און ביבר
- נגידת ועדת העררים: סא"ל דליה קאופמן

3. רקע כללי

יחידת בתי המשפט הצבאיים ביהודה ושומרון היא חלק ממערכת השיפוט בצה"ל, וייעודה הוא ליישם ולהטמיע את שלטון החוק, על ידי שפיטת נאשמים בביצוע עבירות ביטחוניות או עבירות פליליות אחרות, שנעברו באזור יהודה ושומרון או שנועדו לפגוע בו, ועל ידי קיום ביקורת שיפוטית על החלטות מנהליות, בהתאם לסמכויות המוקנות לה. זאת, תוך עצמאות שיפוטית, הבטחת הליך הוגן וקיום משפט צדק.

בתי המשפט הצבאיים באזור יהודה ושומרון הוקמו על פי עקרונות המשפט הבינלאומי. פעילותם מוסדרת בתחיקת הביטחון שחלה בשטחי יהודה ושומרון. דבר החקיקה המרכזי הוא הצו בדבר הוראות ביטחון [נוסח משולב] (יהודה והשומרון) (מס' 1651), התש"ע – 2009. סעיף 8 לצו האמור קובע כי **"בענייני שפיטה אין מרות על מי שבידו סמכות שפיטה, זולת מרות הדין ותחיקת הביטחון"**.

ואכן, מדובר במערכת שיפוט עצמאית ומקצועית, אשר כל השופטים בה הם משפטנים מקצועיים, הכשירים להתמנות כשופטים בישראל. השופטים נבחרים על ידי ועדה סטטוטורית לבחירת שופטים, בראשות נשיא בית הדין הצבאי לערעורים, שהוא ראש הרשות השופטת בצה"ל.

בתי המשפט הצבאיים באזור יהודה ושומרון פועלים בשני אתרים עיקריים: במחנה סאלם, הסמוך לצומת מגידו, פועל בית המשפט הצבאי ושומרון. בקריית המשפט במחנה עופר, הסמוך לגבעת זאב, פועל בית המשפט הצבאי יהודה. שלוחות של בתי המשפט הצבאיים בערכאה ראשונה, פועלות גם בסמוך לארבעה מתקני חקירה בישראל, שבהם נחקרים חשודים בעבירות שנעברו בשטחי יהודה ושומרון, תוך פיקוח שיפוטי הדוק של בתי המשפט הצבאיים. כמו כן, בקריית המשפט בעופר פועל בית משפט צבאי המקיים ביקורת שיפוטית על מעצרים מנהליים, וכן ועדת עררים המקיימת ביקורת שיפוטית על שורה של החלטות מנהליות של המפקד הצבאי או של מי שהוסמך על ידיו. בקריית המשפט בעופר נמצאת גם מפקדת היחידה, בית המשפט הצבאי לערעורים באזור יהודה ושומרון, המשמש כערכאת ערעור על בתי המשפט הצבאיים בערכאה ראשונה.

על אף העיסוק המגוון של מערכת בתי המשפט הצבאיים באזור יהודה ושומרון, יש לציין במיוחד את הטיפול בעבירות ביטחוניות. ואכן, חלק ניכר מהשיפוט בתיקים הביטחוניים החמורים ביותר במדינה, ובכלל זה משפטיהם של ראשי ארגוני הטרור ואלה המואשמים באחריות לפיגועי הטרור הקשים שידעה המדינה בשנים האחרונות, מתנהל בבתי משפט אלה. שופטי היחידה עוסקים דבר יום ביומו, במלאכה הרגישה והמורכבת של האיזון בין צרכי הביטחון מצד אחד ובין זכויות האדם מן הצד השני. בעניין זה, יש להדגיש את העלייה בהיקף פעילותה של מערכת בתי המשפט בשנת 2017, בכל הקשור לעבירות ביטחוניות.

ככלל, הדיונים בבתי המשפט הצבאיים הם פומביים (מלבד בבית המשפט הצבאי לנוער ובהליכי הביקורת השיפוטית על מעצרים מנהליים). פעילות מערכת בתי המשפט הצבאיים כפופה לביקורת בג"ץ.

4. עיקרי הפעילות בשנת 2017

א. ערכאה ראשונה

בשנת 2017 הוגשו לבתי המשפט הצבאיים בערכאה ראשונה, 10,454 כתבי אישום, אשר 7,229 מתוכם הוגשו לבית המשפט הצבאי יהודה, ו-3,225 כתבי אישום נוספים הוגשו לבית המשפט הצבאי שומרון.

כתבי האישום הוגשו בחלוקה לפי עבירות: 2,072 תיקים בסיווג **פעילות חבלנית עוינת (פח"ע)**; 1,020 תיקים של **הפרות סדר**, בעיקר ידוויי אבנים; 432 תיקים של **עבירות פליליות**, בעיקר עבירות רכוש; 5,857 תיקי **תעבורה** (56%); וכן 1,064 תיקים של **יציאה מן האזור בלא היתר**.

כמו כן הוצאו בשנה שעברה 1,405 צווי מעצר מנהליים, שבכל אחד מהם בוצעה ביקורת שיפוטית כמתחייב על פי דין. לוועדת העררים הוגשו בשנה זו 41 עררים.

המספר הכולל של התיקים שנפתחו בבתי המשפט הצבאיים בערכאה ראשונה (בבימ"ש יהודה, בבימ"ש שומרון וכן בבית המשפט המנהלי) בשנת 2017 הוא אפוא 11,900.

במהלך השנה הסתיימו משפטיהם של 10,205 נאשמים: 7,269 מתוכם בבית המשפט הצבאי יהודה, ו-2,936 הנותרים - בבית המשפט הצבאי שומרון. מספר התיקים שהסתיימו בחלוקה לפי עבירות: 1,995 תיקי **פח"ע**; 890 תיקי **הפרות סדר**; 407 תיקים של **עבירות פליליות**; 5,803 תיקי **תעבורה**; 1,110 תיקים של **יציאה מן האזור בלא היתר**. כמו כן, ניתנו החלטות ב-1,403 תיקים של ביקורת שיפוטית על צווים מנהליים, וב-72 עררים בוועדת העררים.

כמו כן, התקיימו בשנה זו בערכאה ראשונה 20,302 דיוני מעצר (11,894 ביהודה, ו-8,408 בשומרון). בסך הכול ניתנו בשנת 2017 בבתי המשפט הצבאיים באזור יהודה ושומרון בערכאה ראשונה 31,817 פסקי דין והחלטות מעצר.

נכון לסוף שנת 2017 היו תלויים ועומדים בבתי המשפט הצבאיים בערכאה ראשונה עניינם של 5,950 נאשמים, מהם 1,824 עצורים עד תום ההליכים.

ב. ערכאת הערורים

בשנת 2017 הוגשו לבית המשפט הצבאי לערעורים באזור יהודה ושומרון 117 ערעורים, 879 עררי מעצר, 725 בקשות שונות, וכן 1,323 ערעורים על מעצרים מנהליים.

בסך הכל נפתחו בשנה זו בבית המשפט הצבאי לערעורים באזור יהודה ושומרון 3,044 תיקים חדשים.

בשנה זו ניתנו פסקי דין ב-152 ערעורים, וכן ב-1,395 ערעורים על מעצרים מנהליים. כמו כן, ניתנו החלטות ב-837 עררי מעצר, וב-644 בקשות שונות.

בסך הכל, ניתנו בשנה זו בבית המשפט הצבאי לערעורים באזור יהודה ושומרון 3,028 פסקי דין והחלטות.

5. דרכי תקשורת:

בית משפט לערעורים : 02-5884255

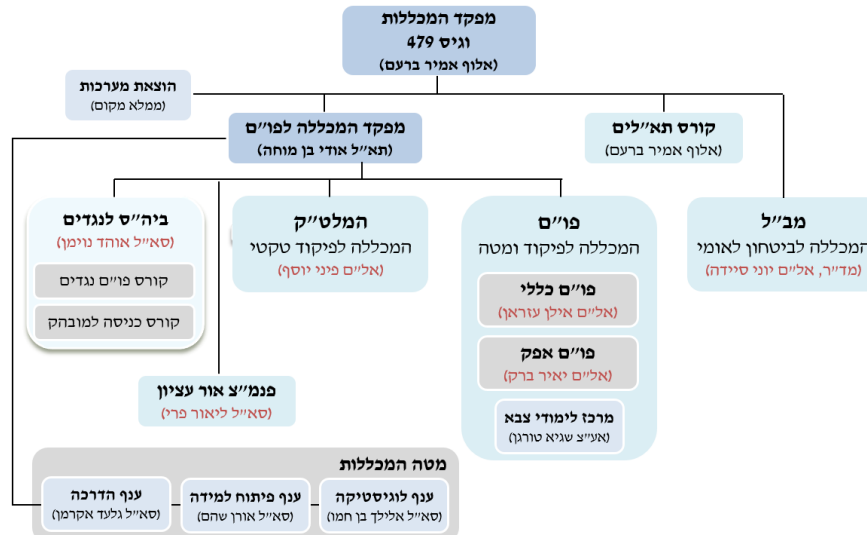
בית משפט יהודה : 02-5884268

בית משפט שומרון : 04-6512755

בית משפט מנהלי : 02-5887670

המכללות הצבאיות

16. מבנה:

17. ייעוד המכללות:

להוות מוסד הכשרה בכיר שאמון על ההכשרה הכלל-זרועית והבין-שירותית.

18. 'רוח המכללות':

החניך:

- בעל אופק קידום, מוטיבציה ללמוד, פנוי ללמידה, 'לומד ומלמד'.
- איתן וביקורתית, וכן, צנוע וערכי-המגלם בהתנהגותו אתיקה של בכירות.

הסגל:

- מצטיין בתחומו, בערוץ הקידום, מחויב להתפתחות הלומד 360 מעלות.
- פועל מתוך שליחות ובגישה המקדמת שילוביות, שומר כשירות מבצעית.

תכנית ההכשרה:

- רלוונטית, איכותית ומחייבת (תחנת חובה), אטרקטיבית ללומד.
- אקדמית ומעמיקה, מפתחת יכולות חשיבה ותרבות צבאית מקצועית.

סביבת ההדרכה:

- קמפוס מזמין המהווה 'שער הכניסה' לבכירות, מופת לתרבות צבאית.
- סמן ימני לשיטות ואמצעי הדרכה מתקדמים, נמל הבית לקצונה הבכירה.

19. תחומי עשייה עיקריים בשנה"ע 2017:

- א. הקמת בית הספר לנגדים – פיתוח תכניות ההכשרה וביצוע מחזור א'.
- ב. העברת פנימייה צבאית חיפה למשהבי"ט.
- ג. המשך אפיון המכרז האחד לתוכניות המקנות תואר אקדמי במכללות, סיכום עבודת המטה לתכנית מצפ"ן ולהענקת תואר שני במסגרת פו"ם 'אלון'.
- ד. עבודת מטה להעברת המכללות לירושלים: אפיון ראשוני, תחרות אדריכלים והנחת אבן פינה.

20. תחומי עשייה מרכזיים בשנה"ע 2018:

- א. הכשרת הקצונה הבכירה והנגדים הבכירים בצה"ל:
 - 1) מימוש מכרז האקדמיה האחד בתכניות הכוללות תואר אקדמי (מלט"ק, פו"ם 'אלון', מב"ל).
 - 2) הטמעת רוח המכללות ויסודות מקצוע הפיקוד הצבאי בהכשרות ובקורסים.
 - 3) התאמת ההכשרות והקורסים במכללות לאתגרי הביטחון המתחדשים תוך מימוש רצף הכשרה מקצועי בין כלל הקורסים והאוכלוסיות.
 - 4) מיסוד בית הספר לנגדים.
 - 5) השלמת מהפיכת תקשוב: שדרוג מערכות הלמידה המתוקשבת לצורך שיפור אפקטיביות ההדרכה במכללות.
 - 6) חיזוק השילוביות, שיתוף הפעולה והידע בין הקורסים במכללה לפו"ם.
- ב. תר"ש גדעון:
 - 1) מימוש התאמות במבנה הארגוני של יחידת המכללות.
 - 2) השלמת תהליך סגירת פנימייה צבאית 'אור עזיון'.
- ג. ארגון וכ"א:
 - 1) בחירת והתאמת הטובים ביותר לסגל המכללות.
 - 2) מימוש, מיצוי וטיפול בכוח אדם שבמכללות הצבאיות.
 - 3) ארגון מחדש של מערך המילואים במכללות.
 - 4) פיתוח וטיפול הנגדים במכללות.
 - 5) עמידה בביקורת אכ"א 2018 במכללות.
- ד. שגרה ומחנה:
 - 1) להוות דוגמא ומופת בתחום ניהול השגרה, המשמעת וההתנהגות, ע"י שיפור המענה לפרט ומוסדות המכללות: שק"ם, חדר אוכל, ש"ג, רכב, ניקיון וגינון.
 - 2) שיקום וטיפול בתשתיות מחנה דיין. בדגש על אחזקת בינוי.
 - 3) סיום הטמעת כלל האמצעים לחיזוק הגנת מחנה דיין.
 - 4) תיקוף מדיניות בתחום מסורת ומורשת המכללות, בדגש על טקסים וסמלים.